

CZASOPISMO UNIwersYTETU PRZYRODNICZEGO W POZNANIU

WIEŚCI

AKADEMICKIE

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

STYCZEŃ – LUTY 2013
NR 1-2 (172-173)

Noworoczne spotkania z emerytowanymi pracownikami

Sala widowiskowa wypełniona była po brzegi

Pamiątkowa fotografia

JM rektor swoje wystąpienie zilustrował ciekawą prezentacją multimedialną

Różę otrzymał Zenon Musiał za przygotowanie występu artystycznego

Panie Wanda Kortus i Eleonora Gollnisch z Działu Osobowego i Spraw Socjalnych również otrzymały piękne róże w podziękowaniu za zorganizowane spotkanie

Przy wspólnym stole

Serdecznym życzeniem...

... i uściskom nie było końca

W NUMERZE:

Z Senatu (<i>Wojciech Grottel</i>)	2
Jubileusz Studiów na Wydziale Melioracji i Inżynierii Środowiska (<i>Wiesław Buczkowski</i>)	7
„Jest Rok Pański 1962...” Odnowienie doktoratów profesorów Kazimierza Urbańskiego i Jacka Michalskiego (<i>Władysław Kusiak</i>)	11
Podziękowania (<i>Kazimierz Urbański, Jacek Michalski</i>)	13
Stanisław Prosiński (1912–1975). W setną rocznicę urodzin (<i>Aleksander Dziurzyński</i>) ...	15
Seminarium poświęcone pamięci urodzin profesora Stanisława Prosińskiego (<i>Magdalena Zborowska, Izabela Modzelewska</i>)	16
Odnaczeni na uroczystości promocyjnej w dniu 23 listopada 2012 roku (<i>es</i>)	18
Pałac w Przybrodnie odzyskał dawną świetność (<i>Filip Mazur</i>)	20
WSPOMNIENIA	
Wspomnienie o śp. Profesorze Czesławie Janickim (<i>Marek Światoński, Tomasz Szwaczkowski, Zbigniew Sobek</i>)	22
Ostatnie pożegnanie prof. dr. hab. Medarda Maćkowiaka. W pierwszą rocznicę śmierci (<i>Tadeusz Hołubowicz</i>)	25
Wspomnienie o profesor Mirosławie Maciejewskiej w pierwszą rocznicę śmierci (<i>Leszek Nogowski</i>)	26
Nauka plus elegancja plus uśmiech plus... czyli profesor Mirosława Maciejewska (<i>Stanisław Kozłowski</i>)	27
Waldemar Masztalerz (1960–2012) (<i>Piotr Urbański</i>)	30
Helena Kruczyńska (1945–2012). W pierwszą rocznicę śmierci (<i>Anita Zaworska</i>) ...	32
Powołanie Wielkopolskiego Centrum Klasteringu. Podpisanie listu intencyjnego: 22 listopada 2012 roku, Instytut Logistyki i Magazynowania w Poznaniu (<i>Urszula Mojsiej</i>)	33
Studenckie warsztaty edukacyjne w Ośrodku Kultury Leśnej w Gołuchowie (<i>Marta Reszczyńska</i>)	34
Sesja Uczelniana Kół Naukowych Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu (<i>Jarosław Sosnowski, Hieronim Frąckowiak</i>)	35
Absolwenci Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt laureatami konkursu De Heus na najlepszą pracę dyplomową (<i>Anita Zaworska, Marcin Hejdysz</i>)	37
Seminarium naukowe w projekcie Forseen Pomerania, 15–16 grudnia 2012 roku, Pałac Wrzosey koło Tuczna (<i>Andrzej Węgiel</i>)	39
Gwinea w ukrywanej kamerze (<i>Michał Sznajder, Andrzej Kusztełak</i>)	40
Łowiectwo – ekologiczna potrzeba czy ludzka fanaberia? Kolejna debata oksfordzka w Poznaniu (<i>Anna Dymek-Kusiak, Władysław Kusiak</i>)	42
Ślimaki w Międzychodzie (<i>Józef Piróg</i>)	44
ŚWIĄTECZNO-NOWOROCZNE SPOTKANIA	
Świąteczno-noworoczne spotkania (<i>Ewa Strycka</i>)	45
Spotkanie noworoczne z emerytowanymi pracownikami naszej uczelni (<i>Dorota Wiatr</i>)	47
Spotkanie wigilijne Samorządu Studenckiego (<i>Luiza Dawidowicz</i>)	48
Spotkanie wigilijne Oddziału Wielkopolskiego Polskiego Towarzystwa Leśnego (<i>Wojciech Kowalkowski</i>)	49
„Byłem studentem leśnictwa w czasie stanu wojennego” (<i>Jolanta Węgiel</i>)	50
WIEŚCI Z DZIAŁU WYDAWNICTW	
Polska Książka Naukowa. Wystawa w Bawarskiej Bibliotece Państwowej. Monachium, 11–28 grudnia 2012 roku (<i>Anna Zielińska-Krybus</i>)	51
Kolejny sukces studentów Koła Leśników (<i>Wojciech Borzyszkowski</i>)	52
Perspektywy zawodowe absolwentów Wydziału Leśnego (<i>Alicja Musiał</i>)	53
Siedemnasty Bal Meliorantów za nami... (<i>Emilia Wytykowska-Sroka</i>)	54
STARE WARCIAŃSKIE POCZTÓWKI PROFESORA BOGDANA J. WOSIEWICZA	
Przeprawa przez Cybinę na pocztówkach (część 1) (<i>Bogdan J. Wosiewicz</i>)	56
W drodze na uniwersytet (<i>Joanna Kędra</i>)	59
CENTRUM KULTURY FIZYCZNEJ	
Akademickie Mistrzostwa Wielkopolski (<i>Karolina Dopierała, Aleksandra Nowak</i>)	60
WIEŚCI Z KOŁA PTTK	
W Pieninach Właściwych (<i>Jerzy Świogoń</i>)	62

Fot. Ewa Strycka

WIEŚCI AKADEMICKIE

dwumiesięcznik

Wydawca:

Uniwersytet Przyrodniczy
w Poznaniu

Przewodniczący Rady Programowej:

prof. dr hab. Jan Pikul
prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą

Członkowie Rady Programowej:

Irena Małecka,
Dorota Wrońska-Pilarek,
Paweł Maćkowiak,
Jerzy Świogoń, Elżbieta Kozik,
Dorota Piasecka-Kwiatkowska,
Emilia Wytykowska-Sroka,
Andrzej Kusztełak, Anita Zaworska,
Luiza Dawidowicz

Redaktor naczelna:

Ewa Strycka
4est@up.poznan.pl

Adres redakcji:

60-693 Poznań, ul. Witosa 45
tel./fax 618 48 77 80
tel. kom. 502 19 82 46
wiesci.akademickie@up.poznan.pl

Wersja elektroniczna:

www.au.poznan.pl
www.up.poznan.pl

Skład i łamanie:

perfekt sp.j.

Druk:

Zakład Graficzny
Uniwersytetu Przyrodniczego
w Poznaniu

Korekta:

Paulina Wierzbicka

Fotografie na okładce:

strona pierwsza i czwarta: Krystyna Madelska;
druga: Ewa Strycka; trzecia: Feliks Czarnociński,
Wiesław Olek i Jerzy Świogoń

Redakcja stara się zwracać materiały niezamówione i zastrzega sobie prawo skracania i opracowywania nadesłanych tekstów oraz zmiany ich tytułów. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczanych reklam i ogłoszeń.

Z Senatu

Pierwsze w nowej kadencji (2012–2016) posiedzenie Senatu odbyło się 26 września, drugie 24 października, trzecie 21 listopada, czwarte zaś 19 grudnia 2012 roku w Kolegium Runego¹. Tradycyjnie wszystkim obradom przewodniczył JM rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, prof. dr hab. Grzegorz Skrzypczak.

Na I posiedzeniu Senatu:

- Wręczono gratulacje z okazji nadania przez Prezydenta RP tytułów profesorskich:
  - prof. dr. hab. Romualdowi Górskiemu z Katedry Metod Ochrony Roślin Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu
  - prof. dr. hab. Annie Kryszak z Katedry Łąkarstwa i Krajobrazu Przyrodniczego Wydziału Rolnictwa i Bioinżynierii
  - prof. dr. hab. Waldemarowi Masztalerzowi z Katedry Terenów Zieleni Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu.
- Wyrażono zgodę na wynajem budynku stołówki studenckiej położonej przy ul. Wojska Polskiego 30 z przeznaczeniem na prowadzenie działalności gastronomicznej dla studentów i pracowników Uniwersytetu Przyrodniczego.

¹ Jak już informowałam Czytelników w poprzednim numerze „Więści Akademickich” (listopad–grudzień 2012), z uwagi na kontuzję ręki nie mogłam opracować sprawozdania z pierwszego i drugiego posiedzenia Senatu. Aby jednak zachować ciągłość, publikuję je w bieżącym zeszycie naszego dwumiesięcznika (przyp. red.).

- Prorektor Monika Kozłowska poinformowała o przebiegu rekrutacji na rok akademicki 2012/2013. Na studia I i II stopnia ogółem zarejestrowało się 9405 osób (podobnie jak w latach poprzednich). Na wszystkie kierunki studiów, na które przeprowadzono rekrutację, przyjęto łącznie 3538 osób.

Na II posiedzeniu Senatu:

- Zatwierdzono warunki udziału w postępowaniu oraz kryterium oceny ofert dla wyłonienia biegłego rewidenta do badania sprawozdania finansowego Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu za 2012 rok.
- Wybrano przewodniczących sześciu stałych komisji senackich:
  - do Komisji ds. Studiów – prof. dr. hab. Leszka Nogowskiego
  - do Komisji ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą – prof. dr. hab. Edwarda Pospiecha
  - do Komisji ds. Kadr Naukowych – prof. dr. hab. Andrzeja Mocka
  - do Komisji ds. Organizacji i Rozwoju Uniwersytetu – prof. dr. hab. Romana Zakrzewskiego
  - do Komisji ds. Budżetu i Finansów – dr. hab. Wojciecha Tschuschke
  - do Komisji ds. Statutowo-Regulaminowych – prof. dr. hab. Małgorzatę Mańkę.

Ponadto prof. Antoniego Milera wybrano na przewodniczącego Rady Bibliotecznej, a prof. Zenona Woźnicę na przewodniczącego Rady ds. Zakładów Doświadczalnych.

Fot. Bartosz Czerwonka

Za chwilę gratulacje z okazji nadania przez Prezydenta RP tytułów profesorskich odbiorą: prof. dr hab. Romuald Górski, prof. dr hab. Anna Kryszak oraz prof. dr hab. Waldemar Masztalerz (26 września 2012 roku)

Gratulacje odbierają: prof. dr hab. Jean Bernard Diatta, prof. dr hab. Cezary Mądrzak oraz prof. dr hab. Piotr Ślósarz (21 listopada 2012 roku)

- Na podstawie § 28 ust. 1, w związku z § 28 ust. 3, 5, 7 i 8 *Statutu Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu* Senat powołał wszystkie komisje senackie oraz Radę ds. Ogólnouczelnianych Jednostek Dydaktycznych (z przewodniczącą prof. dr hab. Moniką Kozłowską), Uczelnianą Komisję Oceniającą (z przewodniczącą prof. dr hab. Anitą Dobek i Komisję Dyscyplinarną dla Nauczycieli Akademickich (z przewodniczącym prof. dr hab. Witoldem Pazdrowskim).
- Na podstawie § 14 ust. 3 *Statutu Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu* Senat wyraził zgodę na powołanie przez JM rektora prof. dr hab. Waldemara Uchmana na przewodniczącego Komitetu Redakcyjnego Wydawnictwa Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.
- Zgodnie z § 18 ust. 1 i 2 *Statutu Poznańskiej Fundacji Bibliotek Naukowych* Senat wybrał prof. dr hab. Jana Pikula na przedstawiciela Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu w Radzie Poznańskiej Fundacji Bibliotek Naukowych.
- Na podstawie § 27 ust. 1 pkt 32, w związku z § 89 ust. 3 *Statutu Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu* Senat nadał medal „Zasłużony dla Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu”:
  - nauczycielom akademickim UP w Poznaniu: prof. dr hab. Włodzimierzowi Dolacie; dr. hab. Ryszardowi Guzendzie, prof. nadzw.; prof. dr hab. Zbigniewowi Młynarkowi; prof. dr. hab. Ryszardowi Słomskiemu; prof. dr hab. Krystynie Tylkowskiej; prof. dr hab. Zdzisławowi Wilkańcowi
  - pracownikowi niebędącemu nauczycielem: Elżbiecie Lis
  - innym osobom: prof. dr hab. Andrzejowi Czyżewskiemu (Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu).

Na III posiedzeniu Senatu:

- Wręczono gratulacje z okazji nadania przez Prezydenta RP tytułów profesorskich następującym osobom:
  - prof. dr. hab. Jeanowi Bernardowi Diatcie (Katedra Chemii Rolnej i Biogeochemii Środowiska, Wydział Rolnictwa i Bioinżynierii)
  - prof. dr. hab. Cezaremu Mądrzakowi (Katedra Biochemii i Biotechnologii, Wydział Rolnictwa i Bioinżynierii)
  - prof. dr. hab. Piotrowi Ślósarzowi (Katedra Hodowli Małych Ssaków i Surowców Zwierzęcych, Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt).
- Zaopiniowano wnioski dziekanów
  - Wydziału Rolnictwa i Bioinżynierii o mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego prof. dr hab. Anity Dobek i prof. dr. hab. Andrzeja Wojciechowskiego
  - Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt o mianowanie prof. dr. hab. Jędrzeja Jaśkowskiego na stanowisko profesora zwyczajnego
  - Wydziału Ekonomiczno-Społecznego o zatrudnienie dr. hab. Andrzeja Kusztelaka na stanowisku profesora nadzwyczajnego, na podstawie umowy o pracę.
- Na podstawie § 1 ust. 5 *Regulaminu przyznawania nagrody im. prof. dr. hab. Jerzego Zwolińskiego za najlepszą pracę magisterską*, w związku z § 68 ust. 2 *Statutu Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu* Senat ustanowił wysokość nagród za najlepsze prace magisterskie wykonane w roku akademickim 2011/2012 w następujących kwotach brutto:
  - 4000,- zł – nagroda I stopnia
  - 2000,- zł – nagroda II stopnia
  - 1000,- zł – nagroda III stopnia.

Mianowania na stanowisko profesora zwyczajnego otrzymują: prof. dr hab. Anita Dobek, prof. dr hab. Jędrzej Jaśkowski oraz prof. dr hab. Andrzej Wojciechowski (19 grudnia 2012 roku)

Powołanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego odbiera dr hab. Andrzej Kusztelak (19 grudnia 2012 roku)

- Na podstawie § 27 ust. 1 pkt 32, w związku z § 102 ust. 7 *Statutu Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu*, uwzględniając wyniki postępowania o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego, Senat wskazał, że badanie sprawozdania finansowego Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu oraz dziesięciu rolniczych i leśnych zakładów doświadczalnych za rok 2012 przeprowadzi Wielkopolskie Centrum Audytorsko-Księgowe, mające swą siedzibę w Poznaniu przy ul. Grunwaldzkiej 21.
- Na podstawie § 27 ust. 1 pkt 16 w związku z § 105 ust. 1 i 4 *Statutu Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu* Senat wyraził zgodę na sprzedaż prawa własności:
  - nieruchomości gruntowej, położonej w Poznaniu w rejonie ul. Lutyckiej 111, zabudowanej obiektami budowlanymi o charakterze magazynowym, oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 2 o powierzchni 2,0423 ha, arkusz mapy 8, obręb Gołęcin
  - niezabudowanych działek gruntu położonych w Swadzimiu, oznaczonych w ewidencji gruntów: działka nr 11/13 – o pow. 1,3355 ha, arkusz mapy 2, obręb Swadzim; działka nr 14/7 – o pow. 1,3979 ha, arkusz mapy 2, obręb Swadzim
  - działki nr 5065/3 o powierzchni 1,9122 ha położonej w Laskach, gmina Trzcinica, powiat kępiński, zapisanej w księdze wieczystej KW KZ1E/00045475/9, będącej na stanie ewidencyjnym Leśnego Zakładu Doświadczalnego Siemianice, wraz ze znajdującymi się na tej nieruchomości zabudowaniami.
- Na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku *Prawo o szkolnictwie wyższym* (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.) oraz § 27 ust. 1 pkt 16 w związku z § 105 ust. 1 i 4 *Statutu Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu* Senat

Nagrodzeni i wyróżnieni studenci na IV posiedzeniu Senatu (19 grudnia 2012 roku)

upoważnił JM rektora do wyrażenia zgody na zrealizowanie przez Szpital Wojewódzki w Poznaniu inwestycji pod nazwą „Utworzenie Centrum Zdrowia Psychicznego w Szpitalu Wojewódzkim w Poznaniu” na nieruchomości gruntowej zlokalizowanej w rejonie ulic Juraszów i Lutyckiej, oznaczonej ewidencyjnie jako działka gruntu nr 1/6, arkusz mapy 27, obręb Gołęczin, będącej własnością Uniwersytetu, z zastrzeżeniem, że uczelnia nie będzie zobowiązana do zwrotu poniesionych przez szpital nakładów.

- Na koniec JM rektor stwierdził, że dzięki publikacji w „Więściach Akademickich” petycji grupy pracowników o sprawie ewentualnego przywrócenia w nazwie uczelni imienia Augusta Cieszkowskiego dowiedziała się cała społeczność Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Można i trzeba się nad tym poważnie zastanowić.

Na IV posiedzeniu Senatu:

- Wręczono mianowania na stanowisko profesora zwyczajnego: prof. dr hab. Anicie Dobek (Wydział Rolnictwa i Bioinżynierii), prof. dr hab. Jędrzejowi Jaśkowskiemu (Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt) oraz prof. dr hab. Andrzejowi Wojciechowskiemu (Wydział Rolnictwa i Bioinżynierii), powołanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego zaś otrzymał dr. hab. Andrzej Kusztełek (Wydział Ekonomiczno-Społeczny).
- Studentom wręczono nagrody i wyróżnienia za rok akademicki 2011/2012. Następnie prorektor Monika Kozłowska poinformowała, że za aktywną działalność społeczną na rzecz środowiska studenckiego oraz uniwersytetu, na wniosek

dziekanów poszczególnych wydziałów JM rektor przyznał 42 listy gratulacyjne. Podziękowanie w imieniu wszystkich nagrodzonych studentów wygłosiła pani Małgorzata Frąckowiak. Podkreśliła, że odbiór nagrody z rąk JM rektora jest dla każdego studenta nie tylko zaszczytem, ale także motywacją do dalszej dobrej nauki oraz zaangażowania w pracę na rzecz uczelni i całego środowiska studenckiego.

- Podjęto uchwały w sprawie określenia efektów kształcenia dla kierunków: **rolnictwo** o profilu ogólnoakademickim prowadzonego na poziomie studiów drugiego stopnia na Wydziale Rolnictwa i Bioinżynierii; **technika rolnicza i leśna** o profilu ogólnoakademickim prowadzonego na poziomie studiów drugiego stopnia na Wydziale Rolnictwa i Bioinżynierii.

W imieniu studentów głos zabrała przewodnicząca Samorządu Studenckiego, a jednocześnie jedna z nagrodzonych – Małgorzata Frąckowiak

Fot. 6 x Ewa Strycka

nerii; **leśnictwo** o profilu ogólnoakademickim prowadzonego na poziomie studiów drugiego stopnia na Wydziale Leśnym; **technologia drewna** o profilu ogólnoakademickim prowadzonego na poziomie studiów drugiego stopnia na Wydziale Technologii Drewna.

- Na podstawie § 27 ust. 1 pkt 1 w związku z § 27 ust. 1 pkt 23 Statutu Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu Senat postanowił znowelizować:
  - „Regulamin nadawania tytułu doktora *honoris causa* Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu”
  - „Regulamin nadawania medalu *Zasłużony dla Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu*”
  - „Regulamin nadawania medalu pamiątkowego *Academia Rerum Rusticarum Posnaniensis*”
  - „Regulamin dotyczący tablic pamiątkowych w Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu”.
- Na podstawie § 71 ust. 2 Statutu Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu Senat powołał: Komisję Dyscyplinarną dla Studentów, Odwoławczą Komisję Dyscyplinarną dla Studentów, Komisję Dyscyplinarną dla Doktorantów oraz Odwoławczą Komisję Dyscyplinarną dla Doktorantów.
- Na podstawie art. 62 ust. 1 w związku z art. 100 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku *Prawo o szkolnictwie wyższym* (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.) oraz § 27 ust. 1 pkt 13 w związku z § 101 ust. 3, 8 i 9 Statutu Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, a także art. 52 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.) i § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2006 roku w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej uczelni publicznych (Dz. U. Nr 246, poz. 1796) Senat zmienił *Plan rzeczowo-finansowy Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu wraz z zakładami doświadczalnymi na rok 2012*. Jednocześnie upoważnił JM rektora do dokonania i zatwierdzenia aktualizacji, na dzień 31 grudnia 2012 roku, *Planu rzeczowo-finansowego Uczelni wraz z zakładami doświadczalnymi na rok 2012*, w obrębie zatwierdzonych uchwałą Senatu zmian planu przychodów i kosztów, w ramach poszczególnych działów.

- W części końcowej posiedzenia Senatu JM rektor Grzegorz Skrzypczak zaprezentował oraz szczegółowo omówił kilka nacię zdjęć dwóch wyremontowanych i jednego nowo wybudowanego obiektu. Były to:
  - Dwór Ustronie – będący w gestii Leśnego Zakładu Doświadczalnego Siemianice
  - zabytkowy pałac w Przybrodzie – będący w gestii Rolniczo-Sadowniczego Gospodarstwa Doświadczalnego Przybroda (koszty remontu dofinansowało Starostwo Powiatu Poznańskiego)
  - budynek nowej stołówki akademickiej, która została uroczystie otwarta 22 lutego 2013 roku² (z początkiem nowego semestru).
- Prorektor Jan Pikul poinformował, że prof. dr hab. Krzysztof Nowak został powołany do Narodowego Centrum Nauki, a prof. dr hab. Piotr Tryjanowski i dr inż. Gniewko Niedbała z Instytutu Inżynierii Rolniczej – do Rady Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Ponadto prorektor Jan Pikul poinformował, że Pani Minister powołała Radę Fundacji na rzecz Nauki Polskiej. Członkiem siedmioosobowej Rady (na lata 2012–2016) został prof. dr hab. Marek Świtoński.
- Prorektor Monika Kozłowska poinformowała, że na obecny rok akademicki z naszej uczelni przekazano do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego 22 wnioski o stypendium Ministra. Na tej podstawie pięcioro studentów takie stypendium uzyskało. W tej grupie jest czworo studentów kierunku **biotechnologia**: Aleksandra Białas, Marta Cieślak, Michał Lech i Agata Stachowiak oraz Łukasz Tylewski z kierunku **biologia**.

Obszerne fragmenty protokołu sporządzonego przez Wojciecha Grottela cytowała Ewa Strycka

² Relacja z otwarcia nowej stołówki ukáže się w kolejnym numerze „Więści Akademickich”.

Fundacja Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu

Siedziba: ul. Wojska Polskiego 28, 60-637 Poznań

NIP: 7811874400

Regon: 630287933

KRS: 0000020962

Konto bankowe:

PKO BP II Oddział w Poznaniu: 61 1020 4027 0000 1002 0973 5319

Tel. 061 846 67 52

mail: fundacja@up.poznan.pl

Prezes Zarządu: prof. dr hab. Janusz Nowacki

Uroczystego otwarcia Jubileuszu dokonał JM rektor, prof. dr hab. Grzegorz Skrzypczak

Jubileusz 50-lecia studiów na Wydziale Melioracji i Inżynierii Środowiska

Jubileusz 50-lecia to doskonała okazja do przypomnienia społeczności akademickiej naszej uczelni oraz jej sympatykom historii powstania i rozwoju wydziału, a także do refleksji nad rolą, jaką odgrywał on w kształceniu kadr naukowych oraz specjalistów pracujących w branży melioracyjnej, gospodarki wodnej i inżynierii środowiska.

Historię wydziału w skrótej formie przedstawia poniższe kalendarium.

- 1962 – Powołanie Oddziału Melioracji Wodnych na Wydziale Rolniczym. W jego skład weszły cztery Katedry: Meteorologii, Geodezji, Melioracji Rolnych, Ekologii Roślin.
- 1964/1965 – Powołanie trzech nowych Katedr: Budownictwa Wodnego, Gruntoznawstwa i Budownictwa Ziemnego oraz Mechaniki Budowli i Konstrukcji Budowlanych.
- 1970, 1 września – Powstanie Wydziału Melioracji Wodnych utworzonego z Oddziału Melioracji Wodnych. W miejsce istniejących katedr wprowadzono dwa Instytuty: Melioracji Rolnych i Leśnych oraz Budownictwa Wodno-Melioracyjnego.
- 1972 – Zmiana nazwy uczelni z Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu na Akademię Rolniczą w Poznaniu.
- 1974 – Oddanie do użytku gmachu Collegium Maximum przy ul. Wojska Polskiego 28, w którym ma siedzibę dziekanat wydziału.
- 1981 – Zmiana struktury organizacyjnej – rozwiązanie instytutów i powołanie Katedr: Budownictwa Wodnego, Geodezji, Mechaniki Budowli i Budownictwa Rolniczego, Melioracji oraz Zakładów: Agrometeorologii, Geotechniki, Gleboznawstwa i Torfoznawstwa.
- 1983 – Oddanie do użytku pawilonu przy ul. Wojska Polskiego 71, przeznaczonego na działalność dydaktyczną i naukową.
- 1986 – Przekształcenie Zakładu Gleboznawstwa i Torfoznawstwa w Katedrę Gleboznawstwa Melioracyjnego.
- 1990 – Powstanie Katedry Rekultywacji z siedzibą w Koninie. Przekształcenie Wydziału Melioracji Wodnych w Wydział Melioracji i Inżynierii Środowiska.
- 1991 – Nowelizacja kierunku studiów: melioracje wodne przekształcono w nowo zdefiniowany kierunek – inżynieria środowiska.
- 1993 – 1. Powołanie w Katedrze Mechaniki Budowli i Budownictwa Rolniczego zakładów: Konstrukcji Inżynierskich i Budownictwa Rolniczego oraz Mechaniki i Metod Komputerowych. 2. Powołanie Zakładu Zaopatrzenia w Wodę i Sanitacji Wsi w Katedrze Budownictwa Wodnego.
- 1994 – Przekształcenie Katedry Ekologii i Rolniczych Podstaw Melioracji w Katedrę Ekologii i Ochrony Środowiska Rolniczego.
- 1996 – 1. Uruchomienie studiów niestacjonarnych na kierunku inżynieria środowiska. 2. Przekształcenie Katedry Melioracji Rolnych i Leśnych w Katedrę Melioracji i Kształtowania Środowiska.

- 2000 – 1. Oddanie do użytku obiektu naukowo-dydaktycznego przy ul. Piątkowskiej 94 i przeznaczenie na docelową siedzibę Wydziału Melioracji i Inżynierii Środowiska. 2. Powołanie Zakładu Inżynierii Wodnej w Katedrze Budownictwa Rolniczego.
- 2001 – Oddanie do użytku Katedrze Geodezji pomieszczeń w budynku Wydziału Melioracji i Inżynierii Środowiska przy ul. Piątkowskiej 94.
- 2001 – Wprowadzenie studiów zamiejscowych w Powodowie k. Wolsztyna.
- 2002 – 1. Utworzenie w Katedrze Melioracji i Kształtowania Środowiska trzech Zakładów: Gospodarowania Wodą i Ekonomiki Inżynierii Środowiska, Hydrologii i Zasobów Wodnych oraz Kształtowania Środowiska. 2. Pozyskanie pomieszczeń przy ul. Piątkowskiej 94 dla Katedry Rekultywacji.
- 2002 – Obchody jubileuszu 40-lecia działalności Wydziału Melioracji i Inżynierii Środowiska.
- 2003 – 1. Reorganizacja.
  - Katedra Melioracji i Kształtowania Środowiska oraz Katedra Geodezji łączą się w Katedrę Melioracji, Kształtowania Środowiska i Geodezji; powstaje Zakład Geodezji i Kartografii Środowiska.
  - Katedra Gleboznawstwa Melioracyjnego oraz Katedra Rekultywacji łączą się w Katedrę Gleboznawstwa i Rekultywacji, w której utworzono dwa Zakłady, Gleboznawstwa Melioracyjnego oraz Rekultywacji.
- 2. Uzyskanie pełnych praw akademickich – do nadawania stopni i wszczynania postępowań o nadanie tytułu.
- 2004 – 1. Utworzenie Studium Doktoranckiego. 2. Przeniesienie Katedry Agrometeorologii do nowych pomieszczeń przy ul. Piątkowskiej 94.
- 2007 – Przeniesienie Katedry Budownictwa Wodnego z ul. Wojska Polskiego do nowych pomieszczeń przy ul. Piątkowskiej 94.

- 2008 – 1. Zmiana nazwy uczelni z Akademii Rolniczej im. Augusta Cieszkowskiego w Poznaniu na Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu. 2. Uruchomienie nowego kierunku studiów – gospodarka przestrzenna.
- 2010 – 1. Zmiana nazwy Katedry Agrometeorologii na Katedrę Meteorologii. 2. Zmiana nazwy Katedry Budownictwa Wodnego na Katedrę Inżynierii Wodnej i Sanitarnej. 3. Zmiana nazwy Zakładu Gleboznawstwa Melioracyjnego na Zakład Gleboznawstwa i Kształtowania Zasobów Glebowych.
- 2012 – 1. Pozyskanie nowej siedziby w Koninie dla Zakładu Rekultywacji. 2. Podjęcie uchwały o uruchomieniu w roku akademickim 2013/2014 nowego kierunku studiów – inżynieria i gospodarka wodna.

Na szczególne podkreślenie w 50-letniej historii wydziału zasługują poniższe fakty.

W 1962 roku, po akceptacji Ministra Szkolnictwa Wyższego dotyczącej powstania Oddziału Melioracji Wodnych, funkcję organizatora oddziału, a następnie pierwszego prodziekana, rektor powierzył doc. dr. Eugeniuszowi Matusiewiczowi.

Kadrę naukowo-dydaktyczną do nowo utworzonego Oddziału Melioracji Wodnych w roku akademickim 1962/1963 wyłoniono z Wydziałów Rolniczego i Leśnego. Tworzyła ją grupa 10 osób zatrudnionych w czterech Katedrach:

- Ekologii Roślin – doc. dr Eugeniusz Matusiewicz i mgr Jan Olszewski
  - Geodezji – mgr inż. Stefan Butdkiewicz, mgr inż. Janusz Gołaski, mgr inż. Józef Piasta i mgr inż. Stanisław Lisiewicz
  - Melioracji Rolnych – dr inż. Andrzej Kosturkiewicz i mgr inż. Franciszek Stryjewski
  - Meteorologii – doc. dr Marian Mołga i mgr Mariusz Karliński.
- W następnym roku akademickim kadra pracowników na-

Kilka słów o historii Wydziału Melioracji i Inżynierii Środowiska wygłosiła dziekan, prof. dr hab. Jolanta Komisarek

Fot. 3 × Aleksander K. Dykczak, „Więści Akademickie”

Profesor dr hab. Czesław Szafrąński, kierownik Katedry Melioracji, Kształtowania Środowiska i Geodezji, a zarazem prorektor ds. kadr i rozwoju Uczelni, odbiera medal pamiątkowy „Za zasługi dla Wydziału Melioracji i Inżynierii Środowiska”

ukowo-dydaktycznych powiększyła się o grupę nauczycieli pozyskanych z Politechniki Gdańskiej, co pozwoliło na utworzenie trzech nowych katedr:

- Budownictwa Wodnego, w której zostali zatrudnieni: dr inż. J. Bogumił Lewandowski i mgr inż. Jan Borowski
- Gruntoznawstwa i Budownictwa Ziemnego z doc. dr Stanisławem Rząsą (z Wydziału Rolniczego) i mgr inż. Zbigniewem Młynarkiem
- Mechaniki Budowli i Konstrukcji Budowlanych, w której zatrudniono: dr inż. Ryszarda Ganowicza, dr inż. Henryka Mikołajczaka i mgr inż. Jerzego Gołasia, a w 1965 roku – mgr inż. Włodzimierza Łęckiego.

Od 1990 roku rozpoczyna się nowy etap w rozwoju katedr naukowych. Wydział uzyskał uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk rolniczych w zakresie melioracji wodnych (kształtowanie środowiska od 1991 roku, ochrona i kształtowanie środowiska od 2011 roku).

We wrześniu 2000 roku, dzięki przychylności i determinacji Rektora, prof. dr hab. Jerzego Pudełko, wydział otrzymał nową siedzibę przy ul. Piątkowskiej 94. Powstała ona w wyniku przebudowy i adaptacji na potrzeby naukowo-badawcze i dydaktyczne kompleksu budynków po byłym ZOZ-ie.

W 2003 roku wydział otrzymał uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych, w dyscyplinie kształtowanie środowiska.

Obecnie wydział tworzy siedem katedr wraz z zakładami:

- Katedra Ekologii i Ochrony Środowiska (KEiOŚ), kierowana przez prof. dr hab. inż. Krzysztofa Szoszkiewicza.
- Katedra Geotechniki (KGt), kierowana przez dr hab. inż. Wojciecha Tschuschke.
- Katedra Gleboznawstwa i Rekultywacji (KGiR), kierowana przez prof. dr hab. inż. Jolantę Komisarek. W katedrze dzia-

łają dwa zakłady: Zakład Gleboznawstwa i Kształtowania Zasobów Glebowych, kierowany przez prof. dr hab. inż. Jolantę Komisarek oraz Zakład Rekultywacji, kierowany przez prof. dr hab. inż. Mirosławę Gilewską.

- Katedra Inżynierii Wodnej i Sanitarnej (KIWiS), kierowana przez prof. dr hab. inż. Ryszarda Błażejewskiego. W katedrze funkcjonują dwa zakłady: Zakład Inżynierii Wodnej kierowany przez dr hab. inż. Tomasza Kałużę oraz Zakład Zapotrzebowania w Wodę i Sanitacji Wsi, kierowany przez prof. dr hab. inż. Ryszarda Błażejewskiego.
- Katedra Mechaniki Budowli i Budownictwa Rolniczego (KMBiBR), której kierownikiem jest prof. dr hab. inż. Bogdan J. Wosiewicz. W katedrze działają dwa zakłady: Zakład Konstrukcji Inżynierskich i Budownictwa Rolniczego, kierowany przez prof. dr hab. inż. Wiesława Buczkowskiego i Zakład Mechaniki i Metod Komputerowych, kierowany przez prof. dr hab. inż. Bogdanę J. Wosiewicz
- Katedra Melioracji, Kształtowania Środowiska i Geodezji (KMKŚiG), kierowana przez prof. dr hab. inż. Czesława Szafrąńskiego. W katedrze działają: Zakład Gospodarowania Wodą i Ekonomiki Inżynierii Środowiska, kierowany przez prof. dr hab. inż. Czesława Przybyłę, Zakład Hydrologii i Zasobów Wodnych, kierowany przez prof. dr hab. inż. Sądzi-de Murat-Błażejewską, Zakład Kształtowania Środowiska, kierowany przez prof. dr hab. inż. Czesława Szafrąńskiego i Zakład Geodezji i Kartografii Środowiska, *vacat*.
- Katedra Meteorologii (KM), kierowana przez prof. dr hab. inż. Janusza Olejnika.

Obecnie na Wydziale Melioracji i Inżynierii Środowiska jest zatrudnionych: 11 profesorów tytularnych, w tym pięciu na stanowisku profesora zwyczajnego i sześciu na stanowisku profesora nadzwyczajnego, a także 10 doktorów habilitowa-

nych, 43 doktorów – adiunktów, czterech asystentów, trzech wykładowców oraz 28 pracowników administracji naukowo-technicznych i obsługi.

Na Wydziale Melioracji i Inżynierii Środowiska do 1992 roku realizowany był kierunek studiów: „melioracje wodne”, przekształcony następnie w kierunek: „inżynieria środowiska”. W 2007 roku podjęto decyzję o utworzeniu drugiego kierunku studiów: „gospodarka przestrzenna”. Od roku akademickiego 2013/2014 będzie również realizowany trzeci kierunek: „inżynieria i gospodarka wodna”.

Liczbę studentów studiujących na naszym wydziale obrazuje poniższe zestawienie.

Liczba studentów Wydziału Melioracji i Inżynierii Środowiska i uczestników studiów doktoranckich (według stanu na 25.11.2011)

Forma kształcenia	Liczba studentów	Liczba uczestników studiów doktoranckich
Studia stacjonarne	886	14
Studia niestacjonarne	540	6
Razem	1426	20

Gruntowne wykształcenie rzeszy absolwentów i przygotowanie ich do pracy w terenie oraz szeroko rozumianym jego otoczeniu należy zaliczyć do najważniejszych osiągnięć wydziału w ciągu jego istnienia. Dyplom ukończenia studiów na kierunku: melioracje wodne otrzymało 786 absolwentów (w tym 711 magistra inżyniera i 75 inżyniera). Na kierunku: inżynieria środowiska dyplom inżyniera środowiska uzyskało 1669 absolwentów, a magistra inżyniera – 1535, na kierunku gospodarka przestrzenna zaś 56 absolwentów otrzymało dyplom inżyniera gospodarki przestrzennej i 93 – dyplom licencjata.

Główne uroczystości jubileuszowe odbyły się 16 listopada 2012 roku w Biocentrum – najnowszym budynku Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. W obchodach jubileuszowych uczestniczyły władze uczelni z Magnificencją Rektorem, prof. dr. hab. Grzegorzem Skrzypczakiem na czele. Obecni byli prorektorzy, dziekani wydziałów naszej uczelni, kanclerz, kwestor, a także byli rektorzy: prof. Jerzy Pudełko oraz prof. Erwin Wąsowicz.

Uroczystość zaszczylicili swoją obecnością znakomici goście, wśród których byli między innymi: wicemarszałek województwa wielkopolskiego Wojciech Jankowiak, komendant Wojewódzkiej Straży Pożarnej, nadbrygadier Wojciech Mendelak, dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska UM w Poznaniu Leszek Kurek, dyrektor Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Andrzej Borowski, prezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu Hanna Grunt, prezes Wielkopolskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa Jerzy Stroński, prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej Janusz Wiśniewski, dyrektorzy Wojewódzkich Zarządów Melioracji Wodnych: z Poznania Arkadiusz Błochowiak oraz z Łodzi Bogumił Kazulak, dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu Dariusz Krzyżański, Cezary Siniński – prezes Oddziału Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Wodno-Melioracyjnych, Jan Lemański – prezes Oddziału Poznańskiego Zrzeszenia Inżynierów i Techników Sanitarnych, Jerzy Witczak – Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego, dziekani bratnich wydziałów „inżynierii środowiska” z Warszawy: prof. Jerzy Jeznach, z Wrocławia: prof. Bernard Kontny, z Krakowa: prof. Krzysztof Ostrowski. Politechnikę Poznańską w imieniu dziekana reprezentował prof. Józef Jasi-

czak – dyrektor Instytutu Konstrukcji Budowlanych. Był również obecny prezes Polskiego Towarzystwa Melioracyjnego z Konina Zenon Siwiński, a także pracownicy administracji uczelni, społeczność naszego wydziału oraz nasi absolwenci. Ogółem na sali w budynku Biocentrum gościło ponad 350 osób.

Po powitaniu gości przez dziekana, prof. Jolantę Komisarek, uroczystego otwarcia uroczystości dokonał JM rektor, prof. Grzegorz Skrzypczak, który w swoim wystąpieniu wskazał na osiągnięcia wydziału, złożył gratulacje i życzenia dalszych sukcesów.

Po tym wystąpieniu głos zabrała dziekan, która przedstawiła historię wydziału, osiągnięcia pracowników oraz nakreśliła perspektywę dalszego rozwoju.

Rozwój kierunków studiów na przestrzeni 50-lecia omówił prof. Bogdan Wosiewicz.

Wykład pt. „Otwarte innowacje – dziś i jutro partnerstwa nauki z przemysłem” wygłosił dr inż. Jacek Młynarek, absolwent naszego wydziału, od 1987 roku mieszkający w Kanadzie, pełniący funkcję dyrektora Centrum Nowych Technologii Tekstyliów Technicznych, Geosyntetyków i Materiałów Technicznych. Wykład ten zrobił olbrzymie wrażenie na słuchaczach i był jeszcze długo komentowany po wystąpieniu.

Z okazji Jubileuszu 50-lecia WMiŚ wybitny został medal pamiątkowy „Za zasługi dla Wydziału Melioracji i Inżynierii Środowiska”. Pierwszy medal z rąk dziekana otrzymał JM rektor, prof. Grzegorz Skrzypczak, który następnie – razem z prof. Jolantą Komisarek – wręczył pozostałych 29 medali.

Po wręczeniu medali przyszedł czas na wystąpienia gości przybyłych na uroczystość, którzy w bardzo ciepłych słowach podkreślali zasługi wydziału oraz dziękowali za wieloletnią współpracę i wyrażali nadzieję na jej dalsze kontynuowanie.

Końcowym akcentem uroczystości był występ kwartetu „Ar-tu’s”, który był pewnego rodzaju niespodzianką zapewnioną przez prof. Zbigniewa Młynarkę. Kwartet smyczkowy złożony z absolwentek i studentek Akademii Muzycznej w Poznaniu wykonał w przepiękny sposób następujące utwory:

1. Wolfganga Amadeusza Mozarta: *Eine kleine Nachtmusic* – cz. 1
2. Johanesa Brahmsa – *V Taniec węgierski*
3. Arama Chaczaturiana – *Taniec z szablamy* z baletu *Gajane*
4. Waldemara Kazaneckiego – *Walc Barbary* z filmu *Noce i dnie*
5. Mikisa Theodorakisa – *Taniec Zorby* z filmu *Grek Zorba*.

Po wysłuchaniu koncertu prowadzący uroczystości jubileuszowe prof. Wiesław Buczkowski podziękował w imieniu dziekana, jak i swoim własnym, wszystkim uczestnikom przybyłym na uroczystość, a także wszystkim, którzy przyczynili się do przygotowania obchodów jubileuszowych i zapewnienia im odpowiedniej oprawy. Po opuszczeniu sali, w holu, odbyło się spotkanie okolicznościowe, podczas którego przy lampce wina Magnificencja Rektor wygłosił stosowny toast.

Zwieńczeniem obchodów jubileuszowych był zjazd absolwentów, który odbył się w godzinach wieczornych w salach hotelu „Ikar”. Około 330 jego uczestników otrzymało wydane z tej okazji *Księgi jubileuszowe* oraz pamiątkowe medale wybite na tę okoliczność. Zabawa, w której oprócz absolwentów uczestniczyli również pracownicy wydziału, z panią dziekan na czele, trwała do białego rana.

prof. dr hab. inż. Wiesław Buczkowski

„Jest Rok Pański 1962...”

Odnowienie doktoratu profesorów Kazimierza Urbańskiego i Jacka Michalskiego

Dziesiątego grudnia 2012 roku w szczelnie wypełnionej sali Kolegium Rungego poznańskiego Uniwersytetu Przyrodniczego odbyło się uroczyste posiedzenie Rady Wydziału Leśnego, zorganizowane z okazji 50-lecia nadania stopnia naukowego doktora prof. dr. hab. inż. Kazimierzowi Urbańskiemu i prof. dr. hab. inż. Jackowi Michalskiemu. Spotkanie otworzył prof. dr. hab. Roman Gornowicz, który serdecznie powitał obecnych, w tym władze uczelni, obecnych doktorów h.c. prof.: Andrzeja Grzywacza, Konrada Magnuskiego i Włodzimierza Prądyńskiego, wielu leśników, pracowników Wydziału, a szczególnie ciepło – świętujących Profesorów i ich Rodziny.

W klimat „roku doktoratów” słowami zawartymi w tytule artykułu wprowadzili zebranych dr Jacek Zientarski i dr Janusz Szmyt, wykorzystując do tego prezentację multimedialną i wykazując się niemałym kunsztem narracji. Gościom więc przypomniano, że w 1962 roku świat był inny, gdyż w ZSRR silną ręką rządził I Sekretarz KC KPZR Nikita Chruszczow, a w USA wesoło rządy sprawował John Kennedy. Papieżem był Jan XXIII, a Francji przewodził gen. Charles de Gaulle, Wielką Brytanią rządził Harold Macmillan, a w Polsce I Sekretarzem KC PZPR był Władysław Gomułka. Urząd rektora ówczesnej

Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu sprawował prof. dr. hab. Władysław Węgorek, a dziekanami Wydziału Leśnego byli: doc. Tadeusz Puchalski – ekonomista (kadencja 1961/1962) i prof. dr. hab. Kamil Rogaliński (kadencja 1962/1963). Trzeciego stycznia papież ekskomunikował Fidela Castro za przewożenie komunistycznej organizacji i za antykościelną politykę na Kubie; 8 stycznia do Ameryki zawitał po raz pierwszy obraz *Mona Lisa* Leonarda da Vinci; 14 stycznia Rada Ministrów EWG przyjęła pierwsze zasady Wspólnej Polityki Rolnej; 7 lutego Stany Zjednoczone nałożyły embargo na handel z Kubą; 22 lutego uruchomiono rurociąg „Przyjaźń” o długości około 4000 km – najdłuższy na świecie system rurociągów naftowych; 19 maja prezydent USA – J. F. Kennedy obchodził 45. urodziny, a Marilyn Monroe wykonała specjalnie dla niego *Happy birthday to You...*; 11 czerwca, ze słynnego więzienia o zastraszonym rygorze z Alcatraz uciekło trzech więźniów; 2 lipca Sam Walton założył pierwszy sklep, który dał początek sieci supermarketów „Wal-Mart” – największego sprzedawcy na świecie; 12 lipca odbył się pierwszy publiczny występ zespołu The Rolling Stones; 5 sierpnia zmarła Norma Jean Mortenson-Baker (Marilyn Monroe); 8 września Rosjanie rozlokowali rakiety balistyczne średniego zasięgu na Kubie; 5 października odbyła się premiera filmu *Doctor No*

Wyraźnie wzruszeni „Doktoranci”

Fot. 3 x Władysław Kusiak

Treść odnowionych dyplomów doktorskich odczytuje dziekan Wydziału Leśnego, prof. dr hab. Roman Gornowicz

z agentem Jamesem Bondem; 11 października rozpoczął obrady Sobór Watykański, w którym brał udział kard. Stefan Wyszyński, abp. Karol Wojtyła i abp. Bolesław Kominek; 15–20 października rozpoczął się kryzys kubański; 20 listopada usunięto z Kuby radzieckie rakiety, a USA zniosły blokadę wyspy; 29 listopada podpisano francusko-brytyjską umowę o budowie samolotu naddźwiękowego „Concorde”, do którego należy rekord przelotu nad Atlantykiem; 30 listopada birmański polityk U-Thant został wybrany na Sekretarza Generalnego ONZ. W tym samym roku niepodległość uzyskały następujące kraje: Samoa Zachodnie, Burundi, Rwanda, Algieria, Jamajka, Trynidad i Tobago, Uganda. A w Polsce: 15 lutego Sejm uchwalił ustawę o obywatelstwie, wprowadzając zakaz posiadania podwójnego obywatelstwa, zniesiono także obywatelstwo polskie emigrantom; 9 marca film *Nóż w wodzie* Romana Polańskiego był nominowany do Oscara, a 1 kwietnia zainaugurował emisję Program III Polskiego Radia.

Szóstego czerwca 1962 roku w Poznaniu stopień doktora nauk rolniczo-leśnych uzyskał mgr inż. Kazimierz Urbański. Odpowiedź Warszawy była błyskawiczna i jeszcze w tym samym dniu otwarto pierwszy w Polsce wielkopowierzchniowy sklep „Supersam”; 2 października ukazał się pierwszy odcinek kultowej dobranocki *Jacek i Agatka*; 12 listopada odbyła się premiera filmu *O dwóch takich, co ukradli księżyc* w reżyserii Jana Batorego, w którym postaci Jacka i Placka zagraли bracia – śp. Lech Kaczyński i Jarosław Kaczyński.

Dwudziestego grudnia 1962 roku, czyli 18 253 dni temu, mgr inż. Jacek Michalski uzyskał stopień naukowy doktora nauk leśnych. W tym samym roku Nagrodę Nobla z medycyny otrzymali Francis Crick, James Watson i Maurice Wilkins, z literatury John Steinbeck, a nagrodę pokojową: Linus Pauling.

Po tym brawurowym wstępie – gdyż bogata w treść i dynamiczna w formie prezentacja pozostawiła u słuchaczy bardzo pozytywne wrażenie – kolejne wystąpienia były autorstwa kierowników katedr, w których realizowano doktoraty obecnych Doktorów Jubilatów.

Profesor Władysław Barzdajn, kierownik Katedry Hodowli Lasu, skrótkowo przypomniał pracę doktorską obecnego profesora Kazimierza Urbańskiego: „Metody charakteryzowania siedliskowych typów lasu na przykładzie Nadleśnictwa Doświadczalnego WSR Laski”. Na wstępie opowiedział o dominujących w tamtych latach teoriach Łysenki i Miczurina, po czym przeszedł do meritum: przed sześćdziesięciu laty siatka typologiczna siedlisk leśnych na niżu nie była skomplikowana i obejmowała pod względem wilgotności cztery grupy siedlisk: suche, świeże, wilgotne i bagienne, a pod względem żyzności trzy grupy: bory, bory i lasy mieszane oraz lasy liściaste; dziś jest ich znacznie więcej. Charakteryzując doktorat prof. Kazimierza Urbańskiego, powiedział, że celem pracy było określenie stopnia przydatności kryteriów siedliskowych i fitosocjologicznych do wyróżnienia typów siedliskowych lasu.

Podziękowania

Czujemy się obaj w obowiązku wyrazić swą wdzięczność dziekanowi, prof. Romanowi Gornowiczowi, prodziekanom i członkom Rady Wydziału Leśnego Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu – za pamięć, obecność i zorganizowanie pięknej uroczystości pięćdziesięciolecia otrzymania przez nas doktoratów. Urządzenie różnych rocznic zasłużonym pracownikom stały się tradycją Wydziału Leśnego, wchodząc na stałe do jego historii.

Uroczystość w imieniu JM rektora, prof. Grzegorza Skrzypczaka, który z przyczyn niezależnych nie mógł uczestniczyć w spotkaniu, zaszczyciła swą obecnością prorektor ds. studiów, prof. Monika Kozłowska, składając nam w ciepłych i miłych słowach gratulacje. Od Jego Magnificencji i jednocześnie także od siebie serdeczne i ujmujące gratulacje wraz z wyrazami uznania i listem okolicznościowym wręczył nam dziekan Wydziału Leśnego.

Posiedzenie rozpoczął dziekan – prof. Roman Gornowicz – nawiązując do lat sześćdziesiątych ubiegłego wieku i związanych z tym okresem charakterystycznych zwrotów użytych w naszych dyplomach doktorskich; cytował więc: „obywatel [...] na podstawie przedłożonej pracy doktorskiej [...] i złożonych egzaminów doktorskich z głównych zagadnień filozofii oraz hodowli lasu [Kazimierz Urbański], entomologii leśnej [Jacek Michalski] oraz spełnienia wszystkich warunków wymienionych przepisami” tych samych ustaw i rozporządzeń Kazimierz Urbański otrzymał tytuł doktora nauk rolno-leśnych w dniu 6 czerwca 1962 roku, nr dyplomu 33, a Jacek Michalski – tytuł doktora nauk leśnych w dniu 20 grudnia tegoż roku, nr dyplomu 39 (cytaty ustawy i rozporządzenia identyczne). Polska Ludowa różne miewała zawile i zagmatwane dojścia do prawdy, choćby to, że dyplomy doktorskie otrzymaliśmy dopiero po trzech latach, w tym samym dniu – 10 sierpnia 1965 roku. Ponieważ doszły nas słuchy po Jubileuszu, że nie podano nazwisk naszych promotorów, przekazujemy chronologicznie: prof. dr inż. Leon Mroczkiewicz, dr h.c. i prof. dr hab. inż. Bohdan Kielczewski, dr h.c.

Po zaprezentowaniu ciekawych faktów dotyczących naszych doktoratów dr. dr. Jacek Zientarski i Janusz Szmyt z Katedry Hodowli Lasu przenieśli wszystkich uczestników posiedzenia w czasie odległe – do 1962 roku. Pokazali go bardzo barwnie i dowcipnie, ilustrując to wieloma zdjęciami: opowiedzieli więc, co się wówczas działo, jak się żyło i do jakich politycznych, społecznych i kulturalnych zmian dochodziło.

Po wysłuchaniu tej ciekawej historii z ubiegłego wieku dziekan poprosił prof. prof. Władysława Barzdajna i Ignacego Korczyńskiego o przedstawienie wyników i osiągnięć zawartych w pracach doktorskich obu Jubilatów. Po obszernym przedstawieniu efektów prac dziekan, prof. Roman Gornowicz, zachęcił zebranych gości do składania gratulacji. Pierwszy wystąpił prof. dr hab. inż. Andrzej Grzywacz, dr h.c. – przewodniczący Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Leśnego, w obecności prof. Małgorzaty Mańki i mgr inż. Jerzego Flisykowskiego, który w nad wyraz ciepłych, miłych i serdecznych słowach życzył nam, członkom honorowym PTL, wszystkiego dobrego, zdrowia i wielu lat życia.

Następne gratulacje przekazał mgr inż. Jan Szramka, zastępca dyrektora Generalnej Dyrekcji Lasów Państwowych, wychowanek naszego Wydziału Leśnego. Przekazał nam życzenia zarówno od siebie, jak i od Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w Warszawie – mgr. inż. Adama Wasiaka. Obecni też byli dyrektorzy lub ich zastępcy regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych: Poznania, Gdańska, Piły, Szczecinka, Szczecina i Wrocławia, którzy poza adresami gratulacyjnymi i życzeniami wręczyli wiele prezentów i kwiatów. Dyrektorzy RDLP Białystok, Radom, Zielona Góra i Lublin oraz dyrektor Ośrodka Kultury Leśnej w Gołuchowie, a także profesorowie: Jerzy R. Starzyk z Wydziału Leśnego Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie i Wojciech Grodzki z Instytutu Badawczego Leśnictwa w Krakowie, nadesłali przemiłe i serdeczne gratulacje na adres dziekanatu Wydziału Leśnego Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Zaproszony na Jubileusz poseł, prof. dr hab. inż. Jan Szyszko, dr h.c., ze względu na niespodziewane, nagłe zwołanie posiedzenia Sejmu RP nie mógł przybyć, ale otrzymaliśmy od niego piękne bukiety róż z gratulacjami. Listy z życzeniami i szczerymi gratulacjami nadesłali też dyrektorzy parków narodowych: gorceńskiego i karkonoskiego, od dyrektora Parku Gór Stołowych zaś przybył wydelegowany na tę uroczystość pracownik z prezentem.

Specjalne podziękowanie za obecność i życzenia kierujemy do prof. Czesława Janickiego (zmarł, niestety, 29 grudnia 2012 roku), byłego wicepremiera, Ministra Rolnictwa RP. Za życzenia i okolicznościowe adresy dziękujemy: kwesor naszej uczelni – mgr Barbarze Gierszewskiej-Szrajber, dyrektorowi i jego zastępcy z Instytutu Dendrologii PAN w Kórniku – prof. Jackowi Oleksynowi i prof. Adamowi Boratyńskiemu; prof. Włodzimierzowi Prądzyńskiemu, dr h. c., byłemu dziekanowi Wydziału Technologii Drewna oraz prorektorowi ds. współpracy z zagranicą, prof. Sławomirowi Kaczmarkowi z Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Przepiękny, długi, ciepły i serdeczny adres otrzymaliśmy od zarządu, członków i pracowników Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk – wręczył go nam wiceprezes, prof. dr hab. n. med. Zygmunt Adamski. Gratulacje złożyli też: przewodniczący Zarządu Okręgowego Polskiego Związku Łowieckiego w Poznaniu – inż. Zbigniew Zieliński oraz były dziekan Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu – dr hab. Piotr Urbański. Miły list z serdecznymi gratulacjami nadesłał prezes Spółdzielni Mieszkaniowej w Swarzędzu, mgr Paweł Pawłowski.

Otrzymaliśmy też życzenia i gratulacje z Czech od Ing. Miloša Knižka Ph. D. z Forestry and Game Management Research Institute Jiloviste – Strnadý Praha 5 – Zbraslav CZ 15004, który nam serdecznie gratulował i jednocześnie żałował, że nie był w stanie zjawić się w Poznaniu, ponieważ zaproszenie na uroczystość dotarło do niego na dwa dni przed spotkaniem.

Szczególnie miłym wyróżnieniem było nadanie nam srebrnego medalu „50-lecia Stowarzyszenia Absolwentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu”, z wizerunkiem patrona, hr. Augusta Cieszkowskiego; medal wraz z gratulacjami wręczył nam prezes, mgr inż. Bolesław Maćkowiak.

Życzenia e-mail otrzymaliśmy od prof. Michała Mierzejewskiego – członka Rady Naukowej Parku Narodowego Gór Stołowych, a telefoniczne od przewodniczącego tejże rady, prof. Stefana Caconia. List gratulacyjny nadszedł od prof. dr hab. Piotra Paschalis-Jakubowicza – przewodniczącego Zarządu Głównego Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa oraz kierownika Katedry Użytkowania Lasu na Wydziale Leśnym SGGW w Warszawie, a także od dr. inż. Stanisława Dyby z Katedry Genetyki i Hodowli Roślin Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Odebraliśmy wiele listów od naszych dyplomantów, byłych studentów, przyjaciół i znajomych, za co również składamy podziękowania.

Pragniemy wymienić wiele innych osób, które uczestniczyły w uroczystości, będących naszymi przyjaciółmi, młodszymi koleżankami i kolegami, doktorantami, dyplomantami i studentami, serdecznymi znajomymi, od których usłyszeliśmy wiele miłych słów, a mianowicie: ks. kanonika Mariana Mikołajczaka, byłego proboszcza kościoła św. Jana Vianneya, prof. Krystynę Przybylską z krakowskiego Wydziału Leśnego, prof. Krystynę Boratyńską, prof. Władysława Chałupkę, prof. Stanisława Bałazego, prof. Marka Tomalaka, prof. Henryka Matusiewicza, prof. dr hab. n. med. Andrzeja Oko, dr. Jacka Lułę, dr. Bernarda Koncę z Wrocławia, dr. inż. Stanisława Czopora, redaktor Ewę Strycką, redaktora Adama Kochanowskiego, dyrektora LZD Murowana Goślina mgr inż. Wojciecha Śliwę, kierownika ZOL we Wrocławiu, inż. Jarosława Górala, mgr. inż. Zbigniewa Szelągę, Nadleśniczego Nadleśnictwa Łopuchówko, mgr. mgr.: Jadwigę i Tadeusza Pastyków. Dziękujemy ciepło i mile za obecność i życzenia, prezenty i kwiaty pracownikom katedr, z których się wywodzimy.

Dziękujemy serdecznie członkom Zespołu „Venator” za odegranie w czasie uroczystości powitania i wielu innych utworów. Podziękowania składamy dr. hab. Władysławowi Kusiakowi, redaktorowi „Przeglądu Leśniczego”, dr. hab. Władysławowi Danielewiczowi i dr. inż. Pawłowi Strześlińskiemu za wykonanie pięknych fotografii. Dziękujemy też tym wszystkim, którzy obdarzyli nas prezentami i olbrzymią ilością kwiatów.

Kończąc, pragniemy wyrazić szczerze podziękowania rodzinom, córkom, synom, synowcom, wnuczkom, wnukom i prawnukom, wszystkim bliskim nas obydwu, a przede wszystkim naszym żonom, które stwarzały odpowiedni klimat, a niekiedy i pomagały w przygotowaniu i później w pisaniu prac doktorskich.

Kazimierz Urbański
Jacek Michalski
emerytowani profesorowie
24 stycznia 2013 roku

W pracy wykazano występowanie wysokiego współczynnika asocjacji typów siedliskowych lasu z poziomem wody gruntowej (0,556), z pochodzeniem geologicznym gleby (0,484), z gątkiem gleby (0,400), z roślinnością dna lasu (0,336), z bonitacją wzrostową sosny (0,316). Natomiast zauważalnie mniejszy był on w odniesieniu do formy próchnicy (0,107), typów i podtypów gleby (0,071), wysycenia próchnicy (0,056) i pH w poziomie A1 (0,045). Wnioskiem pracy było stwierdzenie, że w zniekształconych lasach zagospodarowanych, w drzewostanach młodszych oraz na gruntach przeznaczonych do zalesienia kryterium roślinności rzeczywistej musi ustąpić mniej zmiennym kryteriom glebowym.

Doktorat prof. Jacka Michalskiego przedstawił prof. Ignacy Korczyński, kierownik Katedry Entomologii Leśnej. Jego praca doktorska miała tytuł: „Biologia gatunku *Scolytus (Scolytocheilus) ensifer* Eichh. (Coleoptera, Scolytidae)”, co tłumacząc na język zrozumiały brzmi: „O życiu ogłodka mieczonośnego (chrząszcze, kornikowate)”. Celem pracy było poszerzenie wiedzy o ogłodku mieczonośnym, o jego rozmieszczeniu w Polsce oraz poznanie znaczenia gospodarczego tego gatunku. Prowadząc obserwacje i eksperymenty terenowe oraz badania laboratoryjne, autor doszedł w pracy do wniosku, że w Polsce znajduje się północna granica jego zasięgu geograficznego i nie jest to gatunek rzadki, chociaż nie wszędzie został wykazany. Miejscem rozwoju ogłodka mieczonośnego są wiązy i tarnina, a rozwija się on na gałęziach o grubości od 1 do 5 cm i zasiedla usychające gałęzie. Pod względem wyglądu żerowisk

wyróżniono trzy typy: z jednym chodnikiem macierzystym (50%), z dwoma chodnikami macierzystymi (40%), a pozostałe 10% przypadało na żerowiska z trzema chodnikami macierzystymi. Badając wrogów naturalnych, ustalono, że liczebność ogłodka mieczonośnego najbardziej ograniczały błonkówki, których wymieniono aż 19 gatunków, w tym przy okazji siedem błonkówek wykazano po raz pierwszy w Polsce.

Po tych trzech wystąpieniach głos zabrała prorektor Uniwersytetu Przyrodniczego – prof. Monika Kozłowska, która z uznaniem odniosła się do charakteru spotkania oraz przekazała Profesorom w imieniu władz uczelni listy gratulacyjne. Następnie podziękowanie za zorganizowanie tej uroczystości i przybycie tak wielu osób złożyli wyrażnie wrzuceni „Doktoranci”.

Po oficjalnej części uroczystości, którą piękną grą ubogacił Zespół Trębaczy Myśliwskich „Venator”, Profesorom złożono indywidualnie życzenia, a po nich miał miejsce „skromny, adwentowy, poznański poczęstunek” z lampką wina.

Dokonując króciutkiego podsumowania, należy podkreślić, że podczas tego wydarzenia bardzo harmonijnie połączono aspekty naukowe i historyczne z integracyjnym i artystycznym przesłaniem.

Władysław Kusiak

Pierwodruk: „Przegląd Leśniczy” 11 (257) / 2012.

Władze uczelni reprezentuje prorektor, prof. dr hab. Monika Kozłowska (pierwsza od lewej); obok niej znaczne grono zaproszonych gości oraz profesorów

Stanisław Prosiński (1912–1975)

W setną rocznicę urodzin

Fot. archiwum Aleksandra Dzurzyńskiego

Profesor Stanisław Prosiński (1912–1975)

Stanisław Prosiński urodził się 16 listopada 1912 roku w Suwałkach. Był synem Grzegorza – rzemieślnika i kupca (aresztowanego i zmarłego w 1940 roku w Mauthausen-Gusen) i Zofii z Jankowskich. Początkowo uczył się w Warszawie, a w 1922 roku wstąpił na kierunek matematyczno-przyrodniczy gimnazjum im. Jana Kasprówicza w Inowrocławiu, gdzie w 1930 roku uzyskał maturę. W latach 1931–1932 odbywał służbę wojskową w Szkole Podchorążych Rezerwy we Włodzimierzu Wołyńskim. W latach 1932–1936 studiował chemię na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Uniwersytetu Poznańskiego. Pracę magisterską wykonał pod kierunkiem profesora Jerzego Suszki. W latach 1936–1937 pracował w przemyśle cukrowniczym w Szpanowie, powiat Równe. Od 1 stycznia 1938 roku był asystentem na Wydziale Chemicznym Państwowej Szkoły Przemysłowej w Bydgoszczy, gdzie wraz z Janem Czajkowskim prowadził badania nad produktami rozkładowej destylacji drewna i węgla.

W kampanii wrześniowej 1939 roku uczestniczył jako oficer 15. pułku artylerii lekkiej Armii „Pomorze”, uczestnicząc w walkach: pod Kutnem, nad Bzurą, w Puszczy Kampinoskiej i w końcowej fazie obrony Warszawy, gdzie dostał się do niewoli.

W czasie wojny przebywał w obozie jenieckim w Woldenbergu – obecnie Dobiegniew – w woj. lubuskim, pow. strzelecko-drezdenecki. Był to jeden z nielicznych obozów Wermachtu, gdzie nie doszło do nagminnego łamania konwencji o traktowaniu jeńców. W obozie tym był współorganizatorem (z prof. L. Kamińskim) kursów chemicznych.

Po powrocie z obozu w latach 1945–1946 przebywał w Inowrocławiu, gdzie organizował laboratorium przemysłu chemicznego oraz był nauczycielem fizyki i chemii w miejscowym gimnazjum. Dnia 1 lutego 1947 roku został zatrudniony przez profesora Stanisława Glixellego w Katedrze Chemii Ogólnej Wydziału Rolniczo-Leśnego Uniwersytetu Poznańskiego na etacie adiunkta. Pracę doktorską pt. „Studia nad przydatnością drewna topoli czarnej i białej jako surowca celulozowego” obronił w grudniu 1949 roku. Jego promotorem był profesor Jerzy Suszko.

W 1954 roku Stanisław Prosiński został profesorem nadzwyczajnym, w 1963 roku profesorem zwyczajnym, a w 1971 roku członkiem korespondentem PAN. Był autorem lub współautorem 83 publikacji, 53 dokumentacji naukowo-badawczych, pięciu skryptów, jednego podręcznika akademickiego oraz 12 patentów.

Profesor Prosiński był organizatorem życia naukowego na Wydziale Technologii Drewna, dlatego jego rola w historii wydziału była olbrzymia. Od 1951 roku był kierownikiem katedry, a od 1970 roku dyrektorem Instytutu Chemicznej Technologii Drewna. Przez trzy lata (1951–1954) był prodziekanem Wydziału Leśnego, a przez kolejnych osiem lat (1954–1962) dziekanem nowo utworzonego Wydziału Technologii Drewna. Wypromował 23 doktorów, a 11 jego uczniów uzyskało stopień doktora habilitowanego.

Tematyka badawcza realizowana pod kierunkiem Profesora w latach 1950–1970 obejmowała następujące zagadnienia: badanie składu chemicznego drewna różnych gatunków; termiczny rozkład drewna, analityka i wykorzystanie smół drzewnych; badania zwiększające odporność drewna na drodze jego nasycania związkami organicznymi i nieorganicznymi; modyfikacja drewna i celulozy; roztwarzanie drewna różnych gatunków; uszlachetnianie płyt pilśniowych i paździerzowych; badanie żywicy naturalnej, kałafonii i terpentyny. Wytyczone przez Profesora kierunki badawcze realizowane były przez coraz liczniejszą kadrę początkowo katedry, a następnie instytutu z ukierunkowanymi badawczo zakładami: chemii drewna, chemicznej technologii drewna, technologii celulozy i papieru, ochrony i konserwacji drewna, technologii leśnych produktów ubocznych. Twórczą podwaliną tej struktury organizacyjnej była owa bogata, wielokierunkowa tematyka badawcza wywodząca się z przemysłu Profesora.

Profesor Prosiński działał w różnych instytucjach i towarzystwach naukowych. Był między innymi przewodniczącym Komitetu Technologii Drewna PAN, członkiem Prezydium Wydziału PAN, członkiem Komitetu Redakcyjnego „Folia Forestalia Polonica”, przewodniczącym Rady Naukowej Instytutu Technologii Drewna w Poznaniu, członkiem zwyczajnym Wydziału Nauk Rolniczych i Leśnych Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, przewodniczącym (w latach 1969–1973) Rady Naukowej Ministerstwa Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego.

Profesor Stanisław Prosiński odtworzył i rozwinął badania z chemii drewna, zainicjowane przed drugą wojną światową przez prof. Jana Wiertelaka (1900–1940). W latach 1953 i 1954 ukazały się cztery skrypty prof. Prosińskiego i jego zespołu do „wykładów” i „ćwiczeń” z „chemii drewna” i „chemicznej technologii drewna”. Skrypty te (łącznie 918 stron), jak i bieżąca działalność naukowa stały się podstawą do utworzenia na Wydziale Technologii Drewna w 1955 roku jedynej w Polsce spe-

cialności chemicznej technologii drewna. Oddzielny nabór studentów na tę specjalność trwał do 2003 roku, to jest 49 lat. Duże znaczenie dydaktyczne miał też napisany przez Niego rozdział pt. *Chemiczny przerób drewna* (56 stron) w pracy zbiorowej *Technologia chemiczna organiczna* (1957) oraz skrypt *Hydrolyza drewna* (96 stron) (1962).

Wśród publikacji z udziałem profesora Stefana Prosińskiego wymienić należy: *Z badań nad składem chemicznym niektórych drzew krajowych* (1951), *Nasywanie drewna sosnowego roztworem fluorku sodu* (1959), *Badania nad wykorzystaniem kondensatu termolizy drewna liściastego jako spoiw rdzeniowych w odlewnictwie* (1966), *Badania nad termicznym rozkładem poekstrakcyjnej, częściowo zhydrolizowanej strużki dębowej* (1971).

Największym osiągnięciem Profesora był jego podręcznik *Chemia drewna* wydany w 1969 roku, obejmujący 487 stron i 887 pozycji bibliograficznych. Wydanie drugie *Chemii Drewna*, poprawione przez współpracowników i uczniów Profesora: Zefiryne Adamskiego, Zdzisława Czechowskiego, Kazimierza Lutomskiego, Antoniego Przybyłaka, Janusza Surmińskiego i Andrzeja Kwaśniewskiego, ukazało się w 1984 roku.

Profesor Stanisław Prosiński brał udział w wielu konferencjach naukowych w kraju i za granicą, między innymi w Budapeszcie (1958), Pradze (1961), Bratysławie (1963) oraz wyjeżdżał za granicę w celach naukowych do Niemieckiej Republiki Demokratycznej, do Związku Radzieckiego, na Węgry, do Czechosłowacji.

Profesor brał czynny udział w II Kongresie Nauki Polskiej w 1973 roku. W tezach na ten kongres dotyczących drzewnictwa napisał między innymi: „Jednak w porównaniu z krajami produkującymi jeszcze bardzo mały jest udział prac podstawowych, a w związku z tym mało jest oryginalnych rozwiązań.

Szczególnie duże braki występują w dziedzinie badań nad chemią ligniny i hemiceluloz. W tym zakresie dystans między produkującymi laboratoriami świata a nami jest jeszcze większy. W ostatnim czasie rozpoczęto dopiero ukierunkowane badania w tej dziedzinie. Bez kompleksowych, opartych na nowoczesnych metodach badań w chemii celulozy, hemiceluloz i ligniny, nie ma mowy o własnych, oryginalnych procesach technologicznych”. Przywołane tu słowa to swoisty testament duchowy Profesora.

Stanisław Prosiński był odznaczony między innymi Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz Medalem Komisji Edukacji Narodowej. Zmarł w Poznaniu 14 grudnia 1975 roku. Został pochowany na cmentarzu sołackim. Był ożeniony z Marią z domu Grząbek.

Aleksander Dziurzyński

LITERATURA

1. Zefiryn Adamski, *Stanisław Prosiński (1912–1975)*, w: *60 lat akademickich studiów rolniczych i leśnych w Poznaniu. Roczniki AR w Poznaniu*, pod red. A. Dubasa, E. Matusiewicz, W. Wielickiego, Poznań 1981
2. Józef Broda, *Prosiński Stanisław*, „Polski Słownik Biograficzny” 1985, t. XXVIII/3, z. 118
3. Aleksander Dziurzyński, *Pamięci Profesora Stanisława Prosińskiego w trzydziestą rocznicę śmierci*, „Więści Akademickie” 2006, nr 2-3
4. Bolesław Gonet, *Prosiński Stanisław (1912–1975)*, „Słownik Biograficzny Techników Polskich” 1989, z. 1
5. Karol Mańka, Stanisław Prosiński, Bolesław Zabiński, *Dotychczasowe osiągnięcia i perspektywy rozwoju nauk leśnych. II Kongres Nauki Polskiej, Sekcja nauk rolniczych i leśnych, podsekcja nauk leśnych*, Poznań 1973

Seminarium poświęcone pamięci urodzin profesora Stanisława Prosińskiego

Dnia 17 października 2012 roku w Kolegium Rungego Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu odbyło się seminarium z okazji uczczenia pamięci setnej rocznicy urodzin profesora Stanisława Prosińskiego, twórcy i organizatora Katedry, obecnie Instytutu Chemicznej Technologii Drewna oraz pierwszego dziekana Wydziału Technologii Drewna. W spotkaniu uczestniczyli licznie zgromadzeni goście, przedstawiciele Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu oraz innych jednostek naukowych z całego kraju.

W pierwszej części spotkania, poświęconej wspomnieniom wychowanków Profesora, głos zabrali JM rektor, prof. dr hab. Grzegorz Skrzypczak, oraz dziekan Wydziału Technologii Drewna, dr hab. Bartłomiej Mazela, prof. nadzw. Doktor hab. Aleksander Dziurzyński przypomniał sylwetkę Profesora, autora około 150 pozycji naukowych, promotora 23 doktorów i ponad 150 prac magistrantów, z których jedenastu uzyskało stopień doktora habilitowanego, a dziewięciu tytuł profesora. Swoimi wspomnieniami o profesorze Prosińskim podzielili się współpracownicy, wychowankowie i kontynuatorzy myśli naukowej Profesora: prof. Włodzimierz Prądyński, prof. Roman Zakrzewski, dr inż. Tomasz Gawęcki, prof. Stanisław Prosyk, dr inż. Marek Kielczewski, dr hab. Andrzej Fojutowski oraz dr hab. Janusz Zawadzki.

W części drugiej seminarium, poświęconej kontynuacji idei naukowych Profesora, wygłoszono referaty, których tematyka jest ściśle związana z prekursorskimi badaniami realizowanymi przez twórcę Instytutu Chemicznej Technologii Drewna. Profesor dr hab. Donata Krutul ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie w referacie „Profesor Stanisław Prosiński (1912–1975), działalność naukowo-badawcza w zakresie chemii drewna i chemicznej technologii drewna” przypomniała tematykę badawczą z zakresu chemii drewna realizowaną przez Profesora i podkreśliła jej istotny wpływ na dzisiejszy stan wiedzy na temat chemicznej technologii drewna. Wykład „Środki ochrony i zabezpieczanie drewna wczoraj i dzisiaj” wygłoszony przez dr. hab. Andrzeja Fojutowskiego, prof. Instytutu Technologii Drewna, przybliżył uczestnikom seminarium problematykę badawczą związaną z wykorzystaniem środków ochrony drewna, której prekursorem na Wydziale Technologii Drewna był również profesor Stanisław Prosiński. W kręgu zainteresowań Profesora znajdowały się ponadto zagadnienia związane z technologią celulozy i papieru, stąd w kolejnym referacie, wygłoszonym przez dr. hab. Adama Wójciaka z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu: „Technologia celulozy i papieru – kontynuacja działalności badawczej prof. Stanisława Prosińskiego”, uczestnikom semina-

Fot. 3 x Władysław Kusiak

Seminarium w Kolegium Rungego

rium przybliżono historię oraz tematykę badawczą realizowaną w Zakładzie Technologii Celulozy i Papieru w przeszłości i w dniu dzisiejszym. W ostatnim referacie: „Węgle aktywne z naturalnych biopolimerów do nowoczesnych systemów gromadzenia energii”, dr Dawid Janasiak z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu przedstawił najnowsze trendy dotyczące możliwości wykorzystania produktów wytwarzanych z materiałów lignocelulozowych. Przedstawione podczas prezentacji najnowsze aplikacje biopolimerów świadczą o aktualności

badan zapoczątkowanych przez profesora Stanisława Prosińskiego i potwierdzają, że należy je kontynuować.

Dyrektor Instytutu Chemicznej Technologii Drewna, prof. dr hab. Roman Zakrzewski, w podsumowaniu podziękował gościom seminarium za liczne przybycie i upamiętnienie wybitnej postaci Uniwersytetu Przyrodniczego, jaką był profesor Stanisław Prosiński.

*Magdalena Zborowska
Izabela Modzelewska*

Fot. 2 x Agnieszka Spek-Dźwigala

Dyskusje w kularach; od lewej: dr hab. Barbara Waliszewska, prof. dr hab. Ewa Dobrowolska (Szkola Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie) i dr hab. Ewa Fabisiak, prof. nadzw.

Odznaczeni na uroczystości promocyjnej w dniu 23 listopada 2012 roku

- Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za zasługi w działalności na rzecz rozwoju nauki odznaczył Złotym Krzyżem Zasługi **prof. dr hab. Małgorzatę Mańkę** z Wydziału Leśnego.
- Senat Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu uchwałą nr 16/2012 z 24 października 2012 roku w dowód uznania za zasługi na rzecz rozwoju i popularyzacji naszej uczelni nadał medal „Zasłużony dla Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu” **prof. dr hab. Andrzejowi Czyżewskiemu** z Katedry Makroekonomii i Gospodarki Żywnościowej Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu.
- Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej postanowieniami z 24 września 2012 roku na wniosek Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za wzorowe, wyjątkowo sumienne wykonywanie obowiązków wynikających z pracy zawodowej odznaczył pracowników uczelni Medalami za Długoletnią Służbę.

Medalem Złotym za Długoletnią Służbę zostali odznaczeni:

- **Wanda Bednarek** z Wydziału Rolnictwa i Bioinżynierii
- **Zbigniew Bittner** z Wydziału Rolnictwa i Bioinżynierii
- **profesor Piotr Boniecki** z Wydziału Rolnictwa i Bioinżynierii
- **dr inż. Maria Chojnacka** z Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu
- **dr inż. Ewa Dankowska** z Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu
- **dr hab. Zbigniew Dworecki** z Wydziału Rolnictwa i Bioinżynierii
- **dr hab. Aleksander Dziurzyński** z Wydziału Technologii Drewna
- **inż. Mirosława Frątczak** z Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu
- **Marek Gierszewski** z Działu Gospodarczego i Zaopatrzenia
- **profesor Danuta Górecka** z Wydziału Nauk o Żywności i Żywieniu
- **Małgorzata Jakubowska** z Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu
- **mgr inż. Piotr Kołodziejczyk** z Wydziału Nauk o Żywności i Żywieniu
- **Irena Machała** z Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu
- **Bożena Matelska** z Działu Osobowego i Spraw Społecznych
- **Stanisław Maźwa** z Wydziału Rolnictwa i Bioinżynierii
- **mgr inż. Anna Meller** z Działu Aparatury Naukowo-Badawczej i Dydaktycznej
- **mgr Antoni Nowacki** z Działu Gospodarczego i Zaopatrzenia
- **Irena Owczarek** z Działu Gospodarczego i Zaopatrzenia
- **Małgorzata Patyńska** z Wydziału Technologii Drewna
- **Wiesław Rogowicz** z Wydziału Technologii Drewna
- **Danuta Rzyska** z Wydziału Nauk o Żywności i Żywieniu
- **Krzysztof Słomski** z Wydziału Melioracji i Inżynierii Środowiska
- **Ewa Stachowiak** z Działu Inwentaryzacji
- **mgr Anna Stolarczyk** z Inspektoratu BHP i OP
- **profesor Hubert Szramka** z Wydziału Leśnego
- **Tadeusz Wilk** z Inspektoratu BHP i OP
- **dr inż. Małgorzata Wyrzykiewicz-Raszewska** z Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu
- **inż. Andrzej Zbierski** z Wydziału Nauk o Żywności i Żywieniu.

Medalem Srebrnym za Długoletnią Służbę zostali odznaczeni:

- **dr inż. Jacek Aniola** z Wydziału Nauk o Żywności i Żywieniu
- **Krzyszyna Burczyk** z Dziekanatu Wydziału Leśnego
- **Robert Filas Górski** z Działu Gospodarczego i Zaopatrzenia
- **Magdalena Gwiazdowicz** z Wydziału Leśnego
- **dr hab. Tomasz Kałuża** z Wydziału Melioracji i Inżynierii Środowiska
- **dr inż. Tomasz Maliński** z Wydziału Leśnego
- **mgr inż. Stanisław Prawniczak** z Wydziału Rolnictwa i Bioinżynierii
- **inż. Anna Ratajczak** z Wydziału Leśnego
- **mgr inż. Anna Rutkowska** z Wydziału Technologii Drewna
- **inż. Arleta Świetlik** z Wydziału Leśnego
- **dr inż. Paweł Zawadzki** z Wydziału Melioracji i Inżynierii Środowiska.

Medalem Brązowym za Długoletnią Służbę zostali odznaczeni:

- **dr hab. Grzegorz Cofta** z Wydziału Technologii Drewna
- **dr inż. Paweł Cyplik** z Wydziału Nauk o Żywności i Żywieniu
- **dr hab. Beata Doczekalska** z Wydziału Technologii Drewna
- **dr inż. Katarzyna Filipiak** z Wydziału Rolnictwa i Bioinżynierii
- **dr inż. Grzegorz Górecki** z Wydziału Leśnego
- **dr inż. Krzysztof Górecki** z Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu
- **dr inż. Wojciech Grześkowiak** z Wydziału Technologii Drewna
- **dr inż. Marzanna Hęś** z Wydziału Nauk o Żywności i Żywieniu
- **dr inż. Anna Jędrusek-Golińska** z Wydziału Nauk o Żywności i Żywieniu
- **dr inż. Robert Kłos** z Wydziału Technologii Drewna
- **mgr inż. Tomasz Kunz** z Wydziału Melioracji i Inżynierii Środowiska
- **dr inż. Małgorzata Lasik-Kurdyś** z Wydziału Nauk o Żywności i Żywieniu
- **mgr inż. Agnieszka Sieradzka** z Wydziału Technologii Drewna

- **dr inż. Katarzyna Sztukowska** z Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu
  - **dr inż. Dorota Walkowiak-Tomczak** z Wydziału Nauk o Żywności i Żywieniu
  - **inż. Katarzyna Waszkowiak** z Wydziału Nauk o Żywności i Żywieniu
  - **dr inż. Małgorzata Woźniewicz** z Wydziału Nauk o Żywności i Żywieniu.
- Senat Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu uchwałą nr 16/2012 z 24 października 2012 roku w dowód uznania za zasługi na rzecz rozwoju i popularyzacji naszej uczelni nadał medal „Zasłużony dla Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu” nauczycielom akademickim, pracownikom niebędącym nauczycielami akademickimi oraz osobom zasłużonym spoza uczelni. Medale te otrzymali:
    - **prof. dr hab. Włodzimierz Dolata** z Wydziału Nauk o Żywności i Żywieniu
    - **prof. Ryszard Guzenda** z Wydziału Technologii Drewna
    - **Elżbieta Lis** zastępca Kwestora Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu
    - **prof. dr hab. Małgorzata Mańka** z Wydziału Leśnego
    - **prof. dr hab. Zbigniew Młynarek** z Wydziału Melioracji i Inżynierii Środowiska
    - **prof. dr hab. Ryszard Słomski** z Wydziału Rolnictwa i Bioinżynierii
- **prof. dr hab. Krystyna Tylkowska** z Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu
  - **prof. dr hab. Zdzisław Wilkaniec** z Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt.
- Medalem „*Academia Rerum Rusticarum Posnaniensis*” przyznany przez Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego osobom zasłużonym dla rozwoju uczelni, regionu oraz polskiego rolnictwa i leśnictwa zostali odznaczeni:
    - **prof. dr hab. Marian Gapiński**, emerytowany profesor z Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu
    - **inż. Kazimierz Kowalski**, Prezes Przedsiębiorstwa Robót Budowlanych i Melioracyjnych HYDROWAT w Koninie
    - **mgr inż. Zenon Michaś**, Prezes Zarządu Spółdzielni Mleczarskiej LAZUR w Nowych Skalmierzycach
    - **prof. dr hab. Eugeniusz Pacholak** z Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu
    - **dr Anna Paszkiewicz** z Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku
    - **dr inż. Tadeusz Pawłowski**, Dyrektor Naczelny Przemysłowego Instytutu Maszyn Rolniczych w Poznaniu
    - **dr nauk weterynaryjnych Lesław Szabłoński**, Wojewódzki Inspektor Weterynarii
    - **prof. dr hab. Wojciech Święcicki**, kierownik Pracowni Analizy Genomu Instytutu Genetyki Roślin PAN w Poznaniu.

Dział Osobowy i Spraw Socjalnych

Panu mgr. inż.

Michałowi Sójce

pierwszemu Redaktorowi Naczelnemu „Wieści Akademickich”

wyrazy głębokiego współczucia

z powodu śmierci

MATKI I TEŚCIOWEJ

składa

redakcja „Wieści Akademickich”

Pałac w Przybrodzie odzyskał dawną świetność

W dniu 11 grudnia 2012 roku w Rolniczo-Sadowniczym Gospodarstwie Doświadczalnym (R-SGD) Przybroda nastąpiło symboliczne otwarcie pałacu po gruntownym jego remoncie i renowacji. W uroczystym przecięciu wstęgi wzięli udział: Starosta Poznański – Jan Grabkowski, JM rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu – prof. dr hab. Grzegorz Skrzypczak oraz gospodarz administrator R-SGD Przybroda – dr Jerzy Mazur. Wśród zaproszonych gości byli członkowie Kolegium Rektorskiego; prorektor ds. studiów, prof. dr hab. Monika Kozłowska; prorektor ds. kadr i rozwoju Uczelni, prof. dr hab. Czesław Szafranski; kwestor, mgr Barbara Gierszewska-Szrajber; kanclerz, mgr inż. Marek Klimecki, a także przewodniczący Rady ds. Zakładów Doświadczalnych, prof. dr hab. Zenon Woźnica i dyrektor ds. Zakładów Doświadczalnych, mgr inż. Henryk Bryll. Ponadto w spotkaniu uczestniczył Bartosz Derech – wójt gminy Rokietnica oraz Renata Ciurlik – Skarbnik Powiatu Poznańskiego.

Po obejrzeniu odrestaurowanego pałacu z zewnątrz dr Jerzy Mazur zaprosił gości do środka, do odnowionej sali konferencyjnej, w której podczas prezentacji wizualnej omówił krótko poszczególne etapy remontu i renowacji.

Pierwszym etapem remontu rozpoczętego jesienią 2011 roku była renowacja sali konferencyjnej, która obejmowała demontaż istniejącej boazerii ze ścian i sufitu, starej instalacji elektrycznej oraz starych parkietów, okien i drzwi. Dalsze prace polegały na skuciu tynków oraz odtworzeniu istniejących pierwotnie dwóch otworów drzwiowych. Następnie położono nową instalację elektryczną, wprawiono nowe okna, drzwi, położono nowe tynki, parkiet oraz przywrócono dawną kolorystykę sali. Przy okazji renowacji sali konferencyjnej dodatkowo wymieniono podłogi, odnowiono pomieszczenia biurowe oraz hol wejściowy do pałacu i sanitariaty.

Przecięcie wstęgi; od prawej: JM rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, prof. dr hab. Grzegorz Skrzypczak; Starosta Poznański, Jan Grabkowski oraz administrator Rolniczo-Sadowniczego Gospodarstwa Doświadczalnego, dr inż. Jerzy Mazur

Tak pałac wygląda dziś...

Kolejnym etapem remontu, przeprowadzonym latem 2012 roku, była wymiana pozostałych okien: stare drewniane skrzynkowe zastąpiono oknami drewnianymi zespolonymi, z zachowaniem pierwotnego wyglądu i charakterystycznego podziału.

Trzecią fazą renowacji, będącą bezpośrednią kontynuacją drugiego etapu, była wymiana elewacji zewnętrznej, obejmująca całkowite skucie zawilgoconych, odspojonych tynków zewnętrznych, wykonanie nowych tynków, obramowań okiennych, naprawy gzymsów z malowaniem całości elewacji oraz konserwacji elementów drewnianych. Ponadto oczyszczono cokół budynku wykonany z cegły ceramicznej, wymieniono uszkodzone kształtki oraz fugi z impregnacją całości cokołu, stare obróbki blacharskie, rynny i rury spustowe wymieniono na nowe, wykonane z blachy tytan-cynk, przeprowadzono także remonty balkonów, balustrad, schodów oraz oświetlenia zewnętrznego. Wszystkie te poprawki sprawiły, że pałac w Przybrodzie odzyskał dawny blask, w trakcie renowacji bowiem wyeksponowano architektoniczne detale, wrócił też pierwotny kolor elewacji. Ponieważ dwór w Przybrodzie jest obiektem zabytkowym, całość prac restauratorskich była prowadzona pod nadzorem Powiatowego Konserwatora Zabytków.

Należy podkreślić, że koszty remontu pałacu w 50% pokryło Rolniczo-Sadownicze Gospodarstwo Doświadczalne Przybroda, pozostała część środków zaś pochodziła z pomocy finansowej Powiatu Poznańskiego (25%) i Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu (25%).

mgr inż. Filip Mazur

Fot. Ewa Strycka

... a tak wyglądał przed remontem (wrzesień 2010 roku)

Fot. 3 x Filip Mazur

Odnowiona sala konferencyjna

Wspomnienie o śp. Profesorze Czesławie Janickim

Dnia 29 grudnia 2012 roku nagła śmierć zabrała z naszego grona śp. prof. dr. hab. Czesława Janickiego – emerytowanego profesora Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt, prorektora Akademii Rolniczej w Poznaniu (1984–1985) oraz prodziekana ds. studiów Wydziału Zootechnicznego (1979–1984), wicedyrektora ds. dydaktycznych Instytutu Hodowli i Technologii Produkcji Zwierzęcej (1979–1982) i kierownika Katedry Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt (1981–1989). Działalność śp. Profesora Czesława Janickiego dalece wykraczała poza mury naszej uczelni. W latach 1989–1990 był wicepremierem i ministrem rolnictwa, leśnictwa i gospodarki żywnościowej w rządzie Tadeusza Mazowieckiego oraz posłem na Sejm X kadencji (1989–1991).

Profesor dr hab. Czesław Janicki urodził się 19 lipca 1926 roku w Korytnicy (pow. Ostrów Wlkp.). Szkołę powszechną ukończył w 1939 roku. W czasie wojny pracował najpierw w gospodarstwie rodziców (do 1942 roku), a potem – po wysiedleniu przez okupanta niemieckiego – w gospodarstwie krewnych

(pod Krotoszyńcem). W lipcu 1944 roku został uwięziony przez hitlerowców w obozie koncentracyjnym w Żabikowie.

Po wojnie podjął naukę w Państwowej Szkole Rolniczej w Bojanowie i zdał maturę w 1947 roku. Następnie pracował jako nauczyciel i kierownik gospodarstwa w Szkole Rolniczej w Psarach (pow. Ostrów Wlkp.), a potem w Koźmińcu (pow. Krotoszyn). Bezpodstawnie posądzony o sabotaż, od kwietnia 1950 do marca 1951 roku przebywał w areszcie Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa w Krotoszynie. Po uwolnieniu powrócił do pracy w szkolnictwie rolniczym, najpierw w Liceum Rolniczym w Wolsztynie (1951–1955), a następnie w Technikum Rolniczym w Koźminie (1955–1969).

W latach 1952–1956 w systemie niestacjonarnym odbył studia inżynierskie w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Stopień magistra zootechniki uzyskał w Wyższej Szkole Rolniczej (WSR) w Poznaniu w 1964 roku. Niepełna trzy lata później, na podstawie dysertacji pt. „Zmienność podstawowych składników mleka u bydła biskupińskiego w chłopskich oborach zarodowych”, wykonanej pod kierunkiem prof. Witolda Folejewskiego, Rada Wydziału Zootechnicznego WSR w Poznaniu nadała mgr. Czesławowi Janickiemu stopień doktora nauk rolniczych.

W październiku 1969 roku został zatrudniony na stanowisku adiunkta w Katedrze Ogólnej Hodowli Zwierząt, a propozycję objęcia tego stanowiska uzyskał od kierownika katedry – prof. Witolda Folejewskiego, który zmarł nagle w sierpniu tegoż roku.

W ciągu pięciu lat od zatrudnienia na stanowisku naukowo-dydaktycznym uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk rolniczych (1974) na podstawie rozprawy pt. „Związek beta-laktoglobulin z niektórymi cechami użyteczności mlecznej krów”. W 1987 roku uzyskał tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego nauk rolniczych.

Do głównych obszarów badawczych Profesora zaliczały się: genetyka hodowli bydła nizinnego czarno-białego w Wielkopolsce; poziom i zmienność białka w mleku krów czarno- i czerwono-białych; genetyczne warianty białek mleka krów; znaczenie bydła holendersko-fryzyjskiego w doskonaleniu rodzimego bydła czarno-białego oraz czynniki genetyczne i środowiskowe związane z występowaniem białaczki i zapalenia gruczołu mlekowego (*mastitis*) krów. Ceniąc prace naukowe o charakterze podstawowym, zawsze starał się podejmować badania, które mogły mieć zastosowanie praktyczne. Dużą wagę przywiązywał do stosowania najnowocześniejszych metod zarówno w swoich badaniach, jak i w badaniach prowadzonych przez współpracowników. Prace Profesora dotyczące krzyżowania krów rasy rodzimej rasy nizinno-czarno-białej z buhajami rasy holendersko-fryzyjskiej zachęcały hodowców do intensyfikacji

Fot. archiwum Katedry Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt

Profesor Czesław Janicki (1926–2012)

wprowadzanego krzyżowania wypierającego. Profesor doradzał również, jakie powinno być prawidłowe utrzymanie i żywienie krów tej nowej rasy. Z wielkim zaangażowaniem uczestniczył w realizacji nowego programu hodowlanego, prowadząc liczne wykłady szkoleniowe. Ważną częścią tej działalności popularyzatorskiej były zajęcia na Uniwersytecie Ludowym, co spełniało marzenia Profesora o bezpośrednim dotarciu z nowoczesną wiedzą rolniczą do hodowców.

Profesor jest autorem ponad 50 oryginalnych prac twórczych. Był promotorem czterech prac doktorskich oraz recenzentem pięciu prac doktorskich i czterech habilitacyjnych. Dwoch spośród wypromowanych doktorów (prof. dr hab. Zbigniew Sobek i prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski) to obecni profesorowie w macierzystej Katedrze Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt.

Pasją Profesora były zajęcia ze studentami. Prowadził wykłady, seminaria i ćwiczenia z zakresu metod hodowli i podstaw produkcji zwierzęcej. Był promotorem ponad 110 prac magisterskich. Wysokie uznanie zdobył jako prodziekan ds. studenckich (1978–1984), a następnie jako prorektor ds. studiów (1984–1985). Po nowelizacji ustawy o szkolnictwie wyższym minister odwołał – z pobudek ustrojowych – docenta Czesława Janic-

kiego z zajmowanego stanowiska („jako nie nadającego się do socjalistycznego wychowania studentów”). Podobny los spotkał w tym czasie w Polsce kilkadziesiąt osób pełniących funkcje we władzach rektorskich i dziekańskich.

W 1981 roku na Wydziale Zootechnicznym przywrócono katedry jako podstawowe jednostki organizacyjne. Z Instytutu Hodowli i Technologii Produkcji Zwierzęcej wyodrębniła się wówczas między innymi Katedra Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt, której kierownikiem został śp. Profesor Janicki. Katedra ta jest kontynuatorką funkcjonującej do 1970 roku Katedry Ogólnej Hodowli Zwierząt, w której Profesor pracę podjął w 1969 roku. Funkcję kierownika katedry pełnił do lata 1989 roku, czyli do chwili powołania go na stanowisko wicepremiera i ministra w rządzie Tadeusza Mazowieckiego.

Dzięki poparciu Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” (będąc członkiem ówczesnego Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego) w 1989 roku uzyskał mandat posła na Sejm. We wrześniu tegoż roku został powołany na stanowisko wiceprezesa Rady Ministrów oraz Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej w pierwszym niekomunistycznym rządzie kierowanym przez Tadeusza Mazowieckiego. Pod koniec kadencji (do 1991 ro-

Profesor Czesław Janicki z Małżonką w swoim ogrodzie

Fot. archiwum rodzinne

Wspomnienia

ku) należał do Parlamentarnego Klubu Chrześcijańsko-Ludowego, związanego z Polskim Forum Ludowo-Chrześcijańskim. Jako poseł pracował między innymi w Komisji Łączności z Polakami za Granicą oraz dwóch komisjach nadzwyczajnych.

Po zakończeniu pracy w rządzie i Sejmie RP, z dniem 1 stycznia 1991 roku przeszedł na emeryturę. Podjął wówczas pracę jako konsultant naukowy w firmie Nika Health Products Sp. z o.o. prowadzącej badania nowego leku, którego czynnym składnikiem jest dimer lizozymu.

Prowadząc działalność społeczną, w 1991 roku został prezesem Wielkopolskiego Katolickiego Towarzystwa Uniwersytetów Ludowych, którego głównym celem było prowadzenie szkoleń przystosowujących polskich rolników do wejścia w struktury Unii Europejskiej. Do końca pozostawał aktywnym członkiem Duszpasterstwa Pracowników Nauki działającym przy klasztorze Ojców Dominikanów w Poznaniu, a także Duszpasterstwa Pracowników Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu przy kościele św. Jana Vianneya.

Niezależnie od nowo podejmowanych licznych obowiązków nie tracił z pola widzenia naszego uniwersytetu, wydziału i katedry. W macierzystej katedrze mieliśmy nieodparte wrażenie, że jesteśmy Profesorowi szczególnie bliscy. Śledził kariery naukowe wszystkich pracowników, uczestniczył w obronach prac doktorskich i zawsze cieszył się każdym naszym sukcesem. Profesor często odwiedzał nas w katedrze, a 20 lipca każdego roku byliśmy zapraszani przez Niego na imienninowe śniadanie. Zawszycaj pogoda była piękna i zasiadaliśmy w ogrodzie, w cie-

niu drzew owocowych, a na stole były przygotowane przez Małżonkę pyszne kanapki i sernik. Oczywiście była też lampka szampana lub wina. Był to zawsze czas swobodnej, radosnej rozmowy i wspomnień.

Za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i społeczne śp. Profesor otrzymał wiele nagród i odznaczeń. W dniu Święta Narodowego 11 listopada 2012 roku Prezydent RP uhonorował Profesora Komandorskim Krzyżem Orderu Odrodzenia Polski. Wcześniej był odznaczony: Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Oficerskim, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Medalem „Zasłużony dla Województwa Wielkopolskiego”, Medalem „Zasłużony dla Miasta Poznania”, Medalem „Zasłużony dla Rolnictwa”, a także Odznaką Honorową Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego, które również nadało profesorowi w 2011 roku godność członka honorowego tegoż Towarzystwa. Profesor bardzo cenił statuetkę Złotego Hipolita i towarzyszący jej tytuł Wybitnej Osobistości Pracy Organicznej, którą przyznało Mu w 2007 roku Poznańskie Towarzystwo im. Hipolita Cegielskiego.

Życie śp. Profesora Czesława Janickiego wypełnione było do ostatniej chwili pracą oraz troską o macierzystą uczelnię, wydział i katedrę. Będzie nam bardzo brakowało śp. Profesora, Jego optymizmu, serdeczności, dobroci i gotowości niesienia pomocy innym.

*Marek Światoński
Tomasz Szwaczkowski
Zbigniew Sobek*

Profesor Czesław Janicki jako parlamentarzysta w Sejmie

Fot. archiwum rodzinne

Ostatnie pożegnanie prof. dr. hab. Medarda Maćkowiaka

W pierwszą rocznicę śmierci

W dniu 20 stycznia 2012 roku na cmentarzu miłośnickim odbył się pogrzeb prof. dr. hab. Medarda Maćkowiaka. Przemówienie nad trumną wygłosił m.in. prof. dr hab. Tadeusz Hołubowicz. Niemał w całości publikujemy je poniżej. (jp, es)

Zebrała się dziś na pogrzebie naszego kolegi z roku grupa osób, aby odprowadzić Go na miejsce wiecznego spoczynku.

Odchodzi od nas na zawsze wysokiej klasy wszechstronny specjalista sadownictwa i szkółkarstwa, teoretyk, praktyk, a przede wszystkim pedagog i wychowawca wielu pokoleń studentów, którzy zawsze mogli w potrzebie liczyć na Jego dobroduszość i pomoc.

Był wysokiej klasy teoretykiem, bo chciał i umiał wykorzystać wiedzę swoich profesorów – mistrzów, z którymi dane mu było przez wiele lat współpracować, a byli to: prof. Jan Ślaski, prof. Jerzy Wierszyłowski oraz prof. Bolesław Sękowski.

Technicznych umiejętności, jak postępować z drzewami owocowymi, uczył się od znanych w środowisku sadowników praktyków, między innymi od inż. Stanisława Gierczyńskiego, inż. Anny Przybył czy mgr Małgorzaty Kantorowicz-Bąk oraz techników ogrodników: panów: Franciszka Szafrana, Jana Stępnika czy Jerzego Mendla, natomiast wiedzę administracyjną w zakresie zarządzania gospodarstwem i sadem obserwował na co dzień we współpracy z mgr Hanną Galińską i mgr Jadwigą Borkowską, kierownikami sadu i działu doświadczalnego, jak również od dyrektora Przybrody, mgr Władysława Daruła, wielkiego zwolennika sadu w Przybrodzie.

Zespół tych właśnie najstarszych pracowników Przybrody był założycielem sadu i prekursorem dzisiejszego sadownictwa w Wielkopolsce.

Należy również pamiętać, że w mentalności przeciętnego mieszkańca regionu Wielkopolski w latach pięćdziesiątych akceptowany był jedyny pogląd, że region ten jest najlepszy do uprawy roślin zbożowych, buraków cukrowych, roślin motylkowych, a szczególnie łąbinów oraz sadzeniaków ziemniaka. W tym właśnie typowo rolniczym regionie prof. Jerzy Wierszyłowski umyślił sobie projekt zbudowania wokół Poznania pierścienia nowoczesnych sadów, które zmienią ten region kraju z importera w eksportera owoców.

Trudno sobie dziś wyobrazić, jaką pracę upowszechniowo-propagandową należało przeprowadzić, aby ten niewyobrażalny wtedy projekt zrealizować. Byliśmy wówczas wszyscy zaangażowani duszą i ciałem w realizację tego projektu, od profesora do studentów Koła Naukowego Sadowników. Wygraliśmy i zrealizowaliśmy projekt, po zakończeniu którego na ziemi wielkopolskiej i zachodniej części Polski rosło i plonowało około 2000 ha nowoczesnych sadów. Dla przeciętnego mieszkańca Wielkopolski nazwy takich miejscowo-

ści, jak: Szreniawa, Rosnowo, Pudliszki, Pamiątkowo, Lubosz, Ostroróg, Strzelce Krajeńskie, odległe na zachód Perzycy oznaczały duże, nowoczesne, wielohektarowe sady, a dla nas, realizatorów tego projektu, były to tysiące posadzonych i plonujących drzew. W prace te zaangażowany był bez reszty również Medard – człowiek o specyficznym humorze, z typowymi dla niego powiedzeniami, jak na przykład: „a psia-siułka” albo „kłaniam się do pasa i poniżej”. Nie rozstawał się ze swoim notesem, nazywanym przez kolegów „kantyczką”, w którym pod odpowiednią liczbą gwiazdek kryły się mniej lub bardziej cenzuralne kawały, racząc nas nimi w chwilach zwątpienia. Był zawsze duszą towarzystwa, nie tylko na wyjazdach do sadzenia sadów, ale również bawił wszystkich na naszych koleżeńskich zjazdach, które niezmiernie nasza koleżanka, dr Maria Ciemnińska, co pięć lat lub częściej organizowała od zakończenia studiów do 50 rocznicy ich ukończenia, kiedy to JM rektor, prof. dr hab. Jerzy Pudełko, wręczył nam odnowione, uhonorowane „ku pamięci” dyplomy.

Profesor Gerard Maćkowiak (1927–2012)

Fot. archiwum Katedry Sadownictwa

Profesor dr hab. Medard Maćkowiak należał również do pokolenia tych śmiałków, którzy odważyli się wyhodować w Wyższej Szkole Rolniczej w Poznaniu i „wpuścić” do polskiego doboru cztery oryginalne odmiany jabłoni, z których jedna – „Delikates” – mimo ponurych prognoz części środowiska stała się czołową, jesienną odmianą jabłoni nie tylko w Wielkopolsce, ale w całej naszej ojczyźnie. On również wyhodował trzy odmiany wiśni, które podtrzymały starą tradycję uprawy „Sokówki Nowotomyskiej”. Jedna z tych odmian została nazwana przez hodowcę „Dradem”, co było dla wielu dziwną nazwą, dopóki nie odczytali jej „wspak” – jako Medard. U schyłku swego życia zajął się podkładkami i roślinami ozdobnymi, o których mówiono już wcześniej.

Odchodzisz, Medardzie, dziś od nas na zawsze. Żegnaj, Kolego, będzie Cię nam bardzo brakowało, ale wierzymy również, że pozostaniesz w naszej pamięci jako jeden z czołowych budowniczych wielkopolskiego sadownictwa. Zapisaleś się dużymi, złotymi literami w historii jego powstania, wsłuchaj się więc dobrze w szum wiejącego wiatru, który przynosi Ci „ukłon do pasa i poniżej”, pożegnalne westchnienie od tysięcy wysadzonych drzew w wielkopolskich sadach.

Niech Ci ta ziemia lekką będzie.
Odpoczywaj w spokoju.

*Tadeusz Hołubowicz
kolega z roku; kierownik Katedry Sadownictwa
w latach 1972–1997*

Wspomnienie o profesor Mirostawie Maciejewskiej w pierwszą rocznicę śmierci

Profesor Mirostawa Maciejewska

Fot. archiwum Katedry Fizjologii i Biochemii Zwierząt

To już rok od czasu odejścia Pani Profesor. Jej śmierć była dużym zaskoczeniem, mimo że przecież zdawaliśmy sobie sprawę z nieuchronności praw biologii. Choć już wiele lat była na emeryturze, to zawsze starała się być obecna w życiu katedry. Losy Katedry Fizjologii i Biochemii Zwierząt, a także moja formacja naukowa i dydaktyczna były nierozłącznie związane z Jej Osobą. Profesor Maciejewska „wyłowiła” mnie już na drugim roku studiów i włączyła w pracę naukową, a na ostatnim roku także dydaktyczną. Była opiekunem mojej pracy magisterskiej, promotorem pracy doktorskiej, przewodnikiem do habilitacji. Chyba dobrze znałem Panią Profesor.

Była osobą niezwykle. Miała stałe zasady moralne, którymi kierowała się zarówno w życiu osobistym, jak i zawodowym. Zasad tych nigdy nie złamała. Perfekcyjność, rzetelność w pracy doświadczalnej, bezkompromisowość – to cechy, które starała się zaszczyć młodym adeptom nauki. Mimo że z niektórymi Jej poleceniami do końca wtedy się nie zgadzaliśmy, to dalsze lata wykazywały niezmiennie, że zawsze miała rację.

Pani Profesor była jednym z twórców katedry, bo rozpoczęła pracę zaledwie półtora roku po jej powstaniu i dzisiejszy poziom naukowy oraz dydaktyczny katedra zawdzięcza głównie Jej. Bardzo silnie inspirowała młodych ludzi pod względem naukowym. Na początku kariery naukowej zajmowała się polimorfizmem keratyn, ale po długoterminowym pobycie we Francji została zainspirowana badaniami nad insuliną, cukrzycą, nad czynnikami, które są zaangażowane w wydzielanie insuliny. Ja akurat trafiłem do katedry mniej więcej w tym okresie, kiedy zaczęły się rozwijać tego rodzaju badania. Pod względem profilu naukowego, wytyczania ścieżki naukowej Pani Profesor była konsekwentna i kiedy próbowaliśmy na ten temat dyskutować, to zawsze była bardzo stanowcza i upiera-

ła się, aby te badania kontynuować. Nie było to łatwe, ponieważ także w środowisku naukowym, wśród znajomych profesorów fizjologii, propozycja tych badań spotykała się z lekkim niedowierzaniem i pewną niewiarą w to, że mogą się udać. Myślę, że dzięki Pani Profesor wielu z nas osiągnęło pod względem naukowym to, co dzisiaj reprezentujemy, ponieważ właśnie te badania stały się inspiracją do tematyki badawczej naszej katedry do dziś.

Pani Profesor była niezwykłym dydaktykiem. Kiedy rozmawiamy z absolwentami różnych roczników, kiedy pytamy o nauczycieli, którzy utkwnili im w pamięci, to zawsze pada nazwisko Pani prof. Maciejewskiej. Wykładała przedmioty trudne: biochemię, fizjologię. Szczególnie biochemia sprawiała i do dziś sprawia wielu studentom trudności, ale sposób, w jaki Pani Profesor prowadziła wykłady, systematyczność i umiejętność wytłumaczenia trudnych zagadnień sprawiała, że każdy student, który pracował, przez biochemię „przeszedł”. Nie było to wcale łatwe, bo Pani Profesor była bardzo wymagająca. Po prostu trzeba było umieć.

Pani Profesor była kobietą niezwykle elegancką, atrakcyjną, świetnie się ubierała. Był to dodatkowy argument, który przy-

ciągał na Jej wykłady szczególnie męską część społeczności studenckiej.

Jako szefowa była dość surowa, wymagająca, bardzo stanowcza, ale poza katedrą, poza pracą stawała się zupełnie innym człowiekiem. Była osobą niezwykle towarzyską, lubiącą się bawić. Mogliśmy się o tym przekonać, uczestnicząc z Nią w wielu zjazdach, szczególnie Towarzystwa Fizjologicznego czy Biochemicznego, gdzie zazwyczaj na koniec organizowano uroczyste spotkania. Pani Profesor zawsze była pierwszą damą do rozmowy, do żartów i także do tańca.

Bardzo interesowała się losami rodzinnymi swoich pracowników. Kochała dzieci. Nie miała swoich, ale bardzo lubiła, kiedy do katedry przychodziły nasze.

Zwykle wspominając zmarłych uczonych, wspominamy ich twórczość naukową, dydaktyczną, osiągnięcia naukowe, publikacje. Tych Pani Profesor miała wiele. Wszystkie te sprawy, choć ważne, z czasem jednak zostają zastąpione przez nowe odkrycia. Na szczęście w pamięci ludzkiej pozostaje człowiek, jego cechy charakteru, to, jaki był w codziennym życiu. Taką Panią, jako niezwykle osobowość, będziemy zawsze wspominać.

Leszek Nogowski

Nauka plus elegancja plus uśmiech plus... czyli profesor Mirośława Maciejewska

Niebawem minie rok, odkąd naszą akademicką społeczność opuściła na zawsze śp. profesor Mirośława Maciejewska. Odeszła nagle, w dzień swoich imienin – 26 lutego, w niedzielny poranek. Była człowiekiem nauki. I była nauczycielem akademickim. Wspaniałym i oryginalnym.

„Śpieszmy się kochać ludzi – tak szybko odchodzą” – nauczał w jednym ze swych wierszy ksiądz poeta. Stwierdzenie to nie jest jednak w pełni adekwatne wobec Profesor Mirośławy. Obdarowana została długim życiem, jednakże Jej odejście było zbyt wczesne i niespodziane.

Tego dnia w umysłach i sercach uczelnianych przyjaciół i współpracowników Pani Profesor krystalizowały się treści imienninowych życzeń, których miała być odbiorcą. Życzeń oryginalnych w formie i treści. Płytkość treści i banalne słowa nie były w cenie u tej niezwyklej solenizantki. Ona sama była tego najlepszym dowodem. Każde wypowiedane przez Nią życzenie były nieszablonowe, jedyne w swoim rodzaju. Starannie dobrane słowa, dobrze dobrany upominek i kwiatek. Pani Profesor długo myślała o każdym obdarowywanym solenizancie, o każdym z nas! To było piękne i godne naśladowania.

Dziękujemy Pani za ukazanie takiego stylu życia!

Życzeniem składanym przez Panią Profesor towarzyszył uśmiech. Z trudem tolerowała małkontentów i ponuraków. Często pytała: „Dlaczego pan jest taki smutny? Czy profesor

może być smutny? Książd się nie uśmiecha! Dlaczego?” Szkoda, że na naszej uczelni nie ustanowiła Orderu Uśmiechu... Zapewne otrzymałaby go jako pierwsza. A z upływem lat zyskałby on tytuł „**Order Uśmiechu im. Mirośławy Maciejewskiej**”. **Dziękujemy Pani, bardzo dziękujemy za każdy skierowany do nas uśmiech!**

Była radosnym profesorem, radosnym człowiekiem. Ale ta radość nie była u Niej powierzchownym i tanim błichtrem. Miała głębokie podłoże. Niewątpliwie był to rezultat usposobienia, ale przede wszystkim wyraz dobrze wykonanej pracy, jasnych poglądów, czystości serca i pogody ducha. Taką radością obdarowywała swoich rozmówców. Nawet przypadkowych. **Pani Profesor Przemiła! Dziękujemy za każdą odrobinę radości, którą Pani nas obdarowała! Ale ośmielamy się też Panią zapytać – czy to prawda, że Bóg Ojciec jest bardzo poważny i posępny?**

Można Ją nazwać mistrzem rozmowy, mistrzem dialogu. Taktowna, inteligentna, czytana, będąca na bieżąco we wszystkich aktualnych sprawach wielkiej i małej wagi, z uczelni, z kraju i ze świata – podejmowała każdy temat i w każdym towarzystwie. Preferowała jednak rozmówców młodych i męskich. Uciekała od wiekowych smętków, nieustannie narzekających. Potrafiła odkrywać w człowieku piękno – zwłaszcza to duchowe, intelektualne. Dostrzegać piękno osobowości czło-

Profesor Mirosława Maciejewska – zawsze pełna wdzięku i elegancji

wieka... Każdego człowieka. **Piękna Pani Mirosławo – dziękujemy za piękno, które Pani w nas dostrzegała!**

Dużą wagę przywiązywała do stroju. Sama stanowiła wzór elegancji w dawnym, dobrym stylu. W Jej stroju wszystko było starannie dobrane, przemyślane, oryginalnie wkomponowane. (Przed występem profesorskiego chóru podczas galowego koncertu na Festiwalu Kultury Kresowej w Mrągowie dyskretnie zapytała jednego z chórzystów: „Czy może mi pan pożyczyć ten swój krawat, bo on najbardziej pasuje do mojej kreacji? Wiem, że Pan ma jeszcze inny na występ, prawda?” Oczywiście odpowiedź mogła być tylko pozytywna...) Z chwilą odejścia profesor Mirosławy Maciejewskiej nasz uniwersytet stał się jakby uboższy, mniej elegancki. Wkrada się do niego monotonia i szarzyzna. Ale rodzi się tęsknota i pojawiają się wspomnienia o... eleganckiej Pani z eleganckiej katedry. Była wyzwaniem rzuconym w akademicką przestrzeń codzienności i zapewne chciała swój ślad ocalić od zapomnienia...

Przemiała Pani Profesor! Chyba anielskie kreacje są teraz jeszcze bardziej eleganckie?

Profesor Mirosława Maciejewska była bardzo przywiązana do swojej uczelni. Kochała uniwersytet, który był jej pracodawcą. Tu osiągnęła naukowe stopnie i tytuły. Szczególnie droga i bliska Jej była Katedra Fizjologii i Biochemii Zwierząt.

Stworzona przez profesora Lecha Działoszyńskiego samodzielna placówka naukowo-dydaktyczna stała się oczkiem w głowie jego następczyni, czyli profesor Mirosławy Maciejewskiej. W rozwój tej katedry włożyła wszystkie swoje siły, cały umysł i serce. Mocno przeżywała jej zniszczenie spowodowane pożarem wywołanym przez nieznaną sprawców w nieznaną okolicznościach. Przeżywała tym bardziej boleśnie, że ówczesne władze uczelni nigdy nie podjęły działań w celu wyjaśnienia tajemnicy pożaru tej i innych katedr Akademii Rolniczej. Ze zgliszcz katedralnych wyniosła ocalałe ramy spalonego obrazu. Przechowywała je w swoim domu, wypełniając przyrodniczymi zdobieniami, jakby chciała tchnąć w nie nowe życie.

Rozwój osobowy katedry był dla Niej radością i dumą. Tyle ciepła zawsze zawierały Jej słowa o współpracownikach. Interesowała się losami katedry do końca swych dni. Dawała liczne dowody pamięci o placówce, o wszystkich jej pracownikach, o doktorantach. Czy pamięć była odwzajemniana? Głośno nigdy nie postawiła takiego pytania i nie oczekiwała odpowiedzi – zbyt mocno kochała bowiem katedrę. Niemniej jednak ono w Niej tkwiło, choć było głęboko skrywane. Tajemnica serca Pani Profesor... **Droga Pani Profesor! Dziękujemy za pozostawienie nam wzoru szacunku do miejsca pracy! Wzoru godnego naśladowania...**

Profesor Mirosława Maciejewska była pracownikiem nauki. Uczoną, dla której nauka była wielką wartością. Wytężyła nieustannie swój umysł i serce, aby zgłębić tajemnice fizjologii i biochemii zwierząt. W tych dyscyplinach wyryła swój trwały, własny ślad. Nauką interesowała się nieustannie, zwłaszcza tą, która była tworzona przez Jej katedrę i macierzystą uczelnię. Ceniła działalność Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. **I w tej sferze jest Pani dla nas wzorem!**

Kochała studiującą młodzież. Wobec studentów była wyrozumiała i tolerancyjna, ale daleka od taniego poklasku. Wymagała wiedzy, myślenia, ale także odpowiedniego, wręcz eleganckiego ubioru na czas egzaminu. Jej zdaniem egzamin był najpiękniejszą i szczególnie miłą formą spotkania profesora ze studentem. Powinien stanowić mocne przeżycie dla obydwu stron. Nieustannie wykazywała postawę wymagającego nauczyciela akademickiego. Najbardziej wymagała jednak od siebie i współpracowników. **W imieniu wszystkich egzaminowanych studentów serdecznie Pani dziękuję za okazywane serce!**

Pragnienie poznawania, zwłaszcza kraju, było w niej mocno ugruntowane. Była oryginalną turystką. Każdą wyprawę rozpracowywała w najdrobniejszych szczegółach. Organizatorom wyjazdów i przewodnikom zadawała wiele pytań, niekiedy trudnych. Wcześniej przygotowana, wykazywała się dużą wiedzą na temat zwiedzanych obiektów, zawsze jednak z wyjazdu pragnęła wynieść jak najwięcej wiadomości. Kochała Polskę i Wielkopolskę, bogaty historią Poznań. Była oczarowana Francją, zwłaszcza jej kulturą. Ciągle czytała książki, i to o zróżnicowanej tematyce. Nie stroniła od współczesnych autorów. **Pani Profesor w pełni przez nas nie rozpoznana – dziękujemy!**

Wytrwale i do końca swych dni uczestniczyła w życiu uczelni – chętnie przyjmowała zaproszenia na posiedzenia Rady Wydziału, na sympozja, okolicznościowe spotkania, była wiernym uczestnikiem spotkań prowadzonych przez Duszpasterstwo Pracowników naszego uniwersytetu. **To był piękny styl, który Pani sobą prezentowała...**

Fot. 2 x archiwum rodzinne

Była człowiekiem wiary. W ostatnich latach prawie codziennie uczestniczyła we Mszy Świętej. Kochała Kościół – wspierała go pracą, doświadczeniem, słowem, modlitwą i czynem. W kręgu Jej przyjaciół było wielu kapłanów. Nie zawsze była pokorą bogata – niekiedy stawiała twarde i kłopotliwe pytania w sferze wiary i nauczania Kościoła. Pragnęła Kościoła otwartego na dialog, radosnego. **Dziękujemy Pani za świadectwo życia wiara!**

Profesor Mirosława Maciejewska była moim nauczycielem. Miałem to szczęście uczestniczyć w zajęciach, które prowadziła. Ćwiczenia z biochemii i fizjologii zwierząt były zawsze starannie przygotowane, z wyraźnym wskazaniem celu i sposobu jego osiągnięcia. Wyprowadzanie wniosków należało do studenta. Prace laboratoryjne były wykonywane w zespołach i ze spokojem. Nie było pośpiechu. Jeżeli zespołem była para zakochanych, to znajdowała czas nawet na miłosne spojrzenia. Pani Mira, bo tak ją nazywaliśmy, zawsze w lśniącym białym, wykrochmalonym i wyprasowanym fartuchu (nasze kitle wyraźnie w tym względzie się odróżniały), a przede wszystkim z uśmiechem na twarzy. Czy widziała zachowanie każdego studenta? Lubiłem te zajęcia i lubiłem te przedmioty. I lubiłem Panią Mirę. Ocena na zaliczenie przedmiotu była obiektywna. Studenci stroniący od pisemnej formy egzaminu mieli sposobność uczestniczenia w ustnym oraz w kolokwium. Był to radosny ceremoniał. Taka atmosfera i takie podejście panowały

w katedrze profesora Działoszyńskiego i Pani Miry. Nosilem się więc z zamiarem realizacji tu pracy magisterskiej, ale pozwoliłem się uwieść łąkom i trawom. To właśnie w tej katedrze po raz pierwszy w życiu uczestniczyłem w obronie pracy doktorskiej (a doktorantką była sympatyczna asystentka Urszula Witaszek). Współ z kolegami i koleżankami miałem do tego miejsca sentyment także ze względu na saksofoniczne uzdolnienia innego jej asystenta, magistra Andrzeja Froelicha i jego występy w studenckim klubie „Od nowa”. Czy on też gra w katedrze i dla Pani Miry? – pytaliśmy siebie.

Z miłym wspomnieniem Katedry Fizjologii i Biochemii Zwierząt oraz Pani Miry, czyli Profesor Mirosławy Maciejewskiej, przeżyłem wiele lat. Nagle, w sposób zupełnie przypadkowy, znalazłem się w kręgu przyjaciół Pani Profesor. Nauczyciel i uczeń stają się przyjaciółmi... Przedziwne doświadczenie...

Kochana Pani Profesor! Sercem całym dziękuję za wszystko, czego od Pani doświadczyłem na studiach – za przekazaną wiedzę i za ukazanie oryginalnego stylu funkcjonowania katedry. Dziękuję za przyjaźń, którą mnie i moją żonę Jolantę Pani obdarowała! I dziękuję za uśmiech. Wierzę, że towarzyszy on Pani Profesor w dalszym ciągu, w niebiańskiej katedrze radosnego Boga.

Stanisław Kozłowski

Na spotkaniu oplatkowym; tu: z JM rektorem, prof. dr. hab. Ryszardem Ganowiczem

Waldemar Masztalerz (1960–2012)

Z wielkim żalem przyjęliśmy wiadomość o nagłej śmierci – 30 grudnia 2012 roku – naszego cenionego kolegi, profesora Waldemara Masztalerza.

Pan Profesor urodził się 2 czerwca 1960 roku w Poznaniu. W 1987 roku ukończył studia na Wydziale Architektury Wnętrz i Wzornictwa Przemysłowego Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Poznaniu, późniejszej Akademii Sztuk Pięknych (obecnie Uniwersytetu Artystycznego). Kariera zawodowa i rozwój artystyczny prof. Waldemara Masztalerza były ściśle związane z tą uczelnią, w której był zatrudniony od 1987 roku kolejno na stanowiskach: asystenta (1987), starszego asystenta (1990), adiunkta (1995) i profesora nadzwyczajnego (2005). W 1995 roku uzyskał kwalifikacje pierwszego stopnia w dziedzinie sztuk plastycznych w zakresie grafiki na Wydziale Malarstwa, Grafiki i Rzeźby. Kwalifikacje drugiego stopnia w dziedzinie sztuk plastycznych w zakresie dyscypliny artystycznej: grafika uzyskał na Wydziale Grafiki.

W roku 2008 został zatrudniony na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Katedrze Terenów Zieleni i Architektury Krajobrazu Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. W sierpniu 2012 roku otrzymał tytuł naukowy profesora sztuk plastycznych.

Fot. archiwum Katedry Terenów Zieleni

Profesor Waldemar Masztalerz (1960–2012)

Dorobkiem publikacyjnym prof. dr. hab. Waldemara Masztalerza są Jego obrazy. Lista wystaw, na których prezentował swoje osiągnięcia i liczne prace, sięga 100 dokonań. Niezwykle intensywna działalność artystyczna Profesora (rysunek) przyczyniła się do rozwoju sztuki w Polsce, jak również do promowania rodzimej kultury na świecie. Wystawy Profesora pojawiły się w ważnych galeriach Poznania i Wielkopolski, ale także w Warszawie, Radomiu, Krakowie, Gdańsku, Katowicach i Zakopanem. Rysunki Artysty można było oglądać w Szwecji, Holandii, Niemczech, Słowacji i Norwegii. Wielokrotnie był za nie wyróżniany nagrodami indywidualnymi i zespołowymi. Współpracował naukowo z Uniwersytetem w Linz (Austria) i Bielefeld (Niemcy).

Jako przedmiot swojej działalności artystycznej Profesor wybrał rysunek w klasycznej formie. W ocenie świata artystycznego stał się mistrzem tego wszystkiego, co może zdarzyć się między czernią a bielą. Stał się też mistrzem stopniowania szarości. Jego działalność artystyczną określano następująco: „Prof. dr hab. Waldemar Masztalerz był malarzem, który zamiast pędzla i farb wybrał tusz i piórko. Za każdym razem molnie, tysiącami kresek, pokrywał połacie papieru, aby uzyskać oczekiwane gradienty szarości”.

Profesor Waldemar Masztalerz uważał, że „sztuka może nas wyprowadzić na szerokie pole interpretacji i odczucia nieskończonej przestrzeni [...] albo sprawi, że utkwimy w labiryncie rzeczywistości”.

W swoich dokonaniach specjalnie unikał tytułowania dzieła lub stosował określenia ogólne, jak: pejzaż, pole, droga, brama czy labirynt. Konsekwentne unikanie tytułów było Jego świadomym zamierzeniem, mającym wywołać w obserwatorze wyobraźnię, ale także zachować tajemnicę autora dzieła i pozostawić nas w napięciu wobec nieznanego świata. Jego obrazy miały nas inspirować do indywidualnego odczytywania, bo – jak wyjątkowo żartobliwie określił to inny artysta, prof. dr hab. Stanisław Zbigniew Kamiński – „nie o to chodzi, by złowić króliczka, ale by gonić go”.

Pan Profesor był kilkakrotnie promotorem części artystycznej prac magisterskich dyplomantów Wydziału Edukacji Artystycznej i Wydziału Malarstwa. Na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu przez ostatnie cztery lata był promotorem 14 prac inżynierskich i sześciu magisterskich. Pod kierunkiem Profesora wykonano dwie prace doktorskie (w latach 2010 i 2012).

Na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu zorganizował Pracownię Rysunku, Malarstwa i Rzeźby przy ul. Dożynkowej, w bloku G. Na powierzchni około 300 m² studenci kierunków: architektura krajobrazu oraz: ogrodnictwo, w szczególności: kształtowanie terenów zieleni, mogą realizować swoje pasje artystyczne. W pracy organizacyjnej i artystycznej Profesor zawsze powierzał wiele dokonań swojej asystentce i doktorantce – dr Sylwii Sosnowskiej.

Profesor z zespołem naszej katedry corocznie przeprowadzał egzamin z rysunku odręcznego dla osób aplikujących na pierwszy rok architektury krajobrazu. Równie często organizował plenery malarskie dla naszych studentów; były to kilkunastodniowe wyjazdy do miejsc, jak je określał Profesor – szczególnych: obiektów historycznych otoczonych zielenią, idealnie pozwalających na rozwijanie pasji rysunkowych i malarskich. Był pomysłodawcą i organizatorem corocznych wystaw artystycznych prac naszych studentów. Zwiedzały je władze naszej uczelni i wielu pracowników.

Ta budząca szacunek działalność artystyczna i pedagogiczna, a także organizacyjna profesora Waldemara Masztalerza została doceniona przez środowisko akademickie i opinię społeczną, czego wyrazem jest osiem nagród rektorskich oraz uzyskanie w roku 2010 Medalu za Długoletnią Służbę.

Był człowiekiem niezwykłym, ponieważ reprezentował inną niż nasza dziedzinę i dyscyplinę naukową – nauczył nas patrzeć inaczej na przyrodę. Dla Niego nie było rzeczy niemożliwych – zawsze używał słów: „nie ma sprawy, to jest do załatwienia”. Dla studentów naszego wydziału był zawsze cenionym, uznanym autorytetem wychowawczym i przyjacielem, dla nas zaś – człowiekiem bardzo życzliwym, uśmiechniętym i pomocnym.

Będzie nam Go bardzo brakowało. Cytując Wisławę Szymborską: „Umarłych wieczność dotąd trwa, dokąd pamięcią im się płaci”.

Nie zapomnimy o naszym Profesorze.
Cześć Jego pamięci!

dr hab. Piotr Urbański

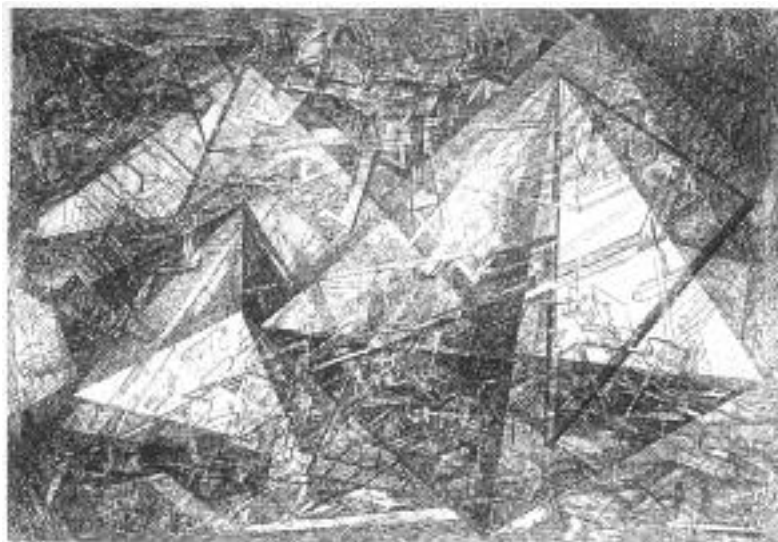
Bez tytułu, 1997, pióro/tusz/karton, 70 x 100

Skan. 2 x, efekt sp. j.

Profesor Waldemar Masztalerz oprócz talentu malarskiego miał także uzdolnienia literackie. „Ma lekkie pióro” – tak się o Nim wyrażano. Właśnie na dniach miał rozpocząć redagowanie własnego, artystycznego kącika w „Więściach Akademickich”. Byliśmy już wstępnie umówieni na pierwsze szkice...

Nie zdążyliśmy...

Dzisiaj możemy jedynie zaprezentować Czytelnikom „Więści” dwa przykładowe rysunki zmarłego Profesora. Zapewne są wśród nas osoby, które nie zdążyły się zapoznać z dokonaniem Waldemara Masztalerza – artysty, nie tylko naukowca, dydaktyka, pracownika Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. (pu, es)

PIRAMIDY, 1993, pióro/tusz/karton, 69 x 99

Helena Kruczyńska (1945–2012)

W pierwszą rocznicę śmierci

Profesor dr hab. Helena Kruczyńska z domu Pasierbowicz urodziła się w Niedrzwicy Kościelnej (woj. lubelskie) 25 maja 1945 roku. Wykształcenie średnie zdobyła w Technikum Mleczarskim we Wrześni (woj. wielkopolskie). W latach 1964–1965 odbyła praktyki w Spółdzielni Mleczarskiej w Obornikach.

Studia pierwszego stopnia rozpoczęła w Wyższej Szkole Rolniczej (WSR) w Poznaniu, gdzie w roku 1968 uzyskała stopień inżyniera. Studia wyższe drugiego stopnia kontynuowała na Wydziale Zootechnicznym, gdzie w 1970 roku uzyskała dyplom magistra zootechniki, odbywając w trakcie staż w Państwowym Ośrodku Hodowli Zarodowej w Kłodzku. Pracę zawodową na Wydziale Zootechnicznym WSR rozpoczęła 1 października 1970 roku jako asystent w Instytucie Żywienia Zwierząt i Gospodarki Paszowej (IŻZiGP). Od 1 października 1971 roku była członkiem zespołu uczelniano-przemysłowego pomiędzy POLFĄ w Kutnie a IŻZiGP WSR. Trzyletnie studium doktoranckie na kierunku: biologia stosowana odbyła

w latach 1973–1975 na Wydziale Zootechnicznym. Pierwszego stycznia 1976 roku została zatrudniona na stanowisku starszego asystenta. Stopień naukowy doktora nauk rolniczych uzyskała po obronie rozprawy doktorskiej 9 kwietnia 1976 roku. Po niespełna trzech miesiącach 1 lipca została zatrudniona w IŻZiGP na stanowisku adiunkta.

Stopień naukowy doktora habilitowanego nauk rolniczych z zakresu zootechniki uzyskała w 1993 roku na podstawie rozprawy habilitacyjnej „Efektywność żywienia mineralnego krów i cieląt w warunkach Wielkopolski”. W 1999 roku uzyskała tytuł naukowy profesora Akademii Rolniczej, 1 kwietnia 2004 – profesora nadzwyczajnego, a w 2006 – profesora nauk rolniczych.

Działalność naukowa profesor Kruczyńskiej w całym okresie zatrudnienia na uczelni obejmowała następujące kierunki badawcze: składniki mineralne w aspekcie zasobności pasz, wystąpienia niedoborów u bydła i sposobów ich uzupełniania; wartość pokarmowa pasz z roślin intensywnie nawożonych azotem mineralnym i gnojowicą; żywienie krów w okresie okołoporodowym i cieląt w pierwszym okresie życia; przemiany w żwaczu; ocena pasz na zwierzętach przetworowych; optymalizacja żywienia krów wysokowydajnych.

W ostatnim okresie pracy profesor Kruczyńska zajmowała się tematyką żywienia krów wysokowydajnych, ze szczególnym uwzględnieniem działań profilaktycznych w odniesieniu do chorób metabolicznych, takich jak ketoza, stłuszczenie wątroby i hipokalcemia, a tematy badawcze, jakie podejmowała, to:

- wpływ melatoniny na wskaźniki przemiany energetycznej u przeżuwaczy
- zastosowanie dodatku ziarna kukurydzy i glikolu propylenowego dla zmniejszenia deficytu energii u krów po porodzie
- różnica kationowo-anionowa pasz i dawek pokarmowych stosowanych w okresie zasuszenia krów a poporodowa hipokalcemia.

Całość dorobku profesor Heleny Kruczyńskiej w dziedzinie badań naukowych obejmuje współautorstwo dwóch książek, ponad 55 oryginalnych prac twórczych (w tym 11 z IF) opublikowanych w czasopiśmie krajowych i zagranicznych, jeden artykuł naukowy z IF, 53 prace i streszczenia konferencyjne (w tym cztery referaty na konferencjach zagranicznych), 107 artykułów popularnonaukowych, cztery wdrożenia, współautorka jednego skryptu *Ćwiczenia z żywienia zwierząt i paszoznawstwa*.

Profesor Kruczyńska w swojej pracy akademickiej prowadziła wykłady i ćwiczenia z przedmiotów: „żywienie zwierząt i gospodarka paszowa”, „technologia produkcji mieszanek przemysłowych”, „specjalistyczna analityka chemiczna pasz

Fot. archiwum rodzinne

Profesor Helena Kruczyńska (1945–2012)

oraz technologia konserwacji pasz objętościowych”, „rolnicza produkcja zwierzęca”, „żywienie zwierząt i technologia produkcji i konserwacji pasz”, „żywienie bydła” oraz przedmiotów fakultatywnych i seminariów dyplomowych. Była promotorem 65 prac magisterskich i dwóch doktoratów, recenzentem wielu prac doktorskich i habilitacyjnych. Odbyła staże naukowe w Lipsku (1977), NRD (1978), RFN (1981) oraz w Uzbekistanie (1990). Wnioskodawca i wykonawca wielu projektów i grantów. Kierownik projektów: „Skład chemiczny i wartość pokarmowa kiszonki z kukurydzy w zależności od odmiany i wysokości cięcia przy zbiorze” oraz projektu „Wykorzystanie różnicy kationowo-anionowej dawek okresu zasuszania w profilaktyce porażenia poporodowego u krów mlecznych”.

Poza obowiązkami dydaktycznymi i badawczymi profesor Kruczyńska pełniła na uczelni funkcje organizacyjne i administracyjne. W latach 1976–1978 była kierownikiem Studiów Poddyplomowych „Produkcja Zwierzęca”, w roku 1994 główną organizatorką I Konferencji Naukowej „Związki mineralne

w żywieniu zwierząt”, w latach 1993–1996 członkiem Wydziałowej Komisji ds. Studiów, a w latach 2005–2008 pełniła funkcję wiceprzewodniczącej Uczelnianej Komisji Wyborczej.

Za swoją działalność społeczną i naukową pięciokrotnie wyróżniana i nagradzana przez rektora Akademii Rolniczej i Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Zmarła 25 lutego 2012 roku w wieku 66 lat, po heroicznej walce z nieuleczalną chorobą. Pochowana została 1 marca 2012 roku na cmentarzu parafialnym przy ul. Lutyckiej w Poznaniu. W osobie Pani Profesor uczelnia straciła uczonego, wychowawcę i oddanego nauczyciela wielu pokoleń studentów.

Źródło: *Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt. Dzieje Akademickich Studiów w Poznaniu 1951-2011*, pod red. Tomasza Szwackowskiego, Poznań 2011

mgr inż. Anita Zaworska

Powołanie Wielkopolskiego Centrum Klasteringu

Podpisanie listu intencyjnego: 22 listopada 2012 roku,
Instytut Logistyki i Magazynowania w Poznaniu

W spotkaniu uczestniczyło ponad 60 osób reprezentujących środowisko gospodarcze, organizacje otoczenia biznesu, instytucje akademickie, jednostki badawcze oraz administrację państwową i regionalną. Wśród gości byli przedstawiciele 19 klastrów¹ funkcjonujących w województwie wiel-

kopolskim, reprezentujących różne branże (między innymi: lotniczą, automatyki przemysłowej, grzewczą, turystyczną, informatyczną i teleinformatyczną, poligraficzną i reklamową, spożywcą i biotechnologiczną, logistyczną, kolejową, budowlaną i edukacyjną), przedstawiciele trzech jednostek naukowych (Uniwersytet Przyrodniczy, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza i Uniwersytet Ekonomiczny – wszystkie z Poznania), dziesięć jednostek otoczenia biznesu (fundacji, parków naukowo-technologicznych, centrów zaawansowanych technologii, izb, centrów biznesu, firm doradczych) oraz przedstawiciele siedmiu jednostek badawczych.

Naszą uczelnię reprezentowali: **prof. dr hab. Jan Pikul** – prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą, **dr hab. Zbigniew Karolewski** – prodziekan ds. nauki Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu i **dr inż. Urszula Mojsiej** – kierownik Biura Promocji i Współpracy z Praktyką.

Podczas spotkania uczestnicy zapoznali się z celami, założeniami i planami Wielkopolskiego Centrum Klasteringu oraz dobrymi praktykami w dziedzinie ekosystemów klastrów innych regionów.

Anna Połczyńska – koordynator Wielkopolskiego Centrum Klasteringu (WCK), kierownik Punktu Kontaktowego WCK,

Fot. archiwum Urszuli Mojsiej

Wielkopolskie Centrum Klasteringu

pracownik Instytutu Logistyki i Magazynowania – porównała stan środowiska klastrowego zarówno w Polsce, jak i w województwie wielkopolskim. Przedstawiła schemat funkcjonowania klastrów w Wielkopolsce, w którym najważniejszym elementem są firmy je tworzące. Przedstawiła potencjał WCK składający się z 39 członków, będących reprezentantami powiązań kooperacyjnych, inicjatyw klastrowych, uczelni wyższych, instytutów badawczych, parków i centrów technologicznych, izb, fundacji, firm konsultingowych, centrów biznesu, klubów, partnerów zewnętrznych i ekspertów. Omówiła prace związane z brokerem technologicznym, wspólne działania w procesach promocji, internacjonalizacji i podnoszenia kompetencji liderów, stworzenie ośrodka wymiany wiedzy, integrację liderów środowiska, czy wreszcie wypracowanie mapy kompetencji zasobów ludzkich, *know-how*, infrastruktury i projektów, które będą najbliższymi celami dla WCK w nadchodzącym, 2013 roku.

Joanna Podgórska, dyrektor Departamentu Rozwoju Przedsiębiorczości i Innowacyjności Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) zapoznała uczestników spotkania z rekomendacjami grupy roboczej ds. polityki klastrowej odnośnie do kierunków i założeń polityki klastrowej w Polsce do 2020 roku. Przedstawiła cele, zasady i rekomendacje dla przyszłej polityki klastrowej oraz proces selekcji i wsparcia krajowych klastrów kluczowych.

Daniel Szczechowski, specjalista Departamentu Zarządzania Programami Konkurencyjności i Innowacyjności Ministerstwa Rozwoju Regionalnego przedstawił wsparcie rozwoju innowacyjności i przedsiębiorczości ze środków Unii Europejskiej w ramach perspektywy finansowej 2014–2020. Zwrócił uwagę na uwarunkowania strategiczne i przygotowania do nowej perspektywy finansowej. Ważnym aspektem okazały się główne kierunki reformy dotyczące polityki spójności oraz dokument opisujący strategię wykorzystania środków unij-

nych do realizacji celów rozwojowych kraju w postaci „umowy partnerstwa”.

Beata Joanna Łozińska – dyrektor Departamentu Gospodarki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu oraz Michał Ptaszyński zaprezentowali systemowe działanie na rzecz podnoszenia jakości współpracy poszczególnych podmiotów regionalnego systemu innowacji oraz wskazali na klastry jako struktury przystosowane do wsparcia rozwoju gospodarki opartej na wiedzy.

Uczestnicy spotkania mogli zapoznać się z działaniami samorządu regionalnego, który od 2008 roku prowadzi wiele działań informacyjnych i promocyjnych, propagujących ideę klasteringu, w kontekście współpracy wielkopolskich przedsiębiorstw i jednostek naukowo-badawczych. Przedstawili obecnie prowadzone, dotychczas zrealizowane i przyszłe działania na rzecz środowiska klastrowego Wielkopolski.

Po zakończeniu wystąpień odbył się panel dyskusyjny z udziałem zaproszonych gości. Zwieńczeniem spotkania było uroczyste podpisanie **listu intencyjnego powołującego Wielkopolskie Centrum Klasteringu**. Jego sygnatariuszami zostało 37 jednostek (wśród nich nasz Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu) reprezentujących wielkopolskie środowisko społeczne, naukowe i gospodarcze, które mają współdziałać na rzecz zrzeszonych członków.

dr inż. Urszula Mojsiej

¹ Klaster – skupisko powiązanych ze sobą firm lub instytucji naukowo-badawczych o określonym profilu, działających na jakimś terenie (za: *Słownik języka polskiego PWN*, wydanie internetowe [dostęp: 14.02.2013]) (przyp. red.).

Studenckie warsztaty edukacyjne w Ośrodku Kultury Leśnej w Gołuchowie

Studenci z Sekcji Botanicznej Koła Leśników od 7 do 9 grudnia 2012 roku uczestniczyli w warsztatach edukacyjnych w Ośrodku Kultury Leśnej w Gołuchowie. Tematyka zajęć dotyczyła treści i form edukacji przyrodniczo-leśnej różnych grup wiekowych, mieliśmy także możliwość zapoznania się z wydawnictwami Ośrodka z tego zakresu.

Oczywiście jak na warsztaty prawdziwych leśników przystało, nie mogło się obyć bez zajęć terenowych, dzięki czemu mogliśmy na własnej skórze się przekonać, że lekcja w terenie jest bardzo dobrą formą edukacji.

Obfite opady śniegu i ujemna temperatura na dworze nie zniechęciły nas do tego, aby „Szukać dendrologicznych skarbów” z dr inż. Barbarą Czołnik. Mimo zimowej aury razem z mgr Alicją Antonowicz prowadziliśmy „Jesienne obserwacje”

i stwierdziliśmy, że „Wiosna budzi zapachami i kolorami”. Oczywiście to tylko niektóre z tematów naszych zajęć.

Dodatkowym punktem programu było zwiedzanie wystaw w Powozowni, Owczarni i Oficynie, po którym jednoznacznie stwierdziliśmy, że wizyta w gołuchowskim ośrodku powinna być pożytecznym i miłym obowiązkiem każdego studenta Wydziału Leśnego.

Chcielibyśmy serdecznie podziękować wszystkim osobom, dzięki którym mogliśmy wziąć udział w tym wyjeździe, a w szczególności pracownikom Ośrodka Kultury Leśnej w Gołuchowie za poświęcony nam czas i podzielenie się cennym doświadczeniem.

*Marta Reszczyńska
Koło Leśników*

Sesja Uczelniana Kół Naukowych Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu

Tradycją stało się już, że w maju studenci prezentują wyniki prac badawczych, które powstały w bieżącym roku akademickim w ramach działalności studenckiego ruchu naukowego. Miejscem spotkania liderów tej formy naukowej aktywności studentów, podobnie jak rok wcześniej, była aula w Kolegium Rungego. Tegoroczną Uczelnianą Sesję Studenckich Kół Naukowych Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, która odbyła się 8 maja, otworzył JM rektor, prof. dr hab. Grzegorz Skrzypczak.

Obrazy odbywały się w sekcjach: przyrodniczej, nauk pozostałych i technicznych, nauk ekonomiczno-społecznych oraz sesji posterowej.

Na Uniwersytecie Przyrodniczym działa 14 Studenckich Kół Naukowych, które prezentowały swój dorobek. Najwięcej, bo dziewięć prezentacji przedstawiono na sesji nauk pozostałych i technicznych; na sesji przyrodniczej zaprezentowano ich osiem, a nauk ekonomiczno-społecznych – cztery. W sesji posterowej wyniki badań pokazano na 23 plakatach.

Wszystkie prezentacje wnikliwie oceniało jury, w którego skład weszli przedstawiciele wszystkich wydziałów naszego uniwersytetu:

- dr hab. Monika Jakubas – Wydział Rolnictwa i Bioinżynierii
- dr inż. Grzegorz Galiński – Wydział Nauk o Żywności i Żywieniu
- dr Sławomir Szałata – Wydział Melioracji i Inżynierii Środowiska
- dr inż. Bartosz Pałubicki – Wydział Technologii Drewna
- dr inż. Jolanta Komisarek – Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt

- dr inż. Beata Janowska – Wydział Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu
- dr inż. Mariusz Bęberek – Wydział Leśny
- dr inż. Elżbieta Mikołajczak – Wydział Ekonomiczno-Społeczny.

Podobnie jak w poprzednich latach, utrzymano bardzo wysoki poziom naukowy prezentacji, które – co należy podkreślić – były przygotowane starannie, a osoby lub zespoły je wygłaszające potrafiły wyniki swoich badań przekazać często w sposób oryginalny.

Sesje cieszyły się dużym zainteresowaniem, o czym świadczyła wypełniona przez rzeczowo dyskutujących uczestników aula w Kolegium Rungego.

Po zakończeniu prezentacji odbyły się obrady jury, po których przewodniczący ogłosił wyniki. Komisja oceniająca ustaliła następujący ranking laureatów:

SEKCJA PRZYRODNICZA

I miejsce

Marta Cieślak, Marcin Szymczak, Małgorzata Futyma oraz Adrian Grzemski z Koła Naukowego Zootechników i Biologów – Sekcja Żywienia Zwierząt Przeżuwających i Mikrobiologii Przewodu Pokarmowego (opiekunowie naukowci: dr hab. Adam Cieślak, dr hab. Małgorzata Szumacher-Strabel, prof. nadzw.) za prezentację „Oregano jako suplement dawki dla przeżuwaczy a proces metanogenezy w żwaczu – badania *in vitro*”.

Studenci różnych wydziałów – jeden cel: sesja kół naukowych

Fot. 2 x Anna Kowalska

Koło Naukowe Technologów Żywności

II miejsce

Maciej Jerzy Bernacki, Katarzyna Byczkowska, Radosław Marinow, Aleksandra Walda z Koła Naukowego Ochrony Środowiska (opiekun naukowy: dr inż. Piotr Lewandowski) za prezentację „Analiza stanu mikrobiologicznego poznańskich piaskownic”.

III miejsce

Anna Dolińska i Julia Dreczkowska z Koła Naukowego Botaników (opiekun naukowy: dr inż. Aneta Czarna) za prezentację „Budowa i struktura owocu jako nowa cecha taksonomiczna roślin w rodzaju *Arabis*, *Arabidopsis* i *Cardaminopsis*?”

SEKCJA NAUKI POZOSTAŁE I TECHNICZNE

I miejsce

Marcin Kaczmarek, Roman Kaczmarek i Krzysztof Nowacki z Koła Naukowego Gospodarki Przestrzennej (opiekun naukowy: dr Mariusz Sojka) za pracę „Kroplą drążąc plany. Prognoza skutków wprowadzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w odniesieniu do zagospodarowania wód opadowych, na przykładzie gminy Luboń, z wykorzystaniem technologii GIS”.

II miejsce

Magdalena Dembek, Małgorzata Magot, Małgorzata Zmyślona, Jakub Pańczak, Żaklina Wojdyło, Kaja Pest, Dorota Kaczmarek, Katarzyna Wałaszyk ze Studenckiego Koła Naukowego Technologów Żywności (opiekun naukowy: dr inż. Joanna Kobus-Cisowska) za prezentację „Wpływ dodatku inuliny do pączków serowych na ich wartość odżywczą”.

III miejsce

Anna Kowalska i Luiza Dawidowicz z Koła Naukowego Ogrodników (opiekun naukowy: dr inż. Michał Szklarz) za prezentację „Projekt ogrodu dla Szkoły Specjalnej nr 105 w Poznaniu”.

IV miejsce

Dorota Kaczmarek, Piotr Grygiel, Przemysław Gumper, Joanna Jędrasiewicz, Kinga Kieloch, Przemysław Kowalczewski, Diana Zając z Koła Naukowego Technologów Żywności (opiekunowie naukowcy: dr inż. Elżbieta Radziejewska-Kubzdela, dr inż. Róża Biegańska-Marecik) za pracę „Ocena zawartości składników o znaczeniu prozdrowotnym oraz ich zdolności antyoksydacyjnych w soku oraz *smoothies* na bazie soku jabłkowego”.

SEKCJA NAUK EKONOMICZNO-SPOŁECZNYCH I TECHNICZNYCH

Przyznano tylko jedną nagrodę: I miejsce

Roman Kaczmarek, Marcin Kaczmarek, Stanisław Świtek, Agata Batczak, Joanna Mittmann Marta Lisiak z Koła Naukowego Gospodarki Przestrzennej (opiekun naukowy: dr Mariusz Sojka) za prezentację „Dostałem, przeczytałem, napisałem. Magazyn Studencki „GP Action” przykładem popularyzacji nauki i aktywizacji środowiska studenckiego”.

SESJA POSTEROWA

I miejsce

Przemysław Olejnik i Małgorzata Futyma z Koła Naukowego Biotechnologów „Operon” (opiekun naukowy: dr Piotr Dulin) za poster „Wysokoprocetowe drożdże. Próby uzyskania szczepów *Saccharomyces cerevisiae* o zwiększonej tolerancji na alkohol”.

II miejsce

Magdalena Dembek, Piotr Grygiel, Marianna Raczyk, Magdalena Chelczyńska, Aleksandra Kania, Katarzyna Wałaszyk, Żaklina Wojdyło, Diana Zając, Małgorzata Zmyślona z Koła Naukowego Technologów Żywności (opiekunowie naukowcy: dr inż. Elżbieta Radziejewska-Kubzdela, dr inż. Róża Biegańska-Marecik) za poster „Ocena zawartości składników prozdrowotnych w chlebie z dodatkiem wysłodzin jęczmiennych”.

III miejsce

Marcin Szymczak, Marta Cieślak, Dominika Galus, Łukasz Dykowski, Agnieszka Woźniak, Beata Budaj, Adrian Grzemski oraz Małgorzata Futyma z Koła Naukowego Zootechników i Biologów – Sekcja Żywienia Zwierząt Przeżuwających i Mikrobiologii Przewodu Pokarmowego (opiekunowie naukowcy: dr hab. Adam Cieślak, dr hab. Małgorzata Szumacher-Strabel, prof. UP) za prezentację „Mikroorganizmy bytujące w przewodzie pokarmowym słoń afrykańskich (*Loxodonta Africana*) zamieszkujących ogród zoologiczny w Poznaniu”.

Wszyscy uczestnicy tegorocznej uczelnianej sesji kół naukowych otrzymali listy gratulacyjne podpisane przez prorektor ds. studiów, prof. dr hab. Monikę Kozłowską i wręczone przez pełnomocnika rektora ds. studenckich kół naukowych, dr hab. Hieronima Frąckowiaka, a laureaci dodatkową gratyfikację – uroczyste wręczenie nagród, które odbyło się w trakcie spotkania w Sali Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Sesje Kół Naukowych zakończyło już tradycyjnie ognisko na dziedzińcu Domu Studenckiego „Przylesie”.

Studencki ruch naukowy jest otaczany szczególną troską przez władze rektorskie reprezentowane przez prorektor ds. studiów, prof. dr hab. Monikę Kozłowską, która osobiście interesuje się przygotowaniami, jak też samym przebiegiem sesji. Tegoroczna edycja po raz kolejny dowiodła, że jest świętem studenckiego ruchu naukowego. Duży wkład w organizację wnieśli przedstawiciele studenckiego komitetu organizacyjnego, a nad sprawnym przebiegiem sesji czuwali prowadzący studenci: Aleksandra Walda, Justyna Schneider, Kamila Wierzbicka oraz Piotr Sajna. Ponadto za wykraczające poza obowiązki służbowe zaangażowanie słowa podziękowania należą się Karolinie Marek z Działu Studenckich Spraw Bytowych oraz koordynatorowi całego przedsięwzięcia, dr hab. Hieronimowi Frąckowiakowi.

Troska władz uczelni i władz wydziałów o rozwój studenckiego ruchu naukowego – mimo ograniczonych środków finansowych – dobrze rokuje i pozwala mieć nadzieję, że zgodnie z tradycją za rok odbędzie się kolejna sesja.

Jarosław Sosnowski, Hieronim Frąckowiak

Absolwenci Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt laureatami konkursu De Heus na najlepszą pracę dyplomową

Owocna współpraca między Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu a firmą De Heus umożliwiła absolwentom naszej uczelni uczestnictwo w pierwszej edycji konkursu na najlepszą pracę magisterską, licencjacką lub inżynierską, zorganizowanego przez firmę paszową De Heus. Do 6 października 2012 roku absolwenci mogli składać swoje prace dyplomowe u opiekuna konkursu, dr. hab. Adama Cieślaka, prof. nadzw. z Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt. W konkursie uczestniczyli również absolwenci Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Dziedziny, w jakich rozpatrywano prace, dotyczyły: bydła, drobiu oraz trzody chlewnej.

Rozstrzygnięcie konkursu odbyło się 17 listopada. We wszystkich trzech dziedzinach główne nagrody otrzymali absolwenci Uniwersytetu Przyrodniczego. Komisja składająca się

z kierowników Produktu i Działu HR Firmy De Heus za najlepszą pod względem merytorycznym i technicznym oraz za aktualność problematyki i przydatność dla praktyki rolniczej we wszystkich trzech dziedzinach oceniła pracę absolwenta Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt – mgr. inż. Marcina Hejdysza – zatytułowaną: „Wpływ różnych olejów pochodzenia roślinnego na wyniki odchovu kurcząt rzeźnych”. Badania zostały zrealizowane w Katedrze Żywnienia Zwierząt i Gospodarki Paszowej, a opiekę naukową nad nimi sprawował dr inż. Damian Józefiak. Nasz absolwent w swoich badaniach wykazał znaczący wpływ rodzaju oleju roślinnego na zróżnicowanie wyników produkcyjnych kurcząt rzeźnych. W pozostałych dwóch dziedzinach (bydło, trzoda chlewna) przyznano wyróżnienia. Pierwsze otrzymał mgr inż. Wojciech Kowalski za pra-

Laureat głównej nagrody: Marcin Hejdysz

cę pod tytułem: „Optymalizacja żywienia krów mlecznych w aspekcie obniżenia kosztów produkcji mleka w gospodarstwie Pana Hipolita Kowalskiego” – realizowaną pod kierunkiem dr. hab. Adama Cieślaka, prof. nadzw. W wyróżnionej pracy udało się obniżyć koszty związane z żywieniem bydła mlecznego dzięki zwiększeniu zawartości w dawkach pasz objętościowych i przy zmniejszeniu udziału pasz treściwych, bez negatywnego wpływu na produkcję mleka. Drugie wyróżnienie otrzymał mgr inż. Tomasz Szagun za pracę pod tytułem: „Wpływ skarmiania w dawkach kiszzonego ziarna kukurydzy na wyniki odchovu prosiąt” – opiekunem pracy był prof. dr hab. Andrzej Frankiewicz.

Uroczyste wręczenie nagród odbyło się w piątek, 7 grudnia 2012 roku w siedzibie głównej firmy De Heus w Łęczycy, podczas spotkania podsumowującego roczną współpracę firmy z uczelniami rolniczymi. Na uroczystość zaproszeni zostali między innymi: dyrektor generalny, Witold Obidziński; dyrektor Pionu Sprzedaży, Adam Zaleski oraz kierownicy Produktu ds. Drobiu, Bydła i Trzody Chlewnej. Na uroczystości Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt reprezentowała dziekan, prof. dr

Wyróżnienie otrzymał mgr inż. Tomasz Szagun...

Fot. 3 x Anna Kowalska

Fot. 3 x Anna Kowalska

Słowa uznania oraz gratulacje dla laureatów od dziekan Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt, prof. dr hab. Małgorzaty Schumacher-Strabel

hab. Małgorzata Szumacher-Strabel oraz opiekun konkursu, dr hab. Adam Cieślak, prof. nadzw., Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie zaś dr hab. Justyna Więcek. Firma De Heus w ramach współpracy z uczelniami wyższymi realizuje kilka inicjatyw, między innymi „Dzień z De Heus”, „Targi pracy”, „Ambasador De Heus” oraz konkurs na pracę dyplomową, którego kolejna edycja już w tym roku.

*mgr inż. Anita Zaworska
mgr inż. Marcin Hejdysz*

... oraz mgr inż. Wojciech Kowalski

Fot. 4 x De Heus

Seminarium naukowe w projekcie Forseen Pomerania

15-16 grudnia 2012 roku, Pałac Wrzosy koło Tuczna

W seminarium naukowym „Teledetekcyjne metody szacowania biomasy w lasach” wzięli udział inżynieranci, magistranci, doktoranci i pracownicy Wydziału Leśnego Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu zaangażowani w międzynarodowy projekt „Opracowanie transgranicznego systemu wspomagania procesów decyzyjnych dla zdalnej i modelowej oceny biomasy drzewnej w lasach obszaru wsparcia Pomerania (Forseen Pomerania)”. Celem seminarium było podsumowanie prac wykonanych w ramach projektu Forseen Pomerania. W trakcie spotkania wygłoszono dziesięć referatów, które przedstawiały metodykę, stan zaawansowania i uzyskane już wyniki w realizowanych w ramach projektu pracach inżynierskich i magisterskich, oraz inne interesujące tematy. Zaprezentowana została także fotorelacja z letnich międzynarodowych obozów naukowych i plany obozowe na rok 2013.

Projekt Forseen Pomerania jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Celu 3 „Europejska Współpraca Terytorialna” – „Współpraca Transgraniczna” Krajów Meklemburgia – Pomorze Przednie/Brandenburgia i Rzeczpospolitej Polskiej (województwo zachodniopomorskie) 2007–2013.

Seminarium było okazją do dyskusji, zarówno w czasie sesji referatowej, jak i podczas wieczornego spotkania towarzyskiego, przy smacznych potrawach i wystroju w klimacie świątecznym. Dodatkową atrakcją dla uczestników był kulig po zaśnierzonych drogach Nadleśnictwa Tuczna.

Andrzej Węgiel

Referaty wygłoszone w trakcie seminarium:

- Andrzej Węgiel – „Aktualny stan realizacji zadań projektu Forseen Pomerania”
- Kamil Kondracki – „Międzynarodowe obozy naukowe Forseen Pomerania Camp 2012”
- Artur Pirzewski, Aleksander Twardziak, Urszula Turek – „Wpływ zagęszczenia drzewostanów sosnowych na wady, które w nich występują”
- Marek Kutarba – „Wzrost dębów szypułkowych *Quercus robur* L. w doświadczeniu proveniencyjno-rodowym w Nadleśnictwie Namysłów”
- Marek Biardzki – „Sprzedaż drewna na przykładzie Nadleśnictwa Lwówek Śląski”
- Elżbieta Pastwik – „Badania obiegu wybranych pierwiastków w ekosystemie leśnym wokół istniejącej stacji pomiarowej w Tucznie”
- Andrzej Piasta – „Grzyby patogeniczne i saprotroficzne na korzeniach siewek drzew leśnych na szkółce w Chrośnie – Nadleśnictwo Kutno”
- Agnieszka Wołosz – „Indywidualny tok studiów – moja droga do sukcesu”
- Łukasz Sowiński – „Monitoring biomasy w nadleśnictwie Drawno”
- Joanna Skonieczna – „Alokacja składników mineralnych w drzewostanie sosnowym na terenie Nadleśnictwa Drawno”

Zdjęcie hemisferyczne „rybie oko”

Fot. Paweł Strzebiński

Gwinea w ukrywanej kamerze

Niedawno ukazała się powieść podróżnicza *Gwinea w ukrywanej kamerze* autorstwa prof. dr. hab. Michała Sznajdera – kierownika Katedry Rynku i Marketingu naszego uniwersytetu. Jest to nie tylko reportaż z podróży do egzotycznego kraju, lecz także podstawowe kompendium wiedzy o geografii, historii, religii, stosunkach społecznych, ekonomii i rolnictwie Gwinei. Książkę czyta się z wielkim zainteresowaniem, jest pasjonująca i dynamiczna. Dodatkową jej wartość stanowi nie szablonowa grafika. *Gwinea w ukrywanej kamerze* liczy 271 stron i wydana została nakładem własnym autora. Dostępna jest na stronie: www.gwinea.horyzont.biz.

Z okazji wydania książki przeprowadziliśmy z jej autorem krótki wywiad.

Panie profesorze, u schyłku swojej pracy naukowej opublikował pan pierwszą powieść – *Gwinea w ukrywanej kamerze*. Czy to nie jest za późno na debiut literacki?

Zawsze marzyłem o tym, aby wiedzę naukową przekazywać w formie przystępnej jak najszerszemu kręgowi odbiorców. Pisałem różne teksty, które następnie wygłaszałem, lecz ich żywot był bardzo krótki. Moja szuflada pełna jest wygłoszonych i gotowych tekstów, które czekają na animację. Niestety, nadchodzą bardzo trudne czasy dla słowa pisanego. Rynek książek kurczy się w zastraszającym tempie. Poszukując bardziej efektywnych dróg przekazywania wiedzy, sięgnąłem po nowe formy przekazu – to jest po film i powieść podróżniczą. Pozwalają one poszerzyć krąg odbiorców i dają dużą satysfakcję

twórcy. Jednakże jest to tylko drobny krok w kierunku pożytkowania *computing cloud technology*, która rewolucjonizuje przepływ informacji. Mimo wieku poprobuję swoich sił z nowoczesnymi metodami przekazu.

Prezentował pan przy różnych okazjach swoje filmy podróżnicze...

Gdy udaję się w podróż, za granicę czy po Polsce, zawsze na podrzędziu mam kamerę filmową. W podróży filmuję prawie nieustannie. W jednym ręku trzymam kamerę, a w drugim bagaż. Inni podziwiają odwiedzane miejsce, pędzą stale do przodu, a ja „kameruję”. Przez to nieco marudzę, bo każdy klip to 10–15 sekund spóźnienia. Wielu odwozi mnie od kręcenia właśnie w tym momencie: „Zostaw to, tam będą lepsze warunki do sesji zdjęciowej”. Ja natomiast wiem, że albo scenkę nakręcę teraz, albo w ogóle jej nie będzie. W ten sposób dopracowałem się olbrzymiego materiału filmowego, nad którym systematycznie pracuję. Co pewien czas do kolekcji filmów dochodzi kolejny. Dzisiaj liczy już ona 20 filmów. Zazwyczaj trwają one 15–30 minut. Pokazują różne aspekty antropologiczne i przyrodnicze odwiedzanego miejsca. Praca nad scenariuszem to poważne studium literaturowe. Nagromadziłem materiał filmowy na wiele lat pracy. Studenci wielokrotnie dopominają się o prezentację filmów, dlatego na YouTube otworzyłem własny kanał, na którym systematycznie zamieszczam swoje filmy podróżnicze. Żałuję, że filmy, które produkuję, nie są odpowiednio honorowane w systemie punktacji przy ocenie parametrycznej wydziału...

Fot. archiwum Michała Sznajdera

Książka o Gwinei, której autorem jest Michał J. Sznajder, kierownik Katedry Rynku i Marketingu Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu

Profesor dr hab. Michał J. Sznajder (od prawej) podczas rozmowy z dr. hab. Andrzejem Kusztełakiem

Czy powieść *Gwinea w ukrywanej kamerze* podzieli los pańskich filmów w ocenie parametrycznej wydziału?

Jestem szczęściarzem. Teraz wreszcie mogę tworzyć, nie bacząc na punkty. Tworzenie jest pasją życia, zdobywanie punktów nie. Idealnie byłoby, gdyby udało się zsynchronizować twórczość z wymogami formalnymi. Trochę szkoda – bo niestandardowe dzieła i działania potrzebne są uniwersytetowi. Punkty w moim wieku już nie mają mocy motywacyjnej, twórczość niestandardowa – tak. Dopinguje mnie myśl, że czasu mam coraz mniej, a zamiarów i planów twórczych jakoś dziwnie przybywa.

O czym więc jest pańska powieść?

Przypadek w moim życiorysie to reguła. Nie rozumiem, dlaczego. Jakaś siła nim kieruje. Chciałbym wiedzieć jaka. Dość przypadkowo los powiązał mnie z Gwineą poprzez mojego doktoranta. Lata rozmów na temat tego kraju zaowocowały wiedzą geograficzną, historyczną, ekonomiczną, religijną, społeczną, przyrodniczą, rolniczą itd., którą zdobyłem przed wyjazdem do Gwinei. Wiedza ta niejako w naturalny sposób predisponowała mnie do napisania tej książki, a pobyt w Gwinei dostarczył wiele nowych informacji. Sądzę, że książka *Gwinea w ukrywanej kamerze* jest jedyną pozycją literaturową w Polsce kompetentnie opisującą ten kraj. W masę zdobytych informacji wplotłem narrację podróżniczą, co powoduje, że książka jest łatwo odbierana przez czytelnika jako reportaż z podróży. W ostatnim podrozdziale zawarłem wnioski w for-

mie 13 tez, które są istotne dla rozwoju Gwinei. Książka ma wyraźne odniesienia do naszego uniwersytetu. Rozprawia się z wieloma stereotypami dotyczącymi Afryki i dlatego śmiało podejmuje także tematy, które nie są politycznie poprawne.

Czy na półkach księgarskich jest miejsce na powieść naukową z wątkiem dotyczącym naszego uniwersytetu?

Dlaczegożby nie? Mimo że praca na uniwersytecie takim, jak nasz, gdzie eksperyment jest podstawą sukcesu naukowego, nie sprzyja twórczości literackiej. Jednakże losy ludzkie, ich osiągnięcia, porażki i zawody – to doskonały materiał do niejednej narracji. W polskiej literaturze istnieją pasjonujące powieści o twórczości naukowej. Do dzisiaj pamiętam książkę Ludwika Hirszfelda *Historia jednego życia*^{*}, którą przeczytałem bodajże u schyłku lat sześćdziesiątych ubiegłego wieku. Ona to latami mnie inspirowała (i chyba nie tylko mnie) do pracy naukowej. Jej wartość była i jest nie do wycenienia. Powieści naukowe powinny powstawać, ponieważ to one inspirują młodych adeptów nauki do rzetelnej i uczciwej pracy dla dobra wspólnego.

Rozmawiał Andrzej Kusztełak,
kierownik Katedry Pedagogiki
Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu

^{*} Ostatnie wydanie ukazało się w 2001 roku nakładem Wydawnictwa Literackiego.

Łowiectwo – ekologiczna potrzeba czy ludzka fanaberia?

Kolejna debata oksfordzka w Poznaniu

Początki debat oksfordzkich na Wydziale Leśnym w Poznaniu sięgają roku 2004, kiedy po raz pierwszy – z inicjatywy prowadzących zajęcia z przedmiotu: dialog i negocjacje oraz leśnictwo w Unii Europejskiej dyrektora Piotr Grygiera oraz naczelnik Marii Szelaż z Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu – podjęto niełatwy temat: „Kształcenie leśników dla Europy – czy istnieje potrzeba zmian w programie studiów leśnych AR w Poznaniu?”

Z perspektywy lat można stwierdzić, że była to bardzo udana debata, bo i padały ciekawe argumenty, i ze swadą prowadził ją marszałek Marcin Zega. Rok później podjęto dyskusję nad zagadnieniem: „Czy warto studiować leśnictwo? Perspektywy zawodowe wykształconych Europejczyków”. I tak w kolejnych latach nowe roczniki mierzyły się z kolejnymi tematami: „Praca w Polsce czy zagranicą?” (2006), „Tradycje rodzinne w zawodzie leśnika są ograniczeniem rozwoju zawodowego” (2007), „Etat czy własna firma” (2008 i w 2010), „Lasy – prywatne czy państwowe?” (2009).

W roku 2011 przełamano tradycję dyskusowania we własnym gronie, czyli tylko wśród leśników, i w debacie wzięli udział poznańscy adepci leśnictwa oraz drzewnictwa, a temat brzmiał: „Studia leśno-drzewne, studia leśne, studia drzewne”. W tym roku zaproszono do tej „uporządkowanej dyskusji” studentów Wydziału Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza (UAM) w Poznaniu, by zmierzyć się z zagadnieniem: „Łowiectwo – ekologiczna potrzeba czy ludzka fanaberia?”

Debata odbyła się 4 grudnia 2012 roku, a głównymi mówcami strony tzw. propozycji, a więc opowiadającymi się za uprawianiem łowiectwa, byli studenci leśnictwa (w kolejności): Agata Kozubaj, Leszek Koliński, Przemysław Mendera i Adrian Kocoń, a opiekunem – dr inż. Robert Kamieniarz z Zakładu Łowiectwa Uniwersytetu Przyrodniczego. Mówcami strony opozycji byli członkowie Koła Naukowego Przyrodników z UAM: Natalia Królikowska, Jan Kaczmarek, Mikołaj Kaczmarski oraz Aleksandra Jakubowska, a ich opiekunem – dr Marcin Antczak z Zakładu Ekologii Behawioralnej Wydziału Biologii UAM.

Poszczególni mówcy występowali na przemian, przy czym jako pierwsi głos zajęli leśnicy, czyli strona opowiadająca się za ekologiczną potrzebą uprawiania łowiectwa. Po zdefiniowaniu łowiectwa jako gospodarki i jednocześnie ochrony samoregulacji, zwłaszcza wobec dużych zwierząt (jeleni, saren czy dzików). Podniesiono też kwestię odnawialności zasobów przyrodniczych i wskazano na walory dzicyzny. Niebagatelną rolę myśliwych jest to, że prowadzą edukację, a w społeczeństwie wiedza o przyrodzie nie jest duża. Kontynuując argumentację przemawiającą za polowaniem, kolejni mówcy zwrócili uwagę na przegęszczenie populacji niektórych zwierząt i konieczność jej regulacji, czego domagają się, ze względu na duże szkody w uprawach, zarówno rolnicy, jak i leśnicy. Polowanie jest też niezbędne ze względu na występowanie gatunków inwazyjnych, bardzo szkodliwie oddziały-

Fot. archiwum „Przeгляdu Leśniczego”

Uczestnicy debaty oksfordzkiej zebrani w sali chemii ogólnej

wających na rodzimą faunę. O ochroniarskiej aktywności myśliwych świadczy prowadzenie restytucji bobra, żubra, sokoła czy też realizowanie programów typu „Ożywić pola”. Myśliwi zadania te realizują swoim kosztem, czego potwierdzeniem jest istnienie Stacji Badawczej Polskiego Związku Łowieckiego w Czempiniu. Z wypowiedzi opowiadających się za łowiectwem dowiedzieliśmy się też, że ludzka śmierć budzi obecnie mniej emocji niż strzelanie do zwierzyny, i to zgodnie z prawem oraz z propagowaniem zasady szacunku dla dzikiego zwierza, potwierdzonego używaniem odpowiednich sygnałów łowieckich, wkładaniem w pysk zastrzelonej zwierzyny „ostatniego kęsa” czy preparowaniem trofeów.

Opozycja swoje wystąpienie zaczęła od zdefiniowania pojęcia „ekologia”. Jej zdaniem łowiectwo bardziej jawi się jako element kulturowy niż ekologiczny, a myśliwi nie sprawdzają się w roli regulatorów, czego dowodem jest permanentne przegęszczanie stanów zwierzyny grubej. Niewybaczalnym błędem myśliwych jest promowanie gatunków introdukowanych, jak daniel, muflon czy jelen sika. „Spójrzmy na bażanta – mówili – bez ingerencji człowieka nie przetrwałby”. Skrytykowali dokarmianie zwierzyny oraz strzelanie do ptactwa – gęsi i kaczek. „Po co polować na ptaki, skoro czynią niewielkie szkody, dodatkowo zanieczyszczając środowisko szkodliwym ołowiem?” – pytali. W podsumowaniu opozycja stwierdziła, że gdyby pozostawić populację jelenia bez ingerencji człowieka, to ona sama „doszłaby” do odpowiedniego poziomu. Zdaniem przyrodników myśliwi nie radzą sobie jako regulatorzy z przegęszczeniem niektórych gatunków zwierząt, a polując na ptaki, na przykład na jarząbka czy słonkę, nie wpisują się w ich zachowanie. Ich zdaniem odstrzał potrzebny jest ze względów gospodarczych, a nie ekologicznych.

Podsumowując debatę, dziekan Wydziału Leśnego – prof. dr hab. Roman Gornowicz – stwierdził, że było to dzieło celowe, pożyteczne i bardzo owocne, a dyskusja, w której słyszeliśmy celne riposty, dała wiele do myślenia. Na podstawie tegorocznej dyskusji zaproponował, by może zająć się debatą „Leśnictwo – potrzeba gospodarcza czy ludzka fanaberia?”

Reprezentujący biologów przedstawiciel Wydziału Biologii UAM z podziwem odniósł się do sposobu prowadzenia debaty i potwierdził, że była bardzo potrzebna, przy czym najważniejsze są fakty. Z uznaniem podzielił się swoimi pozytywnymi doświadczeniami wynikającymi ze współpracy z leśnikami nadleśnictw Gołąbki i Miradz.

Za zaproszenie podziękowała naczelnik Maria Szelağ, która bardzo pozytywnie odebrała kontynuowanie idei debat i poruszanie trudnych oraz kontrowersyjnych tematów. Podkreśliła uporządkowany charakter tej dyskusji oraz używanie merytorycznych argumentów, co wymaga wcześniejszego przygotowania. Sama opowiedziała się za uprawianiem łowiectwa, bo ma w pamięci sytuację sprzed lat, kiedy była jeszcze leśniczym, jak sympatyczna sarenka niszczyła jej uprawy leśne.

Zamykając spotkanie, dr inż. Józef Grodecki stwierdził, że debata miała sens, bo poznaliśmy nawzajem siebie i swoje stanowiska. Należy jeszcze wspomnieć, że przeprowadzona w tym roku debata nie była, jak to wcześniej praktykowano, zwieńczeniem zajęć dydaktycznych, ale dodatkowym przedsięwzięciem studentów, dlatego organizatorom należą się duże słowa uznania. Budzi uznanie chęć kontynuowania przez studentów rozpoczętego przed dziewięcioma laty przedsięwzięcia, duże zainteresowanie debaty, potwierdzone wypełnioną po brzegi salą chemii ogólnej, rozbudzenie dyskusji, ciekawe wystąpienia mówców.

Za minus uważamy odejście od wcześniej wypracowanego schematu debaty (czyli zgodę marszałka na wydłużenie czasu wypowiedzi dla chętnych z sali – „głosy z trybuny ludu”), brak strojów uroczystych (co wcześniej było zawsze zalecane), brak wystąpienia opiekuna jako czwartego mówcy (co lepiej pozwalało podsumować poprzednie wystąpienia), jednakowy czas wystąpień poszczególnych mówców (który we wcześniejszych debatach był stopniowo skracany tak, że ostatni mówca występował najkrócej). Mało też było w tym roku obecnych nauczycieli akademickich – szkoda.

Przełamywanie barier i zaproszenie do debatowania studentów innej uczelni, a w tym wypadku bardzo renomowanego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, było ciekawym pomysłem, świadczącym o aktywności organizatorów. Z przeliczonych głosów wynika, że przed rozpoczęciem debaty „przeciw” łowiectwu było 49 osób, „za” 104, natomiast po dyskusji „za” łowiectwem opowiedziało się 122 obecnych, a „przeciw” 33. Liczby te obrazują też mniej więcej proporcje uczestniczących w debacie studentów obu wydziałów.

*Anna Dymek-Kusiak
Władysław Kusiak*

Zaproszenie

W ramach hasła: „Nie tylko nauką żyje profesor Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu” przygotowana jest wystawa filatelistyczna ukazująca wybrane kolekcje znaczków pocztowych ze zbiorów JM Rektora, prof. dr. hab. Grzegorza Skrzypczaka oraz kierownika Katedry Pedagogiki, dr hab. Andrzeja Kustelaka, prof. nadzw.

Wystawa zostanie zaprezentowana podczas kwietniowego posiedzenia Senatu UP w Kolegium Rungego. Wkrótce potem zostanie zaprezentowana pozostałej części społeczności uczelni w gablotach znajdujących się w holu Collegium Maximum. (ak)

Ślimaki w Międzychodzie

Dnia 3 grudnia 2012 roku o godz. 17:00 w Muzeum Regionalnym w Międzychodzie nastąpiło uroczyste otwarcie wystawy dr inż. Ewy Dankowskiej z Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu naszej uczelni. Wystawę zatytułowano: „Ślimaki – moje hobby i praca”, a zorganizowano ją dzięki współpracy z Sejmikiem Kultury, Biblioteką Publiczną i Klubem Integracji Społecznej w Międzychodzie. Zwiedzanie poprzedzone było multimedialną prezentacją: „Poruszam się wolno po świecie i domek swój noszę na grzbiecie”, w której dr inż. Ewa Dankowska starała się przybliżyć licznie zgromadzonym świąt tych małych i nie przez wszystkich lubianych brzochoogów. Nad oprawą artystyczną wernisażu czuwała mgr Krystyna Cichosz. To ona wybrała i z uczniami międzychodzickich szkół przygotowała wiersze i piosenki o ślimakach.

Po części artystycznej i naukowej autorka wystawy zaprosiła gości do obejrzenia żywych okazów ślimaków i swojej bardzo bogatej kolekcji „ślimakowych” figurek przywożonych z licznych podróży po kraju i po świecie. Czego tam nie ma. Są ślimaki w kształcie zszywacza, maselniczki, miseczek na jajka, kubków, doniczek, dzbanka do kawy, puzderka na pierścione, separatora używanego do malowania paznokci, był też ślimak z marcepanu, czekolady, przytulanka itp. Jak dowiedziałem się od właścicielki, kolekcja liczy już około 1000 egzemplarzy i ciągle się powiększa, często za sprawą przyja-

Nowy gatunek ślimaka – fortepianowy

ciół i znajomych, którzy również zarażeni zostali tą pasją i rozglądają się za kolejnym okazem. Ja sam nie omieszkałem podarować „olbrzymiego” ślimaka ogrodowego.

Wystawa w Międzychodzie trwała do połowy stycznia 2013 roku.

dr hab. Józef Piróg

Doktor inż. Ewa Dankowska w trakcie prezentacji

Fot. 2 x archiwum Ewy Dankowskiej

Świąteczno-noworoczne spotkania

Studenci na spotkaniu wigilijnym (17 grudnia 2012)

Przełom grudnia i stycznia jest na naszej uczelni już tradycyjnie czasem wielu spotkań związanych ze zbliżającymi się Świętami Bożego Narodzenia oraz nadchodzącym Nowym Rokiem. Świąteczne dzielenie się opłatkiem zorganizowano zarówno na wydziałach, jak i w innych jednostkach ogólnouczelnianych.

Wigilijne spotkanie władz rektorskich z pracownikami administracji Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, które odbyło się 21 grudnia 2012 roku, zgromadziło – jak zawsze – spore grono osób. Nie zabrakło ciepłych życzeń i serdecznych gestów, a także kolęd śpiewanych najpierw solo przez mgr inż. Anetę Gołębiowską z Działu Nauki, a potem już wspólnie – przez wszystkich.

Siedemnastego grudnia bożonarodzeniowe spotkanie zorganizował Konwent Samorządu Studenckiego naszej uczelni. Przybyli na nie zarówno studenci Uniwersytetu Przyrodniczego, jak i zaproszeni goście: przedstawiciele samorządów studenckich zaprzyjaźnionych uczelni poznańskich, byli członkowie i przewodniczący oraz oczywiście władze naszego uniwersytetu, dziekani, prodziekani, przedstawiciele kierownictwa administracji oraz media (w tym również „Więści Akademickie”). Szerzej o tym spotkaniu opowie Luiza Dawidowicz, studentka IV roku kierunku: ogrodnictwo ogólne, na stronie 48.

Nowy Rok symbolicznie powitaliśmy 4 stycznia lampką szampana na spotkaniu w Kolegium Rungego. Spotkanie zostało zorganizowane w nieco innej niż dotychczas formule: towarzyszyła mu bowiem prezentacja multimedialna, w której JM rektor, prof. dr hab. Grzegorz Skrzypczak, na licznych zdjęciach przedstawił podsumowanie dokonań w minionym roku. Zwracając się do zaproszonych gości, powiedział między innymi: „Wszystkie sukcesy i dokonania mijającego roku są przede wszystkim sukcesami naszych pracowników. Wynikają ze zbiorowego wysiłku wszystkich grup pracowniczych stanowiących społeczność akademicką naszej *Alma Mater*. Za zaangażowanie i całoroczny trud pracy serdecznie dziękuję prorektorom, dziekanom i prodziekanom obu kadencji oraz kierownikom jednostek organizacyjnych, wszystkim pracownikom naukowo-dydaktycznym, technicznym i obsługi, a także administracji z kanclerzem i kwestorem uczelni na czele. Przed nami kolejny rok życia, kolejny rok pracy, realizacji planów i zamierzeń. Niech radosne *Gloria*, które rozbrzmiewało przy świątecznym stole, stanie się zapowiedzią szczęśliwego Nowego Roku, niech będzie on pełen sukcesów dla nas wszystkich, przyniesie pomyślność i satysfakcję z pracy i rozwoju naszej Uczelni. Nauczycielom akademickim życzę, aby znajdowali prawdziwe powołanie, radość i pasję w pracy naukowej, nauczaniu młodzieży aka-

Studentów i zaproszonych gości wita prorektor ds. studiów, prof. dr hab. Monika Kozłowska (17 grudnia 2012)

Spotkanie wigilijne z pracownikami administracji (21 grudnia 2012)

Aneta Gołębowska śpiewa, a mec. Jacek Nowak gra kolędy

demickiej i wysiłkach nad kształceniem i wychowaniem swoich następców”.

Cztery dni później w kościele św. Jana Vianneya dla społeczności akademickiej naszej uczelni została odprawiona msza święta z udziałem księdza arcybiskupa, połączona z dziełem się oplatkiem.

Początek stycznia to oczywiście spotkanie z emerytowanymi pracownikami Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Kilka słów na ten temat skreśliła dla „Wieści Akademickich” mgr Dorota Wiatr, kierownik Działu Osobowego i Spraw Socjalnych, który owo spotkanie przygotował. Jej artykuł prezentujemy na stronie 47, a mały fotoreportaż (okiem „Wieści Akademickich”) – na drugiej stronie okładki.

Ukoronowaniem świąteczno-noworocznego czasu były liczne bale zarówno wydziałowe, jak i studenckie (relację Emilii Wytykowskiej-Sroki z Balu Melioranta zamieszczamy na stronach 54–55 tego numeru naszego czasopisma, a relację z pierwszego Balu Przyrodnika (z uwagi na brak miejsca) w kolejnym numerze „Wieści Akademickich”).

Ewa Strycka

Na przedświąteczne spotkania zawsze przybywa wielu gości

Fot. 5 x Ewa Strycka

Świąteczno-noworoczne spotkania

Spotkanie noworoczne z emerytowanymi pracownikami naszej uczelni

Kilka ciepłych słów do emerytowanych pracowników uczelni skierował prof. dr hab. Kazimierz Szebiotko, rektor w kadencji 1984-1987

Tradycyjne noworoczne spotkanie władz uczelni z naszymi emerytowanymi pracownikami i rencistami odbyło się 5 stycznia 2013 roku w sali widowiskowej przy ul. Dożynkowej. Ładna pogoda sprzyjała dużej frekwencji.

W spotkaniu uczestniczyło ponad trzystu byłych pracowników Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Otworzył je wykonaniem dwóch kolęd Zespół Pieśni i Tańca „Łany”. Następnie wystąpił JM rektor, który powitał wszystkich i przedstawił osiągnięcia minionego roku, złożył życzenia noworoczne i obdarował „naszych emerytów” płytą z kolędami i pastoralkami w wykonaniu Zespołu Trębaczy Myśliwskich „Venator”, chóru „Coro Da Camera” oraz Zespołów Pieśni i Tańca „Łany” i „Łaniki”.

Spotkanie uświetniło przedstawienie zatytułowane „Lata dwudzieste, lata trzydzieste” w wykonaniu Zespołu Pieśni i Tańca „Łany”, które zostało przyjęte bardzo ciepło. Życzenia związkowe przekazali: inż. Jadwiga Wojtasiak i prof. Jan Zabielski, a sprawozdanie z działalności Koła Seniora złożył jego prezes, prof. Mieczysław Ratajszczak. Jak zawsze moc oklasków zebrało też krótkie przemówienie byłego rektora naszej uczelni, prof. Kazimierza Szebiotko.

mgr Dorota Wiatr

Występ Zespołu Pieśni i Tańca „Łany”

Ciekawe rozmowy...

... w zaprzyjaźnionych gronach

Fot. 4 x Ewa Strycka

Spotkanie wigilijne Samorządu Studenckiego

Coroczne spotkanie wigilijne Samorządu Studenckiego Uniwersytetu Przyrodniczego z władzami uczelni oraz zaproszonymi gośćmi odbyło się 17 grudnia 2012 roku w sali Kolegium Rungego. Tradycyjnie uroczystość rozpoczął swoim przemówieniem Jego Magnificencja Rektor, prof. dr hab. Grzegorz Skrzypczak, który podziękował samorządowcom za dotychczasową współpracę oraz zaangażowanie w działalność na rzecz uczelni, jak również złożył wszystkim przybyłym świąteczne i noworoczne życzenia. Do życzeń dołączyli się również państwo rektorzy: prof. dr hab. Monika Kozłowska oraz prof. dr hab. Jan Pikul. W imieniu organizatorów, społeczności studenckiej oraz zaproszonych przedstawicieli innych organizacji studenckich zabrała głos przewodnicząca Samorządu Studenckiego, Małgorzata Frąckowiak, która powitała władze rektorskie, dziekanów, pracowników administracji, wszystkich zaproszonych gości i członków samorządu oraz złożyła świą-

teczno-noworoczne życzenia. Jednocześnie podziękowała kierownictwu uczelni i nauczycielom akademickim za całoroczny trud związany z kształceniem, życzliwość i pomoc okazaną samorządowi oraz wszystkim organizacjom studenckim działającym na Uniwersytecie Przyrodniczym. Zaraz po tym nastąpiła tradycyjna część spotkania, a mianowicie dzielenie się opłatkiem oraz uroczysta wigilia bożonarodzeniowa w niezwykle sympatycznej atmosferze. Na stołach zagościły świąteczne potrawy, a czas umilały kolędy. Członkowie Samorządu Studenckiego Uniwersytetu Przyrodniczego serdecznie dziękują wszystkim za przybycie i liczą na równie udane kolejne spotkanie wigilijne.

*Luiza Dawidowicz
Samorząd Studencki*

Początek spotkania...

... i rozmowy przy wigilijnym stole

Wspólne dzielenie się opłatkiem

Autorka artykułu (pierwsza z prawej) podczas składania życzeń

Fot. 4 x Ewa Strycka

Spotkanie wigilijne Oddziału Wielkopolskiego Polskiego Towarzystwa Leśnego

Zgodnie z kilkuletnią tradycją 17 grudnia 2012 roku w majestatycznej sali Kolegium Rungego odbyło się spotkanie wigilijne członków Oddziału Wielkopolskiego Polskiego Towarzystwa Leśnego (PTL) oraz licznie przybyłych gości. Spotkanie otworzył i przywitał zebranych Jerzy Flisykowski – przewodniczący Zarządu Oddziału.

Pierwszym punktem spotkania było wręczenie kwiatów prof. dr. hab. Konradowi Magnuskiemu, Członkowi Honorowemu PTL, z okazji otrzymania doktoratu *honoris causa* Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie. Następnie prof. dr. hab. Andrzej Grzywacz – przewodniczący Zarządu Głównego PTL – wręczył odznaczenia przyznane podczas Zjazdu Delegatów w Spale. Szaszczytny tytuł Członka Honorowego odebrał dr. inż. Jan Ceitel, wieloletni aktywny działacz Towarzystwa i ceniony naukowiec. Złotą Odznakę Honorową odebrał dr. Jędrzej Kasprzak, leśnik z wykształcenia, drzewiarz z wyboru. Kolejnym punktem było uroczyste wręczenie legitymacji członkowskich nowo przyjętym w poczet Towarzystwa. Ostatnim akcentem tej oficjalnej części było wręczenie Wojciechowi Borzyszkowskiemu nagrody „Student Roku” Wydziału Leśnego Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Nagrodę ustanowioną przez Oddział Wielkopolski przyznaje corocznie Kapituła Nagrody. Jerzy Flisykowski podziękował za znakomitą współpracę prof. dr. hab. Romanowi Gornowiczowi – dziekanowi Wydziału Leśnego i Piotrowi Grygierowi – dyrektorowi Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych. Drobnym upominek zgodnie z wieloletnią tradycją otrzymał profesor Andrzej Grzywacz.

W drugiej części spotkania, prowadzonej przez prof. dr. hab. Małgorzatę Mańkę – wiceprzewodniczącą Zarządu Oddziału, wysłuchano trzech referatów. Marlena Kowalkowska przedstawiła sprawozdanie z tegorocznego Zjazdu Delegatów PTL, ze szczególnym uwzględnieniem głównego tematu, jakim była wizja lasów Polski. W kolejnym wystąpieniu niżej podpisanym, sekretarz Zarządu Oddziału Wielkopolskiego, zapoznał zebranych z działalnością Oddziału w 2012 roku. Zwieńczeniem sesji był tradycyjny referat prof. dr. hab. Władysława Chałupki, który przybliżył postać wybitnego Wielkopolanina, Władysława hr. Zamoyskiego. Okazją do przypomnienia dokonania hrabię jest przypadająca w 2013 roku 160. rocznica urodzin i związane z tym uroczystości, które będą się odbywać w Zakopanem i Kórniku.

W części artystycznej wystąpił chór Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu „Canticum Novum” pod dyrekcją Sławomiry Raczyńskiej. Oprawę muzyczną podczas wręczania odznaczeń zapewnił Zespół Trębaczy Myśliwskich Wydziału Leśnego „Venator”. Na zakoń-

czenie spotkania przy skromnym posiłku, który poprzedziły barwne i emocjonalne życzeniami świąteczno-noworoczne wygłoszone przez dr. Antoniego Sienkiewicza.

Wojciech Kowalkowski

Fot. archiwum Wojciecha Kowalkowskiego

Wykład prof. dr. hab. Władysława Chałupki

„Byłem studentem leśnictwa w czasie stanu wojennego”

Otwarcie wystawy: od lewej JM rektor, prof. dr hab. Grzegorz Skrzypczak; dr hab. Cezary Beker z Katedry Urządzenia Lasu i dziekan Wydziału Leśnego, prof. dr hab. Roman Gornowicz

Jedenastego grudnia 2012 roku w Kolegium Cieszkowskich odbyło się uroczyste otwarcie wystawy zatytułowanej: „Byłem studentem leśnictwa w czasie stanu wojennego”. Wystawa była wspólnym przedsięwzięciem trzech Wydziałów Leśnych: z Poznania, Krakowa i Warszawy. Jej uroczystego otwarcia dokonał JM prof. dr hab. Grzegorz Skrzypczak oraz dziekan naszego Wydziału Leśnego, prof. dr hab. Roman Gornowicz. Wśród gości byli prof. dr hab. Małgorzata Mańka, prof. dr hab. Jacek Michalski, prodziekani: prof. dr hab. Andrzej Czerniak i dr hab. Cezary Beker oraz działacze z lat osiemdziesiątych: Jerzy Fijas, Iwo Gałęcki, Paweł Kałużyński i inni wykładowcy oraz studenci naszej uczelni.

Wystawa cieszyła się sporym zainteresowaniem

Historia powstania wystawy

Od momentu powstania pomysłu do otwarcia wystawy minął rok. Pomysł jej zorganizowania zakiełkował w mojej głowie podczas luźnej rozmowy ze studentami leśnictwa. Uwielbiam rozmowy z młodzieżą akademicką, bo one zawsze mnie inspirują do działania. Jednak ta trochę mnie zasmuciła. Studenci zaczęli narzekać na to, w jak trudnych czasach przyszło im studiować i jak trudno dziś zaplanować swoją karierę zawodową. Wtedy zaczęłam im opowiadać o latach osiemdziesiątych XX wieku, w których też było niełatwo, a jednak ducha optymizmu i działania wśród młodych nie brakowało. W okresie stanu wojennego nie byłam studentem, lecz uczniem technikum, ale dwójka mojego rodzeństwa studiowała wówczas na Akademii Rolniczej w Poznaniu. Bardzo dobrze pamiętam czytanie podziemnych czasopism przywiezionych przez siostrę z uczelni. Zdenerwowanie rodziców, w czasie gdy brała udział w strajku. Pamiętam zapakowane w słoiki pasztety, salcesony, które dostarczałam do akademika. Barwnego sylwestra spędzonego na „Przylesiu”. A także rajdy studenckie, na które udało mi się wkręcić po znajomości. Pamiętam, jak trudno było zdobyć paszport i jaką radość sprawiała możliwość wyjechania choćby do NRD. Pamiętam pożegnanie koleżanki siostry, która wylatywała do USA z biletem w jedną stronę.

Teraz wszyscy możemy podróżować. Młodzi mogą zdobywać wykształcenie zarówno u nas w kraju, jak i zagranicą. Te możliwości dotyczą także pracy. Wykształcenie leśne, które daje naszą uczelnia, oferuje naprawdę duże możliwości, także zawodowe. Trzeba tylko odważnie podążać za swoimi marzeniami.

I tak oto rozmowa sprzed roku przyczyniła się do przedstawienia trudnego okresu lat osiemdziesiątych w formie wystawy.

Patronat

Wystawa została objęta patronatem Marszałka Senatu Bogdana Borsewicz oraz dyrektora Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Adama Wasiaka. Pan Bogdan Borsewicz z ogromną sympatią odniósł się do tej inicjatywy. Miał nawet uczestniczyć w otwarciu wystawy, jednak nie udało mu się to ze względu na obowiązki służbowe.

Wystawa by nie powstała, gdyby nie ogromne zaangażowanie wielu osób.

Dzięki ogromnemu zaangażowaniu dziekana, prof. Romana Gornowicza, udało się zaprosić do organizacji wystawy bratnie Wydziały Leśne z Warszawy i Krakowa. Dzięki temu studenci tych wydziałów mogli oglądać wystawę o stanie wojennym w swoich macierzystych uczelniach.

Ogromną pomoc w rozpowszechnianiu informacji na temat zbierania dokumentów do wystawy okazały Regionalne Dyrekcje Lasów Państwowych, które rozesłały informacje o wystawie do wszystkich nadleśnictw w całej Polsce.

Wystawa powstała dzięki archiwalnym materiałom przysłanym mi przez: Adama Czekanskiego, Jerzego Fijasa, Jarosława Gałka, Iwa Gałęckiego, Pawła Kałużyńskiego, Władysława Kusiaka oraz archiwum rocznika 1982–1987.

Wszystkim, którzy pomogli w przygotowaniu wystawy, i tym, którzy ją obejrzel – serdecznie dziękuję.

Jolanta Węgiel

Polska Książka Naukowa

Wystawa w Bawarskiej Bibliotece Państwowej, Monachium 11–28 grudnia 2012 roku

Stowarzyszenie Wydawców Szkół Wyższych tradycyjnie co roku organizuje w jednej ze stolic europejskich wystawę prezentującą dorobek oficyn wydawniczych polskich uczelni. W ostatnich latach wystawy odbyły się między innymi na uniwersytetach w Watykanie i Madrycie, w siedzibach Polskiej Akademii Nauk w Wiedniu i Paryżu oraz w historycznej siedzibie Polonii brytyjskiej w Londynie. Po zakończeniu każdej wystawy książki są przekazywane jako dar bibliotekom różnych uczelni lub instytucji naukowych, służąc w ten sposób młodym Polakom studiującym lub mieszkającym za granicą.

Ubiegłoroczna wystawa odbyła się w jednej z największych europejskich bibliotek – Bayerische Staatsbibliothek w Monachium, założonej w XVI wieku. Tylko dział obejmujący książki z krajów Europy Wschodniej (wraz z Rosją) liczy prawie milion tomów. W czytelni tegoż działu przedstawiciele polskich uczelni obecni w Monachium przygotowali ekspozycję i wzięli udział w jej otwarciu. W obecności konsula generalnego Rzeczypospolitej Polskiej – Aleksandra Korybuta-Woronieckiego; dyrektora generalnego monachijskiej biblioteki – Rolfa Griebela oraz profesorów: Jana Pikula, prorektora ds. nauki i współpracy z zagranicą Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu i Janusza Ostoi-Zagórskiego, rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, zaprezentowano dorobek 35 wydawnictw akademickich. W wystawie wzięł także udział Piotr Dobrołęcki, reprezentujący najbardziej opinio-twórczy w środowisku „Rynek Książki”.

Dziś już wiadomo, że wystawa cieszyła się bardzo dużym powodzeniem, jak zawsze z nutą zdziwienia, że publikacje wydawane w ramach uczelni prezentują tak wysoki poziom edytorski. Pisał o tym rektor Uniwersytetu Kardynała Stefana

Fot. 2 × archiwum Anny Zielińskiej-Krybus
Prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą, prof. dr hab. Jan Pikul oraz kierownik Działu Wydawnictw naszej uczelni, Anna Zielińska-Krybus – na targach w Monachium

Wyszyńskiego, współorganizator wystawy, ks. dr hab. Stanisław Dziekoński w liście z dnia 6 lutego 2013 roku do rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, prof. dr. hab. Grzegorza Skrzypczaka: „W zgodnej opinii uczestników i gości taka promocja polskiej nauki jest dziś niezwykle potrzebna”.

Organizatorami wystawy byli: Konsulat Generalny RP w Monachium, Bayerische Staatsbibliothek w Monachium, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego i Stowarzyszenie Wydawców Szkół Wyższych, a patronatem honorowym objęła ją prof. Irena Lipowska – rzecznik praw obywatelskich.

Anna Zielińska-Krybus

Fot. 2 × Sławomir Sulkowski
Wystawa w Bayerische Staatsbibliothek

Kolejny sukces studentów Koła Leśników

W dniach 8-10 listopada 2012 roku po raz siódmy odbyło się Międzynarodowe Studenckie Sympozjum Naukowe „Między Biotechnologią a Ochroną Środowiska” – Interdyscyplinarne Spotkanie Młodych Przyrodników, które zostało zorganizowane przez Koło Naukowe Biologów oraz Ogród Botaniczny Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Studenci zrzeszeni w Sekcji Botanicznej Koła Leśników działającej na Wydziale Leśnym Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu w składzie: Wojciech Borzyszkowski, Marcin Dyderski, Anna Gdula, Kamil Gęsikiewicz, Krzysztof Polański, Mateusz Rawlik, Marta Reszczyńska, Marta Skwierczyńska oraz Przemysław Zielonka, brali czynny udział w sympozjum, prezentując pięć referatów dotyczących botaniki, ekologii, ochrony przyrody oraz edukacji przyrodniczo-leśnej. Komisja oceniająca wystąpienia w poszczególnych panelach tematycznych nagrodziła wszystkie referaty studentów Wydziału Leśnego. Poniżej przedstawione są tematy i lokaty poszczególnych prezentacji:

Fot.: Marcin Dyderski

Uczestnicy seminarium w Zielonej Górze

SEKCJA BOTANIKA:

II MIEJSCE:

Wojciech J. Borzyszkowski, Marta Skwierczyńska, Przemysław Zielonka, Karol Borowski, Marcin Dyderski, Anna Gdula, Kamil Gęsikiewicz, Dorota Laskowska, Paulina Płażewska, Mateusz Rawlik, Bartłomiej Wojtkowiak, Kamil Zdun

THE STRUCTURE OF STANDS AROUND THE RUSAŁKA LAKE (POZNAŃ)

SEKCJA EKOLOGIA:

I MIEJSCE:

Mateusz Rawlik, Kamil Gęsikiewicz, Wojciech J. Borzyszkowski, Anna Barycza, Marcin Dyderski, Anna Gdula, Bartosz Kula-winek, Krzysztof Polański, Marta Reszczyńska, Marta Skwierczyńska, Bartłomiej Wojtkowiak, Przemysław Zielonka

NATURAL REGENERATION OF *PRUNUS SEROTINA* L. AND *CORNUS ALTERNIFOLIA* EHRH. IN THE ROGÓW ARBORETUM

II MIEJSCE:

Marcin Dyderski, Anna Gdula, Wojciech J. Borzyszkowski

VEGETATION AND ITS ANTHROPOGENIC CHANGES OF AREA AROUND THE RUSAŁKA LAKE IN POZNAŃ

SEKCJA OCHRONA ŚRODOWISKA:

II MIEJSCE:

Marcin Dyderski, Anna Gdula

CHANGES OF THE PLANT COVER AND ITS ANTHROPOGENIC CAUSES OF THE TRANSITIONAL AND RAISED PEAT IN THE „MSZAR BODANIEC” NATURE RESERVE

WYRÓŻNIENIE:

Wojciech J. Borzyszkowski, Marta Reszczyńska, Krzysztof Polański, Magdalena Redzimska, Kamil Gęsikiewicz, Dominika Buczma

THE ROLE OF NATURE AND FOREST EDUCATION IN SHAPING THE RIGHT ATTITUDES OF CHILDREN TOWARDS NATURE

Chciałbym serdecznie podziękować kolegom i koleżankom z Sekcji Botanicznej Koła Leśników za pomoc w badaniach terenowych oraz opracowywaniu danych, które umożliwiły wyjazd na seminarium. Dziękuję również opiekunom Sekcji Botanicznej Koła Leśników: dr Dorocie Wrońskiej-Pilarek oraz dr. Andrzejowi M. Jagodzińskiemu za opiekę naukową i merytoryczną.

Szczególne podziękowania kieruję także do organizatorów seminarium: Kingi Jakubowskiej oraz dr Krystyny Walińskiej z Wydziału Nauk Biologicznych Uniwersytetu Zielonogórskiego za profesjonalną organizację i przeprowadzenie całości spotkania oraz miłą atmosferę, którą poznańscy leśnicy zapamiętają na długo.

Wojciech Borzyszkowski
Sekcja Botaniczna Koła Leśników

Perspektywy zawodowe absolwentów Wydziału Leśnego

Dnia 12 grudnia 2012 roku odbyła się na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu konferencja „Perspektywy zawodowe absolwentów Wydziału Leśnego”. Pomysłodawcą i organizatorem konferencji była grupa studentów studiów magisterskich leśnictwa. Głównym celem było ukazanie obecnym studentom różnorodnych miejsc pracy, jakie czekają na nich już po zakończeniu edukacji na Wydziale Leśnym. Zaproszeni prelegenci – absolwenci leśnictwa – wyjaśniali, jakie szanse czekają na nas na rynku pracy. Program konferencji obejmował wystąpienia pracodawców z sektora państwowego oraz prywatnego.

Obecni na sali Kolegium Rungego studenci jako pierwsi mogli wysłuchać wystąpienia dr. inż. Krzysztofa Chojnackiego – naczelnika Wydziału Organizacji i Kadr z Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu, który skupił się głównie na omówieniu stażu w jednostkach Państwowych Gospodarstw Leśnych „Lasy Państwowe” (PGL LP). Zgodnie z przepisami absolwent leśnictwa ma czas na podjęcie rocznego stażu w ciągu 24 miesięcy od daty złożenia egzaminu dyplomowego. W najbliższych latach w PGL LP przewiduje się wzrost zatrudnienia związany z falą przejść na emeryturę znacznej ilości pracowników, co dla nas – jako absolwentów – jest szansą na znalezienie pracy.

Następnie głos zabrał dyrektor Karkonoskiego Parku Narodowego – dr inż. Andrzej Raj. Omówił on perspektywy pracy w sektorze ochrony przyrody na przykładzie pracy w parku narodowym. Głównym atutem pracy w takim miejscu jest stabilność zatrudnienia i możliwość połączenia pracy z realizacją swoich pasji.

Adam Krzyśków – prezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z Olsztyna – w bardzo ciekawy sposób przedstawił przebieg swojej kariery i udzielił bardzo cennych rad, w jaki sposób można podnieść swoją wartość w oczach pracodawcy.

O możliwości zostania naukowcem mówił dr inż. Andrzej Jagodziński – wicedyrektor Instytutu Dendrologii PAN w Kórniku i równocześnie pracownik naukowy Katedry Łowiectwa i Ochrony Lasu Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Dzięki przyjęciu „aktywnej postawy” podczas studiów, czyli braniu udziału w praktykach, stażach, badaniach, a przede wszystkim dzięki własnej rzetelnej pracy możemy zrealizować się jako naukowcy i niekoniecznie „klepać przy tym biedę”.

Leśnicy mogą znaleźć pracę również w organizacjach pozarządowych, co starała się nam przybliżyć Julia Kończak reprezentująca Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „Salamandra”.

Następnie swoje prezentacje wygłosili pracodawcy z sektora prywatnego. Dr Józef Grodecki – prezes Przedsiębiorstwa Usług Leśnych „Lastech” podkreślił na początku, że sektor prywatny w leśnictwie powstał w celu restrukturyzacji zatrudnienia i podniesienia efektywności zagospodarowania. Wskazał też, że w tego typu przedsiębiorstwie ważna jest wiedza, lecz jeszcze ważniejsze umiejętności. Dariusz Rutkowski – prezes

Prodziekan, dr hab. Andrzej Czerniak, prof. nadzw.

firmy Forest Consulting Center – namawiał młodych ludzi do wykorzystywania możliwości, jakie stwarza Unia Europejska oraz Internet, podejmowania odważnych decyzji i konsekwencji w działaniu. Hanna Markuczak, reprezentująca Zakład Kształtowania Zieleni „Gardens”, jako receptę na sukces po studiach wskazała na inwestowanie w swoje mocne strony oraz przyjęcie postawy „nie czekaj – działaj!”

Zwieńczeniem konferencji było odczytanie przez Agatę Kozubaj prezentacji na temat perspektyw pracy związanych z „zielonymi zawodami”, przygotowanej przez pracowników portalu „greenjobs.pl” oraz dziennika „Lasy Polskie.pl”. Zielone zawody związane są z odnawialnymi źródłami energii, w przyszłości mają mieć coraz większe znaczenie w gospodarce.

*Alicja Musiał
studentka II roku leśnictwa*

Fot. 2 x archiwum „Przebiegu Leśniczego”

Obecni na spotkaniu studenci leśnictwa Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu

Siedemnasty Bal Meliorantów za nami...

Wydział Melioracji i Inżynierii Środowiska wszedł w Nowy Rok tanecznym krokiem, organizując na początku karnawału Bal Meliorantów, który odbył się 11 stycznia już po raz siedemnasty. Tegoroczny bal należał do bardzo udanych, choć spotkaliśmy się w mniejszym gronie, ponieważ szalejąca grypa zdziesiątkowała potencjalnych uczestników. Na początku mogliśmy usłyszeć kilka ciepłych słów oraz życzenia noworoczne od pani dziekan, prof. Jolanty Komisarek oraz rektorów: prof. Czesława Szafrąńskiego i JM prof. Grzegorza Skrzypczaka, który nieco się spóźnił z powodu obowiązków służbowych, ale jak zwykle z uśmiechem i humorem również dołączył do życzeń.

Po wspólnym toaście przystąpiliśmy do degustacji wspaniałych smakołyków, by nabrać sił do dalszej zabawy. Tegoroczną niespodzianką było pachnące domowe ciasto przygotowane przez panią Urszulę Marciniak z Koła Gospodyń Wiejskich w Lubocześnicy. Do grona zaprzyjaźnionych sponsorów dołą-

czył również prof. Zbigniew Młynarek. Dzięki temu zadbano o to, by po szalonych tańcach było czym ugasić pragnienie. A było co gasić, ponieważ grający zespół nie dawał balowiczom wytchnienia.

Natomiast Ci, którzy nie do końca są z tańcem zaprzyjaźnieni, skorzystali z okazji, by wdać się w miłe pogawędki z naszymi gośćmi. Rzadko bowiem mamy okazję, żeby nie tylko o sprawach służbowych móc porozmawiać z władzami uczelni oraz z przedstawicielami administracji, którzy co roku chętnie nas odwiedzają.

Miła atmosfera połączona z nieodzownym humorem uczestników wspólnej zabawy towarzyszyła nam do późnych godzin nocnych. Organizatorzy, dziękując wszystkim za słowa uznania, zapraszają na balową „osiemnastkę” w przyszłym roku. Do zobaczenia.

Emilia Wytykowska-Sroka

Noworoczne życzenia od prorektora ds. kadry i rozwoju Uczelni, prof. dr. hab. Czesława Szafrąńskiego i dziekan Wydziału Melioracji i Inżynierii Środowiska, prof. dr. hab. Jolanty Komisarek

Rektorski czas relaksu

Może pogawędka, a może przekąska

Mmm...niam

Nasi mili goście

Fot. 6 x Emilia Wytykowska-Sroka

Tańce trwały do późnej nocy

Przeprawa przez Cybinę na pocztówkach (część 1)

Pisałem wielokrotnie, że mosty poznańskie są dobrze udokumentowane pocztówkami. Stwierdzenie to dotyczy szczególnie mostu Chwaliszewskiego, również Tumskiego oraz Rocha, a także przeprawy przez Cybinę. Ich historię rzeczywiście „można pisać pocztówkami”. O dwóch z nich już zresztą pisałem, o Tumskim w „Gospodarce Wodnej” (nr 4/2012), o moście Rocha zaś na łamach naszych „Wieści” (9-10/2011). Napisanie o moście Chwaliszewskim w tak krótkim tekście, nawet zupełnie bez ilustracji, nie wydaje mi się możliwe. Jestem bowiem przekonany, że istotnie różnych starych pocztówek jego dotyczących (w sensie ujęcia, wersji, techniki wykonania, różnych wydawców itd., itp.) jest znacznie więcej niż sto, i to kartek naprawdę starych, wartych przedstawienia i refleksji. Z tej wyliczniki pozostał most przez Cybinę. W zbiorze autora jest ćwierć setki pocztówek, które można związać z tą przeprawą, choć spora część z nich (20%) to jednak pocztówki młodsze niż pięćdziesięcioletnie.

Jak właściwie nazwano przeprawę między Śródką a Ostrowem Tumskim? Otóż na polskich planach, po dziele Jana Rzepckiego z 1728 roku, gdzie most jest już wyraźnie odwzorowany, choć jeszcze nie nazwany, występowała zawsze nazwa most Cybiński (z wyjątkiem najnowszych, gdy otrzymał on już oficjalną nazwę – most bp. Jordana). Na planach niemieckich zaś dominowała nazwa Schrodka Brücke, choć na planie z 1890 roku¹ pojawia się także Cybina Brücke. Natomiast na pocztówkach, wówczas gdy nazwa mostu się pojawia², zarówno polskich, jak i niemieckich, występuje most Cybiński (Cybina Brücke)³. Świadczy to wyraźnie, że w potocznym nazewnictwie używano określenia **most Cybiński**. W opisach mostu w dostępnej ikonografii, a także na części pocztówek, pojawia się także fraza „most na Cybinie”.

Mogłoby się wydawać, że historia mostu Cybińskiego została już na dobre zapisana (czytaj: skończona!). Jeśli jednak myślimy o przeprawie przez Cybinę, to tak zdecydowanie nie jest. Zmienia się konstrukcja kolejnych mostów, to oczywiste, zmienia się ich nazwa, i to można wytłumaczyć, powiększa się także wiedza o jego początkach, dzieje współczesne zaś śledzimy na bieżąco. Ta przeprawa ma się dzisiaj doskonale, pojawiają się nowe pocztówki, tworzą się również nowe zwyczaje z mostem związane⁴. Warto się nim przespacerować i samemu zobaczyć.

Dzieje przeprawy (do końca XX wieku) opisuje prof. Andrzej Ryżyński⁵ w swojej historii drogowych mostów poznańskich,

którą przy analizie tematu i pisaniu tego szkicu znowu wykorzystywałem. Korzystałem także z katalogu wystawy⁶ Waldemara Karolczaka o mostach poznańskich. Obie prace zawierają oczywiście ilustracje oparte na starych pocztówkach (wszystkie w zbiorach autora).

Przeprawa przez Cybinę na Ostrów Tumski istniała „od zawsze”, to przecież droga z Gniezna i Lednicy do Poznania. Most (nawet mosty) na Cybinie są udokumentowane w źródłach historycznych. Na przykład na znanym sztychu z 1618 roku (miedzioryt w dziele G. Brauna i F. Hogenbergera o miastach świata – *Civitates Orbis Terrarum*) widać dobrze fragment mostu z solidną bramą od strony Ostrowa Tumskiego. Sztych był prezentowany na pocztówkach, a jedna z przełomu XIX i XX wieku była już w tym cyklu pokazywana (WA, 9-10/2011, ryc. 1). Andrzej Ryżyński⁷ sugeruje, że z tego planu wynika, iż miał wówczas „prostą konstrukcję leżajową ... i około 50 m długości”. Istnienie starych mostów potwierdziły badania archeologiczne, prowadzone odkąd zapadła decyzja o przeniesieniu konstrukcji z mostu Rocha i osadzeniu jej między Śródką a Tumem. Artykuły mówiły nawet o odkopaniu mostu, być może nawet z czasów Mieszka Pierwszego⁸.

W prezentowanym szkicu interesuje nas głównie okres, w którym pojawiły się już pocztówki i mogły ilustrować historię przeprawy, a więc dopiero od końca XIX wieku. Pocztówek z ówczesną drewnianą konstrukcją mostu chyba nie było, w każdym razie autorowi nie są znane. Jest on natomiast znany ze zdjęć, w tym ze szczególnie ważnego, z wielkiej powodzi w 1888 roku. Dokładniejszy opis konstrukcji nie jest też znany, nawet Ryżyński pisze wymijająco⁹, że był „z obrabianych w tartaku belek, krawędziaków i desek, zbudowany odpowiednio do XIX-wiecznej sztuki ciesielskiej”.

Podczas kolejnych powodzi most Cybiński był doświadczany przez spiętrzone wody, ponadto, jak w każdym drewnianym, i tak co około 25 lat konstrukcja musiała być odnawiana. Ewentualne naprawy, remonty i przebudowy wymuszały długie i uciążliwe objazdy. Ruch przez most stawał się coraz większy, choć nadal pobierano myto; leżał wówczas także na ważnej trasie komunikacyjnej. Pod koniec 1902 roku przez kilka dni badano natężenie ruchu. W dni powszednie odnotowano¹⁰ 9060–10970 przechodniów, 950–1275 wozów oraz 67–124 cyklistów, ale w niedzielę (2 listopada 1902 roku) aż 28 970 przechodniów i 227 cyklistów, za to wozów oczywiście dużo mniej. Wobec tak intensywnego ruchu budowa nowego mostu stała się konieczna. Decyzja zapadła w 1903 roku,

¹ Por. fragment planu pokazany w WA, 11–12/2011, ryc. 1.

² Tylko w opisach 2/5 kartek zbioru jest jakieś odniesienie do mostu, w pozostałych pojawia się nawiązanie do widocznej na pocztówce katedry (Tum lub Dom).

³ Na jednej ewidentnie błędna nazwa: most Tumski (fotograficzna, sprzed 1930), zaś na najnowszej już most bp. Jordana.

⁴ Por. np. tekst N. Mazur: *Miłość zakluczona na Śródcie*, „Gazeta Wyborcza” (Poznań) z 18 listopada 2009 roku.

⁵ A. Ryżyński: *750 lat poznańskich mostów*, Poznań 2003.

⁶ W. Karolczak: *Mosty w dawnym Poznaniu (do 1939 roku)*, Muzeum Narodowe w Poznaniu, 1996.

⁷ A. Ryżyński, op. cit., s. 99.

⁸ Por. np.: P. Bojarski: *Czy to most Mieszka I*, „Gazeta Wyborcza” (Poznań) z 16–17 czerwca 2007 roku.

⁹ A. Ryżyński: op. cit., s. 100.

¹⁰ W. Karolczak: *Życie codzienne mieszkańców Śródki w XIX i na początku XX wieku*, „Kronika Miasta Poznania” 1977 (1), s. 177.

Bogdana J. Wosiewicz

W zbiorach autora; około 1905 roku; b. wyd. (Tx 173); b.o.p.

Ryc. 1. Most Cybiński w 1905 roku, widoczna katedra i mury fortyfikacji Ostrowa Tumskiego

ale cały rok trwały uzgodnienia, należało bowiem przyczółek mostu od strony katedry wbudować w fortyfikacje, a na czas budowy zapewnić ruch przez most na Śluzie Tumskiej.

Budowę mostu, już o konstrukcji stalowej¹¹, rozpoczęto w lipcu 1904 roku, a po 12 miesiącach oddano go do użytku. Most wybudowała gdańska firma Alex Frey Hoch – und Tief Aktiengesellschaft. Konstrukcja miała 64,4 m długości (62,8 m w świetle podpór) i 13,0 m szerokości, w tym jezdnia 8,0 m i obustronne chodniki po 2,5 m każdy.

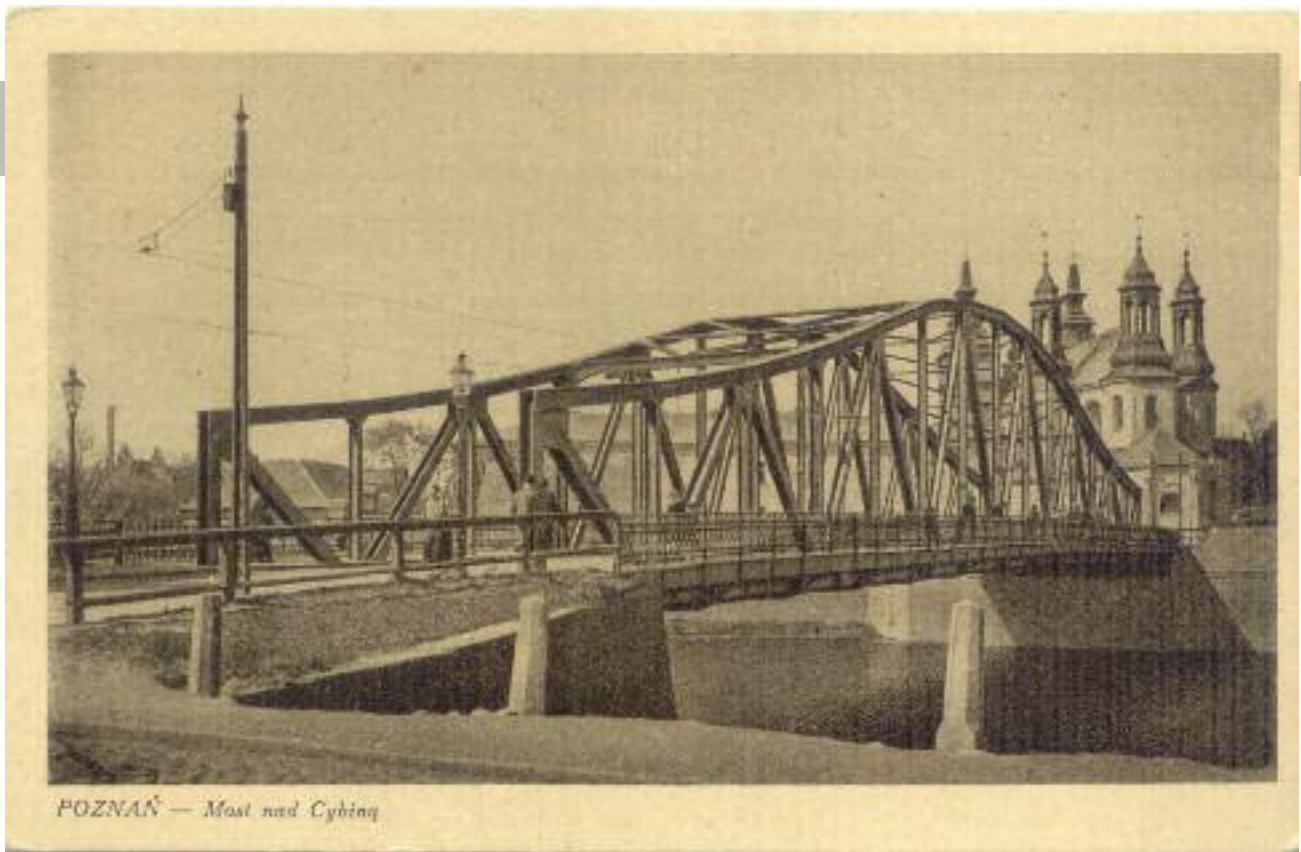
Most jest dobrze znany z kilku pocztówek. W zbiorze autora jest pięć kartek, wszystkie pokazują go z prawego brzegu, nieco od strony wody górnej, zawsze z widokiem na katedrę. Przynajmniej trzy pojawiały się w różnych publikacjach (zwłaszcza kolorowa, wydana przez Michaelisa i Kantorowicza z Poznania, z około 1907 roku). Rycina 1 przedstawia kartkę prawdopodobnie nigdzie dotąd niepublikowaną, z dość ciekawym obrazem. Konstrukcja mostu jest na pocztówkach dobrze odwzorowana. Widać jednoznacznie, że był to most jednoprzęsłowy, z jezdnią dołem, wsparty na dwóch nitowanych kratownicach, z pasem górnym parabolicznym, a dolnym poziomym. Konstrukcja była symetryczna, widać wysokie, dość

delikatne słupki (dwuteowe) oraz krzyżulce (każdy z dwóch kształtowników, pochylone na zewnątrz, po pięć w każdą stronę). Widać nawet przewiązki na krzyżulcach i na pasie górnym. Obie główne kratownice połączone były górą przez dość wymyślne i raczej szpecące skratowania. Całość wsparto na solidnych przyczółkach.

Na pokazanej pocztówce (ryc. 1) od strony wody górnej widzimy dobrze izbice, pozostałość po wcześniejszym moście drewnianym. Później zostały usunięte i na innych pocztówkach już ich nie ma. Na obu przyczółkach brak gazowego oświetlenia, które jest już na innych kartkach. Mógłby to być zatem jeden z najstarszych obrazów tego mostu utrwalaony na pocztówkach. Na moście widzimy tramwaj o numerze 52. Nie jest to jednak numer linii, na Śródkę po tym moście prowadziła linia nr 6, prawdopodobnie zatem to sztafaż. Zatopieni w rozmowie panowie w kapeluszach (cylinder i melonik) stoją zbyt blisko szyn, to także pewnie sztafaż. Dziś powiedzielibyśmy, że mamy tu do czynienia z wizualizacją sytuacji po uruchomieniu linii tramwajowej. I jeszcze jedno, kształt wschodniego przyczółka (od strony Tumu) jest zdecydowanie odmienny od znanego z fotografii i późniejszych pocztówek (brak charakterystycznego wyokrąglenia od strony wody górnej pod samą konstrukcją). Prawdopodobnie nie wszystkie prace przy moście zostały już wtedy zakończone.

Pierwszy stalowy most Cybiński był eksploatowany bardzo krótko, nawet nie osiem lat, nie osiągnął bowiem wymaganej nośności i podczas przejazdu cięższych pojazdów niektóre ściskane pręty kratownic traciły stateczność (ulegały wybo-

¹¹ W cytowanych pracach Ryżyńskiego oraz Karolczaka, a także w innych tekstach mowa o „mostach żelaznych”, jednakże elementy kratownic tych mostów były niewątpliwie poddawane w hucie obróbce plastycznej (przede wszystkim walcowaniu), a dzisiaj takie konstrukcje nazywamy jednoznacznie stalowymi.

w zbiorach autora; wyd. Sp. Akc. Drukarnia Polska w Poznaniu (72), po 1927 roku, b.o.p.

Ryc. 2. Drugi most stalowy przez Cybinę, przysłaniający nieco katedrę

czeniu). Wprowadzane ograniczenia w ruchu trudno było wyegzekwować, szybko zatem zdecydowano most rozebrać i zbudować solidniejszy.

W 1912 roku przystąpiono do przygotowania projektu nowego mostu. Wykonał go budowniczy rządowy Schlüsselburg (pod nadzorem miejskiego radcy budowlanego H. Schultza), on też był kierownikiem budowy¹². Budowę rozpoczęto w czerwcu 1913 roku, przebudowując wpierw nieco przyczółek od strony Śródki, aby wprowadzić ruch wprost na ul. Ostrówek. Po rozebraniu starej zamontowano nową konstrukcję o ciekawym, modnym wówczas kształcie dźwigarów głównych, wzorowanym – jak pisano – „na kapeluszu napoleońskim”, także kratową i nitowaną, o wyraźnie jednak solidniejszych prętach, co zresztą dobrze widać na pocztówkach. Konstrukcję dostarczyła i montaż zrealizowała firma Gollnow i Syn ze Szczecina. Most oddano do użytku w listopadzie 2013 roku. Jezdnia mostu, z drewnianym brukiem, miała 7 m szerokości, a obustronne chodniki po 3 m, których część zajmowały znowu wbudowane elementy kratownic.

Także on ma swoją ikonografię pocztówkową. W zbiorze autora jest dziesięć okazów, ale rzeczywiście różnych ujęć ledwie połowa (pozostałe to różne wersje wydawnicze tych lub bardzo podobnych widoków). Zdecydowanie dominuje ujęcie z prawego brzegu, ale tym razem od strony wody dolnej, stanowiące kopię znanej wystawowej fotografii R.S. Ulatowskiego, z fragmentem mostu i katedrą, oświetlonymi pełnym słońcem dość wysoko, na południowo-wschodnim niebie (aby cienie były dobrze widoczne). Na trzech kartkach widoczna jest cała (lub prawie cała) konstrukcja, na dwóch przedstawiono natomiast widoki wzdłuż mostu (na jednej doskonale widać detale konstrukcji). Na wszystkich znajduje się katedra, i ona *de facto* stanowi główny motyw większości tych pocztówek. Jedną z takich kartek już zresztą prezentowałem w tek-

ście o budowlach Twierdzy Poznań (WA, 7-8/2012, ryc. 5), a uważni czytelnicy pewnie ją pamiętają. Tutaj na rycinie 2 pokazuję pocztówkę dość wyjątkową, na niej to bowiem most jest obiektem najważniejszym (choć i katedra widoczna), opartą także na zdjęciu wymienionego fotografa.

Co ciekawego z tych pocztówek wynika i czym różnił się ten most od wcześniejszego? Że był to most jednoprzęsłowy o konstrukcji nitowanej, wsparty na tych samych przyczółkach z jezdnią dołem, to prawie oczywiste. Konstrukcja prezentowała się jednak znacznie lepiej niż poprzednika. Pas górny wykształcono w kształcie odcinka wydłużonej sinusoidy. Dolnemu nadano także pewną krzywiznę, o czym nie wspomina nawet Ryżyński, znawca tematu, a wynika to wyraźnie z pocztówek.

Na kartkach widzimy także bardzo solidne krzyżulce, wyraźnie sztywniejsze od pośrednich słupków, odwrotnie niż w poprzedniej. Skrajne słupki są także o małej smukłości (niskie i krępe). Na pocztówkach dostrzeżemy zawieszony zasilanie dla tramwajów oraz pozostawione poza mostem gazowe oświetlenie.

Także ten most nie przetrwał długo, został skutecznie wysadzony w powietrze we wrześniu 1939 roku przez wycofujące się wojska polskie i nie nadawał się już do naprawy. W jego miejsce Niemcy zbudowali most drewniany, który stał tylko do lutego 1945 roku. Autorowi nie są znane pocztówki (ani zdjęcia) tego mostu. W zbiorze autora są natomiast wysyłane w okresie wojny fotograficzne pocztówki przedwojenne z ujęciem wzorowanym na wspomnianym już zdjęciu Ulatowskiego. Przesyłano je zarówno z napisami niemieckimi (Posen – Dom), jak i polskimi (Poznań – Katedra), ale wówczas pojawiał się nacjonalistyczny nadruk (pieczęć) – „Posen wieder deutsch!”¹³

¹² W. Karolczak, op. cit., s. 29.

¹³ Na przykład pocztówka w zbiorze autora, o. p. 22.11.1939.

W drodze na uniwersytet

„W drodze na uniwersytet” – to projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Jego inicjatorem jest była absolwentka naszej uczelni – Beata Nowakowska – dyrektor Zespołu Szkół w Ostrorogu. Zadanie „Pierwsze kroki na wyższej uczelni” skierowane było do szczególnie uzdolnionych gimnazjalistów, osiągających bardzo dobre wyniki w nauce i szczerzących się wzorowym zachowaniem. W ramach tego zadania przez dwa lata (od stycznia 2011 do grudnia 2012 roku) raz w miesiącu odbywały się zajęcia na naszym uniwersytecie. Łącznie zorganizowano 128 godzin, w tym 80 w naszych nowoczesnych, zmodernizowanych ze środków unijnych laboratoriach i salach dydaktycznych.

Program i scenariusze zajęć dostosowane były do poziomu wiedzy i umiejętności gimnazjalistów. Uczniowie uczestniczyli w zajęciach chemicznych: wykonali ocenę towaroznawczą owoców południowych, testy na daltonizm smakowy, zapachowy oraz wzrokowy. Odwiedzili nasz Ogród Dendrologiczny, gdzie podczas zajęć terenowych zapoznali się z najciekawszymi roślinami drzewiastymi. Wszystkie omówione wówczas zagadnienia podsumowano przy zorganizowanym na zakończenie zjazdu ognisku. W maju uczniowie odwiedzili Rolniczo-Sadownicze Gospodarstwo Doświadczalne Przybroda, gdzie nie tylko zapoznali się z funkcjonowaniem samego gospodarstwa, spróbowali również naturalnie mętnego soku jabłkowego, wyprodukowanego metodą tłoczenia z miejscowych owoców.

Młodzież wykonała doświadczenia dotyczące fizjologii roślin, dowiadując się między innymi, „czym się żywią” albo „dla-

czego płaczą” rośliny. Niewątpliwie w pamięci uczniów utkwiły zajęcia, podczas których z dużym zaangażowaniem i zaciekawieniem uczestniczyli w sekcji zwłok szczura.

Poza tym gimnazjaliści zapoznali się z zasadami projektowania terenów zieleni oraz samodzielnie wykonali projekty swoich wymarzonych ogródków. Uczestniczyli w zajęciach z zakresu cytogenetyki i chorób chromosomowych, obserwowali pod mikroskopem drobnoustroje: zarówno te pożyteczne, jak i niepożądane w żywności. Podczas wizyty w nowoczesnym budynku Biocentrum rozpoznawali nasiona zbóż, w laboratorium nauczyli się wydzielać gluten, a nawet spróbowali sałatki przygotowanej z mniszka pospolitego. Samodzielnie wykonali kastrację roślin i ich kontrolowane zapylenie oraz izolację materiału genetycznego DNA, przeprowadzili także frakcjonowanie materiału genetycznego i białek z zastosowaniem elektroforezy w żelazach agarozowych. Organoleptycznie sprawdzili różnice odmianowe roślin konsumpcyjnych, degustując frytki, sałatki ziemniaczane czy prażony popcorn.

Łącznie w zjazdach uczestniczyło ponad 60 uczniów. Liczna grupa prowadzących zawsze z dużym zaangażowaniem i ciekawymi pomysłami inspirowała gimnazjalistów. Za całość działań związanych z realizacją projektu z ramienia uczelni odpowiedzialne było Centrum Kształcenia Ustawicznego. Podsumowując dwuletnie działania, należy stwierdzić, że takie inicjatywy są niewątpliwie najlepszą promocją wśród potencjalnych kandydatów na studia.

Joanna Kędra

Fot. Anita Jaworska

„W drodze na uniwersytet” zdolne gimnazjalistki prezentują preparaty samodzielnie wykonane w Katedrze Chemii

Akademickie Mistrzostwa Wielkopolski:

...w bowlingu

W Centrum Rekreacji NIKU po raz kolejny odbyły się Akademickie Mistrzostwa Wielkopolski w bowlingu. Zawody od dwóch lat cieszą się coraz większą popularnością, dlatego w pierwszym rzucie (który odbył się 17 listopada 2012 roku) wystartowało 29 kobiet oraz 54 mężczyzn z wielkopolskich uczelni.

Uniwersytet Przyrodniczy reprezentowali: Danuta Michalak, Anna Dajczak, Natalia Zubrzycka, Ada Woźniak, Emilia Budżko, Karolina Dopierała, Oskar Najdek, Jakub Stankowski. Najlepszy występ ponownie zanotowała Danka Michalak, która zajęła szóste miejsce z dorobkiem 315 punktów. Wyniki naszych reprezentantek zapewniły im trzecie miejsce na dziesięć sklasyfikowanych drużyn kobiecych.

Panowie wystąpili w nieco mniejszym składzie i na trzynastcie drużyn zajęli jedenaste miejsce. W drugim rzucie będziemy się starać o utrzymanie dobrego miejsca w kategorii kobiet i z pewnością poprawimy rezultat w kategorii mężczyzn.

Trzeba też przyznać, że poza sportową rywalizacją zawody dostarczyły nam wspaniałej rozrywki i zabawy.

...na ergometrze wioślarskim

Dnia 21 listopada 2012 roku w hali sportowej Uniwersytetu Przyrodniczego odbyły się Akademickie Mistrzostwa Wielkopolski na ergometrze wioślarskim. Zawodnicy startowali na dystansie 500 m. Dla kobiet były dwie kategorie: waga lekka do 61,5 kg i kategoria *open*; dla mężczyzn: waga lekka do 75 kg i kategoria *open*. W sumie wystartowało 110 zawodników

Fot. „Patan”

„Najlepsi z najlepszych” – czyli waga *open* mężczyzn na ergometrze wioślarskim

obojsza płci. Hala wypełniona była sportowcami oraz kibicami, którzy licznie przybyli, aby dopingować zawodników. Impreza udała się pod względem organizacyjnym, a nadmienić trzeba, że po raz pierwszy byliśmy gospodarzem zawodów na ergometrze wiosłarskim.

Reprezentowało nas 21 osób, które dzielnie walczyły o każdy punkt dla uczelni: Weronika Rybarczyk, Sylwia Szczepańska, Natalia Zubrzycka, Mateusz Wielgo, Kamil Szarłata, Monika Szajkowska, Danuta Michalak, Dominika Badowska, Ada Woźniak, Agata Kwiecień, Zabłocki Bartosz, Dawid Grabowski, Adam Marzec, Tomasz Rachwał, Kacper Niebrzydowski, Oskar Najdek, Dariusz Nowicki, Jacek Gwóźdź, Artur Kurzawski, Jakub Stankowski, Mateusz Wiczorek. Zawodnicy Uniwersytetu Przyrodniczego odnieśli wiele indywidualnych sukcesów. W wadze lekkiej kobiet Weronika Rybarczyk zajęła piąte miejsce z czasem 1:55,9. W wadze *open* mężczyzn Bartosz Zabłocki wygrał z czasem 1: 16,9, Dawid Grabowski był drugi z wynikiem 1:17,4, Adam Marzec czwarty: 1:21,0, Tomasz Rachwał szósty: 1:21,3, Kacper Niebrzydowski zajął dziesiątą lokatę 1:24,2, a Oskar Najdek był trzynasty: 1:27,3. Wspaniałe wyniki mężczyzn dały im pierwsze miejsce w klasyfikacji drużynowej Akademickich Mistrzostw Wielkopolski na ergometrze wiosłarskim. Kobiety zajęły piąte miejsce w klasyfikacji drużynowej.

...w wyciskaniu sztangi leżąc

Pierwszy rzut Akademickich Mistrzostw Wielkopolski w wyciskaniu sztangi kobiet i mężczyzn odbył się trzy dni później: 24 listopada. Reprezentowało nas trzech zawodników: Mateusz Wiczorek, Kacper Niebrzydowski, Leszek Duszyński, którzy łącznie uzyskali 117 punktów, co dało im szóstą lokatę na dziesięć sklasyfikowanych drużyn uczelniowych.

...w unihokeju mężczyzn

Tradycyjnie już Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu wspólnie z Akademią Wychowania Fizycznego w Poznaniu zorganizował Akademickie Mistrzostwa Wielkopolski w unihokeju. Z przyjemnością informujemy, że 30 listopada nasza drużyna mężczyzn zajęła drugie miejsce. O wysokie miejsce na podium walczyli: Albert Miśko i Tomasz Wachowiak (obaj z Wydziału Technologii Drewna), Błażej Filipiak i Dariusz Adamczyk (Wydział Rolnictwa i Biotechnologii), Błażej Jankowski (Wydział Melioracji i Inżynierii Środowiska), Tomasz Biela (Wydział Leśny), Mikołaj Antkowiak (Wydział Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu), Michał Stojanowski i Antonii Retman (Wydział Melioracji i Inżynierii Środowiska), Mikołaj Lula (Wydział Leśny). Tym razem w emocjonującym finale reprezentanci Uniwersytetu Przyrodniczego ulegli zawodnikom Uniwersytetu Medycznego, kończąc mecz z wynikiem 1:3. Trzecie miejsce wywalczyła drużyna Politechniki Poznańskiej, pokonując Akademię Wychowania Fizycznego 2:1.

Pierwszy rzut Akademickich Mistrzostw Wielkopolski zgromadził siedem drużyn z poznańskich uczelni wyższych. Wszystkie mecze rozegrano na wysokim poziomie, a towarzyszyło im sporo emocji. Walczącym drużynom dziękujemy za

Fot. Aleksandra Nowa

Drużyna mężczyzn w unihokeju

udział w zawodach, a najlepszym reprezentacjom serdecznie gratulujemy.

...w unihokeju kobiet

Z kolei w sobotę 1 grudnia 2012 roku w hali sportowej przy ulicy Dojazd 7 rozegrano pierwszy rzut Akademickich Mistrzostw Wielkopolski w unihokeju kobiet. Nasze zawodniczki w składzie: Justyna Smoła (Wydział Melioracji i Inżynierii Środowiska), Edyta Andraszewska (Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt), Paulina Agaciak (Wydział Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu), Agnieszka Górczak, Beata Wilczyńska i Marta Kucharska (Wydział Ekonomiczno-Społeczny), Regina Surowiecka (Wydział Technologii Drewna), Justyna Nieborak (Wydział Ekonomiczno-Społeczny), Dominika Turbańska (Wydział Technologii Drewna), Karolina Pieczyńska (Wydział Nauk o Żywności i Żywieniu) wywalczyły trzecie miejsce, wygrywając z zespołem Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu 2:1. W emocjonującym finale o pierwsze miejsce rywalizowały reprezentantki Akademii Wychowania Fizycznego oraz Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu. Finałowy mecz zakończył się remisem 1:1 i dopiero w rzutach karnych wynik został rozstrzygnięty na korzyść AWF 2:1. Gratulacje dla naszych dzielnych dziewczyn!

*mgr Karolina Dopierała
dr Aleksandra Nowak*

Fot. Aleksandra Nowak

Drużyna kobiet w unihokeju

W Pieninach Właściwych

Po kilku dniach spędzonych w Pieninach Spiskich (WA 11–12/2012) opuściliśmy bazę w Niedzicy, przenosząc się do **Szczawnicy**. Uznałem, że ta malowniczo położona w dolinie Grajcarka (prawy dopływ Dunajca) miejscowość uzdrowiskowa będzie dobrym punktem wypadowym w centralną część Pienin, nazywaną Pieninami Właściwymi. Podstawą tej decyzji były przede wszystkim dogodne połączenia autobusowe do potencjalnych punktów wyjściowych na szlaki, a także atrakcyjne położenie i korzystna oferta pensjonatu „Horwátówka”.

Pieniny Właściwe jest to najciekawsza i najbardziej urozmaicona część całego pasma, nie tylko pod względem krajozrazowym, ale również (a może przede wszystkim) przyrodniczym. Dlatego większość tych terenów objęto ochroną, tworząc parki narodowe – polski i słowacki. Centralnie położony jest masyw Trzech Koron (982 m), z którym od zachodu sąsiadują Pieniny Czorsztyńskie, a od północnego wschodu Pieninki. Te trzy grupy opadają na południe do Dunajca, który w części wschodniej płynie tu wspaniałym przełomem (zwanym Pienińskim Przełomem Dunajca), ograniczonym na prawym brzegu słowacką częścią Pienin Właściwych.

Zgodnie z powyższym podziałem na zwiedzenie tej części Pienin przewidziałem pięć dni. W **Pieniny Czorsztyńskie** poszliśmy jeszcze z Niedzicy (26 lipca). Przeprawiwszy się wtedy statkiem przez Jezioro Czorsztyńskie, zwiedziliśmy najpierw

zakonserwowane i częściowo zrekonstruowane **ruiny zamku w Czorsztynie** – polski odpowiednik węgierskiego zamku w Niedzicy na przeciwnym brzegu Dunajca. Ani godziny spędzone na zamku, ani próby zaklinalania pogody w kawiarni w centrum Czorsztyna (na Nadzamczu) nie przyczyniły się do rozpędzenia ciemnych chmur zajmujących całą przestrzeń powietrzną nad Pieninami. Mimo to grupa optymistów wyruszyła na trasę prowadzącą głównym grzbietem Pienin Czorsztyńskich. Optymizm okazał się uzasadniony – nagrodą były coraz szersze i dalsze widoki, ze słonecznym popołudniem włącznie. Opuszczając w odpowiednim miejscu (za wierzchołkiem **Macelaka**, 857 m) grzbiet, zesłaliśmy do **Kątów nad Dunajcem** (wrócimy tu za kilka dni, aby rozpocząć spływ tratwami), a dalej przez **Sromowce Wyżne** i zaporę na Dunajcu tworzącą **Jezioro Sromowieckie** wróciliśmy do Niedzicy.

Następna trasa (już z bazy szczawnickiej) w sobotę (28 lipca) prowadziła przez **Pieninki**. Wyruszyliśmy z **Krościenka**, miejscowości o charakterze letniskowym, próbującej konkurować z sąsiednią, znacznie większą Szczawnicą. W tutejszym gotyckim kościele odkryto po wojnie dobrze zachowane polichromie pochodzące z XVI wieku. Pieninki to bardzo malownicze, choć nieduże pasmo ze sławnym (choć nie najwyższym) szczytem **Sokolicy** (747 m), z którego rozpościera się wspaniały widok na przełom Dunajca. Tuż przy wierzchołku jakimś cudem utrzymuje się w skale najczęściej fotografowana sosna w Polsce. Szlak prowadzący grzbietem Pieninek uważany jest za najpiękniejszy i najbardziej urozmaicony w Pieninach, a może nawet i w Polsce. Słusznie! Już nad Krościenkiem – jeszcze przed wejściem na grzbiet – ujrzeliśmy wspaniały widok na otoczenie miasteczka i leżące w głębi szczyty **Gorców** oraz **Beskidu Sądeckiego**. Dalej trasa prowadziła przez ukwiecone polany, z których także rozpościerały się urozmaicone widoki. Ale największą emocji było już na grani Pieninek, gdzie kilkakrotnie stawaliśmy przy pionowych urwiskach zabezpieczonych barierkami, z widokami na różne partie Pienin i otaczających je innych pasm górskich. Drogę powrotną realizowaliśmy w dwóch wariantach: pierwszy prowadził bezpośrednio do Szczawnicy (z przeprawą łodzią przez Dunajec), a drugi do Krościenka, ze zwiedzaniem kościoła.

W niedzielę (29 lipca) naszym celem był najwyższy w Pieninach Właściwych i powszechnie znany szczyt **Trzy Korony** (982 m). Szliśmy ze **Sromowiec Niżnych** szlakiem prowadzącym przez **Wąwóz Szopczański** (porównywany z tatrzańską Doliną Kościeliską, chociaż oczywiście znacznie krótszy) i **przełęcz Szopka** z ładną polaną i widokiem na Tatry. We wrześniu 1939 roku tędy przeszły wojska niemieckie. Obecnie jest to największy węzeł szlaków w Pieninach. Na Trzech Koronach ruch był – jak na lipcową niedzielę – niewielki. Udało się wejść na platformę widokową niemal bez oczekiwania w kolejce. Napatrzywszy się na Tatry (i nie tylko na Tatry), przeczekaliśmy pod szczytem przelotny deszczyk i poszliśmy do położonych niedaleko **ruin zamku pienińskiego** – najwyższej usytuowanego zamku w Polsce. Jak z każdym zamkiem, wiąza się z nim liczne legendy. W Pieninach dotyczą one oczywiście ucieczki księżniczki Kingi przed Tatarami (pisał o tym już Długosz w swej kronice). Jak wiadomo, Kinga została w 1999

Fot. Jerzy Świągón

Zamek w Niedzicy przez czorsztyńskie okno

Fot. 5 x Feliks Czamociński

Krościenko nad Dunajcem

Fot. Jerzy Świąg

Przed wejściem do Pienińskiego Parku Narodowego

Wieści z koła PTTK

Sromowce Niżne nad Dunajcem z Trzech Koron

Czerwony Klasztor z Trzech Koron

Czerwony Klasztor – fragment ekspozycji

roku kanonizowana w Starym Sączu przez Jana Pawła II. Ale jest w historii zamku również wątek poznański. Przed laty w chatce przy wejściu na tereny zamkowe mieszkał pustelnik, będący zresztą jedną z atrakcji dla zwiedzających to miejsce. Gdy chatkę spalił piorun, jej mieszkaniec porzucił życie pustelnicze, przeniósł się do Naramowic i tu mieszkał aż do śmierci. Zwiedzanie otoczenia ruin zamkowych musieliśmy nieco skrócić, bo burza „wisała w powietrzu”.

Poniedziałek (30 lipca) ze względu na niepewną pogodę był dniem wypoczynkowym, ale był to wypoczynek „w pięknych okolicznościach przyrody”, a dokładniej – **na tratwach** płynących „**przez jeden z najładniejszych przełomów rzecznych**

Na granicy

w Europie” (Józef Nyka). Była więc okazja, aby spojrzeć z dołu na miejsca odwiedzone w poprzednich dniach, a szczególnie na Trzy Korony i imponujące (ponad 300 m wysokości) urwisko Sokolicy. Wprost z końcowej przystani w Szczawnicy zdecydowaliśmy się jeszcze na spokojny spacer na Słowację – w górę Dunajca, a potem wzdłuż **Leśnickiego Potoku**, który przed ujściem do Dunajca płynie malowniczym wąwozem skalnym.

Następny dzień (wtorek, 31 lipca) niemal w całości spędziliśmy po stronie słowackiej. Po wyjściu z autobusu w **Sromowcach Niżnych** przeszliśmy nową kładką przez Dunajec (wcześniej turyści mogli tu przekraczać granicę w bród – chyba jedyne tego rodzaju przejście w Polsce). Po słowackiej stronie położony jest **Czerwony Klasztor**, znany od XIV wieku. Najślawniejszym jego mieszkańcem był brat Cyprian, opiekujący się w XVIII wieku klasztorną apteką. Został po nim zielnik z roślinami pienińskimi i tatrańskimi oraz legenda, jakoby „latającą machiną” przeleciał z Trzech Koron w Tatry.

Po zwiedzeniu obiektów poklasztornych (gotycki kościół po renowacji, pozostałości domków eremickich, muzeum) wyszliśmy na główny szlak w tym rejonie, prowadzący – z licznymi punktami widokowymi – w masyw najwyższej w okolicy **Pławni** (889 m), za którą zesłaliśmy do doliny poznanej poprzedniego dnia Leśnickiego Potoku. Do Szczawnicy powróciliśmy jednak nie znaną już drogą nad Dunajcem, lecz ambitniejszą trasą przez należący już do **Małych Pienin** grzbiet graniczny w rejonie **Szafranówki**.

O wycieczkach w tę najbardziej na wschód wysuniętą część Pienin napiszę w kolejnej, ostatniej już części relacji.

Jerzy Świągór

Tratwy na Dunajcu (z grani Pieninek)

Ujście Leśnickiego Potoku do Dunajca

Na szczycie Sokolicy

Cel dnia – Trzy Korony

Bliskie spotkanie z pienińską fauną

